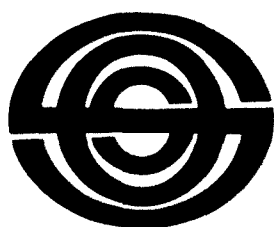

Allmän hälso- och sjukvård 1978

Sveriges officiella statistik
Socialstyrelsen
Stockholm 1981

INLEDNING

TILL

Allmän hälso- och sjukvård / Socialstyrelsen. – Stockholm, 1913-1982. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1979.

1911-1967 utgiven av Kungl. Medicinalstyrelsen.

1911-1950 med innehållsförteckning på franska. 1913-1950 med fransk parallelltitel: Hygiène et service sanitaire en Suède.

1951-1979 med innehållsförteckning och parallelltitel på engelska: 1951-1956: Public health and sick care in Sweden ; 1957-1979: Public health in Sweden . 1960-1979 även med sammanfattning på engelska.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1, Sundhetskollégii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1864-1912. - Sundhetskollégium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen.
Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Sinnessjukvården i riket /Kungl. Medicinalstyrelsen. – Stockholm, 1913-1939.
– (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1939.

Efterföljare:

Hälsan i Sverige: hälsostatistisk årsbok / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : 1988–1992. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1987/88-1991/92.

Det civila veterinärväsendet / av Kungl. Veterinärstyrelsen. – Stockholm, 1918-1951. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1916-1949.

Översiktspublikation:

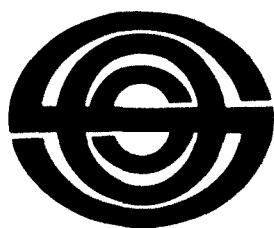
Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960

Allmän hälso- och sjukvård. 1978. – (Sveriges officiella statistik).

Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

Vid digitaliseringen har en tabellförteckning skapats och lagts till.

Allmän hälso- och sjukvård 1978

Sveriges officiella statistik
Socialstyrelsen
Stockholm 1981

Public Health in Sweden 1978

Official Statistics of Sweden
National Board of Health and Welfare
Stockholm 1981

Tidigare publicering

Årspublikationen Allmän hälso- och sjukvård har för årgångarna 1911–1977 utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Hälso- och Sjukvård.

Previous publication

The annual report on Public Health in Sweden has been published by the National Board of Health and Welfare within the series of Official Statistics of Sweden: Public health. Earlier editions: 1911–1977.

Published by the National Board of Health and Welfare, S-106 30 Stockholm

Liber Förlag/Allmänna Förlaget
ISBN-91-38-05763-8

Printed in Sweden
AB Fälth's Tryckeri
Värnamo 1981

Förord

Socialstyrelsen får härmed överlämna den statistiska redogörelsen »Allmän hälso- och sjukvård» för år 1978.

Liksom föregående år presenteras såvitt möjligt varje tabell i omedelbar anslutning till förklarande kommentar, varigenom tabellavdelning av vedertagen typ kunnat nedskäras.

Uppgifter om verksamheten vid sjukhus och sjukhem under år 1978 med fördelningar på vårdformer och sjukvårdsområden och med totaler för riket förvaras i form av datalistor hos socialstyrelsen, som även har manuskript med uppgifter om enskilda vårdhem.

Byrådirektör Erik Salwén har närmast svarat för arbetet med föreliggande redogörelse.

Stockholm i januari 1981

BARBRO WESTERHOLM

Åke Sjöström

Innehåll

Contents

Sida Page	Engelsk sammanfattning	Summary in English
10		
16	Kap A. Hälso- och sjukvårdens organ	Chapter A. Health and sick care
16	a. Översikt av organisationen	a. Organization of Health Services
29	b. Översikt av den slutna och öppna vården	b. Hospital care; ambulatory care
41	c. Vissa fristående organ och verksamheter	c. Certain independent institutions and activities
41	Länsläkarorganisationen, distriktsläkare	Medical officers
42	Distriktsvården m m	Public Health Nurses
49	Mödra- och barnhälsovården	Maternity and Child Welfare
56	Lungsjukvården	Care of lung diseases
58	Vården av veneriskt sjuka	Care of venereal diseases
58	Den abortförebyggande verksamheten	Consultation bureaus for sexual hygiene
60	d. Folktandvården	d. Public dental care
63	e. Apoteken, läkemedelsförmåner, läkemedelskontroll	e. Pharmacies, control of drugs
67	f. Åtgärder med anledning av läkemedels biverkningar	f. Prevention of adverse effects of drugs
67	g. Missbildningsregistret	g. Congenital malformation registry
68	Kap B. Hälso- och sjukvårdens personal	Chapter B. Health personnel
76	Kap C. Kostnader för hälso- och sjukvård	Chapter C. Cost of Health and Medical care

Sida		
Page		
78	Kap D. Sjukdomar, förlossningar m m	Chapter D. Diseases, deliveries etc
78	a. Smittsamma sjukdomar	a. <i>Infectious diseases</i>
88	b. Förlossningar	b. <i>Deliveries</i>
92	c. Legala aborter, steriliseringar, kastreringar	c. <i>Abortions, sterilizations and castrations</i>
98	Bilaga 1. Specifikation av vårdplatserna inom den slutna kroppssjukvården	Annex 1. Beds in somatic hospitals according to type of care
112	Bilaga 2. Specifikation av landstingens och landstingsfria kommuners lasarett för psykiatrisk vård	Annex 2. Detailed information on the mental hospitals of the counties and communes outside county councils
117	Bilaga 3. De fastställda vårdplatserna den 31/12 1978 fördelade efter sjukvårdsområde, sjukhustyp och vårdform	Annex. 3. Survey of hospital beds by principal district for health and sick care, type of hospital and type of care
145	Bilaga 4. Läkare och tandläkare med specialistbehörighet	Annex 4. Physicians and dentists with specialist competence
147	Bilaga 5. Befolkningsstatistik	Annex 5. Vital statistics
39	Karta 1. Sjukvårdsområden	Map 1. Principal districts for health and sick care
40	Karta 2. Hälso- och sjukvårdsregionerna	Map 2. Regions for public health

Alfabetisk innehållsförteckning

- Aborter 92
 Abortförebyggande 58
 Apotek 63–66
 Barnadödlighet 148
 Barnmorskor 49, 70
 Barnsjukhus (översikt) 30
 Befintliga vid lasarett för psykiatrisk vård 112
 Befolkningsstatistik 147
 Beläggning 21, 23
 Bäckvoter 24, 25
 Bördnummer 90, 91
 Dispensär 17, 56, 57
 Distriktsläkarna 41, 42
 Distriktssköterskorna 42
 Dödsorsaker 149
 Enskilda vårdhem 23, 110
 111, 117
 Epileptikervård 25, 28, 117
 Familjevård 35
 Folkmängd 147
 Folkvandvård 60–62
 Födda 88–91, 148
 Förlossningar 88
 Försäkringskassornas kostnader 77
 Gonorré 83–86
 Huvudmän 17, 22
 Infektionssjukdomar 78–87
 Intagning på nybörjarkurs 74, 75
 Intagningar på sjukhus 21, 23–25, 112
 Intagningsområden 39
 Kastreringar 95
 Kliniker vid sjukhus 28, 98
 Konvalescenthem 31
 Kostnader för hälso- och sjukvård 76, 77
 Kroppssjukhus 23–25, 29, 31
 98–111, 117
 Könspolikliniker 58
 Könssjukdomar, se Veneriska sjukdomar
 Lagstiftning 20
 Landstingsområden 39
 Lasarett 21–23, 29, 98, 112, 117
 Levanda födda, se Födda
 Livslängd 148
 Lungsjukvård 56
 Långvarigt kroppssjuka (översikt) 30, 31
 Läkare 38, 41, 42, 69–74, 145
 Läkartäthet 72, 73
 Läkemedelsbiverkningar 67
 Länsläkarorganisationen 41
 Medicinalpersonal 68–75
 Mentalsjukhus – se Psykiatrisk vård
 Missbildningsregistret 67
 Mödra- och barnhälsovård 49–55
 Nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar 56
 Nämnden för internationella hälso- och socialvårds-ärenden 15
 Organisation, central, lokal 15–19
 Organisation, öppen vård 19, 34, 35
 Organisation, slutet vård 19, 29
 Personal 38, 68–75
 Platser, se Vårdplatser
 Polikliniker 19, 36
 Polio 78–80, 82
 Psykisk barn- och ungdomsvård 35
 Psykiatrisk vård, slutet 23–25
 32, 112–117
 Psykiatrisk vård, öppen 34, 35
 Psykiskt utvecklingsstörda 21–23, 25, 32–34, 117
 Regionsjukvård 40
 Rättssykiatriska stationer 116
 Röntgenarbeten 36, 57
 Sekundärplatser 116
 Sexualrådgivning 58
 Sjukgymnaster 70
 Sjukhus 21–32, 98–144
 Sjukhus av lasarettsskäraktär 23, 29, 30, 110, 111
 Sjukhustyper – vårdformer 18, 117
 Sjuksköterskor 38, 70, 75
 Sjukvårdsområden 39
 Sjukvårdsregioner 40
 Sjukvårdsstyrelser 15, 17
 Skärmbildsundersökningar 56, 57
 Slutet vård 19, 21–32
 Socialstyrelsen 15, 16
 Specialistbehörighet 145, 146
 Statens bakteriologiska laboratorium 15, 16
 Statens livsmedelsverk 15, 17
 Sterilisering 95, 96
 Tandläkare 60–62, 69–72, 146
 Tandläkartäthet 72
 Tjänster, läkar- 41, 42
 Tuberkulos 57, 87
 Tuberkulovård 56, 57
 Utgifter, se Kostnader
 Utveckling, vårdplatser m m 24–28
 Utveckling, personal 70, 74, 75
 Vaccinationer 55
 Veneriska sjukdomar 58, 83–86
 Veterinärer 69
 Vårdagar 21, 23–25, 27
 Vårdformer–sjukhustyper 18, 117
 Vårdplatser 21–28, 98–144
 Vårdplatser per 100 000 invånare 24, 25
 Öppen vård 18, 19, 35–37

Alphabetical index

- Abortions 14, 92
- Admissions to hospitals 10, 11, 21, 23–25, 112
- Ambulatory care 12, 36
- Bed-days 21, 23–25, 27
- Bed ratios 11, 24, 25
- Births 14, 88–91, 148
- Castrations 95
- Causes of death 149
- City M.O.s. 12, 41, 42
- Convalescent homes 11, 31
- County Council districts 39
- Deliveries 12, 88
- Dentists 12, 60–62, 69–72, 146
- Dentists' density 72
- Departments in hospitals 28, 98
- Districts for public health 39
- Epidemic diseases 13, 78–87
- Epileptic care 25, 28, 117
- Expenses out of public funds 12, 77
- Gonorrhoea 83–86
- Health Boards of local authorities 9
- Hospital specialized departments 28, 98
- Hospitals 10, 21–32, 98–144
- Hospitals, chronic sick 30, 31
- Hospitals, development 24, 25, 28
- Hospitals, for children 30
- Hospitals, general 11, 23, 98, 117
- Hospitals, mental 11, 23–25, 112–116
- Hospitals, physical diseases 11, 23–25, 98–111, 117
- Hospitals, type of 11
- Insurance 10, 77
- Infant mortality 148
- Infectious diseases 13, 78–87
- Investments 77
- Life expectancy 148
- Live births, see Births
- MCH 12, 49–55
- Medical officers 12, 41
- Medical students 74
- Mental care, ambulatory 12
- Mental care, in hospital 11, 112
- Mental hospital population 112
- Mentally retarded 21–23, 25, 32–34, 117
- Midwives 12, 49, 70
- National Bacteriological Laboratory 9, 10
- National Board of Health and Welfare 9, 10
- National Food Administration 9, 10
- Nurses 12, 38, 70, 75
- Occupancy 21, 23
- Organization 9, 10
- Patient days 21, 23–25, 27
- Personnel 12, 38, 68–75
- Pharmacies 63–66
- Physicians 12, 38, 41, 42, 70, 145
- Physicians, density 72, 73
- Physiotherapists 70
- Policlinics 12, 13, 36
- Polio 78–80, 82
- Population 14, 147
- Private nursing homes 11, 23, 110, 111, 117
- Psychiatry, child and youth 12
- Public Dental care 12, 60–62
- Public Health Nurses 12, 42
- Radiofluorography 36, 57
- Ratio, hospital beds 11, 24, 25
- Ratio, personnel 72, 73
- Regional hospital organization 40
- Responsible authorities 9, 10, 22
- Specialist doctors 145
- Sterilizations 95, 96
- Stillbirths, see Births
- Swedish Institute for the Planning and Rationalization of Health and Social Welfare services (Spri) 9, 10
- TB care 12, 56, 57
- TB dispensaries 12, 56, 57
- Trends, hospital beds etc 24, 25, 28
- Trends, personnel 70, 74, 75
- Tuberculosis 57, 87
- Vaccinations 55
- Veneral diseases 83–86
- Veterinaries 69
- Vital statistics 147
- X-ray activities 12, 36, 57

Tecken och förkortningar

Explanation of symbols

– =	Intet finns att redovisa.	<i>Magnitude nil.</i>
0 eller 0,0 =	Mindre än 0,5 (eller 0,05) av enheten.	<i>Magnitude less than half (or five hundredth) of unit.</i>
.. =	Uppgift saknas.	<i>Data not available.</i>
. =	Uppgift kan icke förekomma.	<i>Category not applicable.</i>
* =	Preliminär uppgift.	<i>Provisional figure.</i>
† =	Rikspatser = vårdplatser upplåtna för samma kostnad oberoende av patientens hemort.	<i>Beds available for same cost irrespective of patient's domicile.</i>
MF =	Medicinalväsendets författningssamling	<i>Code of statutes in the field of health and sick care.</i>
SoS FS (M) =	Socialstyrelsens författningssamling.	<i>Code of statutes in the field of health and sick care.</i>
SFS =	Svensk författningssamling.	<i>Swedish code of statutes.</i>
SOS =	Sveriges officiella statistik.	<i>Official statistics of Sweden.</i>
SOU =	Statens offentliga utredningar.	<i>Official report of governmental ad hoc committee.</i>
	Huvudmän.	<i>Responsible authorities.</i>
S =	Staten.	<i>The State.</i>
L =	landsting.	<i>County council.</i>
U =	Landstingsfri kommun.	<i>Commune outside county council.</i>
F =	Fond, stiftelse, förening.	<i>Charitable fund, foundation, association etc.</i>
P =	Privat.	<i>Private enterprise.</i>
	Geografisk kod, se karta 1.	<i>Geographical code, see map 1.</i>

Public health administration in Sweden 1978

MINISTRY OF HEALTH AND SOCIAL AFFAIRS

THE NATIONAL BOARD OF HEALTH AND WELFARE

Related Independent Services

National Bacteriological Laboratory
Committee on Hospital and Social Welfare Buildings
Committee on International Health Relations
Swedish Institute for the Handicapped

HB: **Department of Health Protection and Promotion**
Divisions:
HB 2: Social Care of Children and Adolescents
HB 3: Dental Health

SN: **Department of Medical Services**
Divisions:
SN 1: Environmental Health, Ambulatory Medical Services and Social Medicine
SN 2: Somatic Hospital Services
SN 3: Mental Health
SN 4: Drug Dependence and Care of Alcoholics
Office of Committees
Forensic and Social Psychiatry
SN 5: Alcoholic Matters – Statistics

LÄ: **Department of Long-term Care**
Divisions:
LÄ 1: Somatic Long-term Care and Rehabilitation
LÄ 2: Care of Mentally Retarded
LÄ 4: Care of the Aged and Social Aid

PB: **Department of General Planning and War Emergency Planning**
Divisions:
PB 1: Planning of Man-power and Training
PB 2: Planning of Medical and Social Services
PB 3: Statistics
PB 4: War Emergency Planning of Medical and Social Services
PB 5: War Emergency Planning of Man-power and Training

L: **Department of Drugs**
Divisions:
L 1: Legislation, Consumption, Abuse, Inspection
L 2: Registration

Laboratory Divisions:
L3: Pharmacy
L4: Pharmacology
L5: Pharmacotherapy
L6: Clinical Drug Tests

Taking Independent decisions:

Council of Forensic Medicine
Social Psychiatry Committee
Medical Services Liability Council
Drug Council
Committee on Postgraduate Training of Doctors
Competence Committee for Dentists
Swedish Committee on Foreign Health Workers
Committee on Health Education

A: **Department of Administration**
Divisions:
A1: Legal Matters
A2: Legal Matters
A3: Office and Staff Management
A4: Budget and Finance
A5: Public Information and International Cooperation

Lateral Authorities concerned with Health Services

1. Authorities exclusively concerned with Health and Medical Care:
Karolinska Hospital Board of Directors
Swedish Institute for the Planning and Rationalization of Health and Social Welfare services (Sprit)
Medical Board of Swedish Armed Forces
National Institute of Radiation Protection
National Occupational Safety and Health Administration

2. Other authorities concerned with Health Services:
National Social Insurance Board
National Social Insurance Court
National Correctional Administration
National Board of Education
Civil Defence Board
Board of Trade
National Administration of Shipping and Navigation
National Civil Aviation Administration
National Environment Protection Board
National Food Administration
Committee for the Extension of Teaching Hospitals

Advisory Councils:

Scientific Council
War Emergency Council
Council of auxiliary Aids to Handicapped
Committee on the Evaluation of Adverse Reactions to Drugs

The National Board of Health and Welfare is active as:

Responsible authority for: National Laboratory for Forensic Chemistry
National Centres for Forensic Medicine
National Centres and Departments for Forensic Psychiatry
County Medical Officers

Central chief authority for: Youth Welfare Schools (and attached boarding facilities)
Public and Private Institutions for Alcoholics

Supervisory authority for: County Temperance Boards
County Social Welfare Advisers
The Dalby Pilot Project for ambulatory Care

Local, autonomous bodies (supervised by the National Board):

Health Boards of Counties and Communes outside County Councils

Central Boards for Care of Mentally retarded

Local Health Committees

Private Hospitals and other Agencies
Health Associations of Communes (cum advisers)

SUMMARY

Organization (chapter Aa)

All the activities in the field of public health in Sweden (including medical care) are either operated or controlled by public authorities.

Public health is under the *Ministry of Health and Social Affairs*, the chief of which is a member of the cabinet.

Up to 1968 health and sick care on the one hand and social welfare on the other were governed at the national level by separate directorates called the National Board of Health and the National Social Board respectively, but from that year on the two administrations were joined into one body.

Thus the *National Board of Health and Welfare* is nowadays the name of the principal instrument of the State for governing and superintending the activities pertaining to the field under review in this publication.

The main part of the field work of the health and sick care rests with provincial authorities. The county councils, 23 in number, and 3 communes outside county councils shall see to it that the sick receive the care required. The county council districts correspond to the 23 counties, (see map 1, page 39: The State is the responsible authority for the senior county medical officers' organization, whereas the county councils and county boroughs are responsible for the services of the district medical officers, the district public health nurses, district midwives, the public dental care etc.

The *National Food Administration* formed 1972 is an independent body outside the jurisdiction of the National Board of Health and Welfare. It shall conduct, co-ordinate and supervise the food-hygienic work and be the central organ for food-investigations, looking after the interest of the consumers in the field of foodstuffs. It is also the chief authority for the inspection of the veterinary organization. In connection with the creation of this board, the National Institute of Public Health and the National Veterinary Board were liquidated. The *Swedish Institute for the Planning and Rationalization of Health and Social Welfare Services* (Spri) and the *National Bacteriological Laboratory* are two other independent bodies.

The sickness insurance scheme is supervised by the *National Social Insurance Board*. Insurance is compulsory. Benefits include free care for hospitalized patients and doctors' services, medical treatments given by other types of medical personnel and medicine at a reduced cost for out-patients. Dental care is included from 1974. Patients pay a reduced cost for treatments.

Hospitals (chapter Aa–Ab)

A conspicuous feature of the Swedish hospital system is that the main part of the establishments is owned and operated by public authorities. 2.8 % of the beds available belong to the State, 91.3 % to counties or county boroughs, 0.3 % to local authorities (small towns, parishes), 5.3 % to private enterprises and 0.3 % to funds, associations etc. (Table A 2, bottom line). The last group may for practical purposes be added to the State institutions, the difference being merely formal since these enterprises, although built up as foundations etc., are operated in close collaboration with the government which has representatives in their administrative committees and pay grants towards their expenses. In some cases the State owns all the shares in the enterprise. Hospitals for rheumatics belong to this category (code letter F, see annex 1).

A distinction is made between type of care and type of hospital. As far as in-patients are concerned, the correlation between the two concepts is illustrated in the table below. The main part of the care of physically sick is concentrated in the general hospitals and similar institutions, whereas independent hospitals for special kinds of diseases are becoming rare. On the other hand the general hospitals are more and more split up on specialized departments. The specialization of hospitals for physical diseases (the "somatic" hospitals) is illustrated in detail by annex 1.

Table A 1 gives a survey of beds, admissions and bed-days of all hospitals, including establishments for the mentally retarded.

Survey of hospitals, showing combination of type of hospital and type of care (Cf, annex 3.)

Type of hospital	No. of hospitals	No. of beds								Total
		Care of lung-diseases	Epidemic care	Maternity care	Care of chronic sick	Other somatic care	Care of mental diseases	Care of epileptics mentally retarded	Care of epileptics mentally retarded	
1 General hospitals etc.¹										
Type 1	9	356	566	679	1 154	10 779	1 372	—	—	14 906
Type 2	25	661	1 084	1 171	5 782	14 548	6 500	50	—	29 796
Type 3	76	544	364	1 125	10 877	12 649	4 365	—	—	29 924
2 Other hospitals of similar character	11	—	—	—	197	1 385	42	—	—	1 624
3 Mental hospitals	18	—	—	—	296	12	12 894	—	—	13 202
4 Cottage hospitals and somatic nursing homes										
1 under health authority	258	—	—	4	23 393	776	540	—	—	24 713
2 under social authority	13	—	—	—	390	—	—	—	—	390
3 Private	46	—	—	—	2 028	—	3	—	—	2 031
5 Mental nursing homes										
1 under health authority	70	—	—	—	236	—	4 863	—	—	5 099
2 Private	153	—	—	—	—	—	3 082	—	—	3 082
6 Institutions for mentally retarded	158	—	—	—	36	—	—	—	11 938	11 974
Total	837	1 561	2 014	2 979	44 389	40 149	33 661	50	11 938	136 741
per 100 000 inhabitants		19	24	36	536	485	406	1	144	1 651

¹ Type 1 = General hospitals for somatic care (except for chronic sick) with 1 000 beds (or more).

Type 2 = General hospitals for somatic care (except for chronic sick) with 500–999 beds.

Type 3 = General hospitals for somatic care (except for chronic sick), sanatoria for TB of the lungs and hospitals for epidemic care with less than 500 beds.

Convalescent homes are not included in any tables, except the one on page 00.

The general increase of in-patient care, as measured by the number of beds, was 17.2 % from 1960 to 1978 (table A4). For the care of physically sick it was 34.0 %. The number of beds for psychiatry decreased with 2.8 %. At the same time the number of admissions for physical care rose by 43.2 % and for mental hospital care 228.7 %, to give some examples. Beds for chronic sick increased by 138.0 % and admissions by 121.4 %.

To return to table A 1, it will be seen that 113 216 in-patients were treated per day in all hospitals added together, which corresponds to 1.4 % of the population of Sweden.

In general hospitals for mainly somatic diseases the number of in-patients per day was 57 287 (table A 3). At the same hospitals there were also 10.6 mil-

lion visits to doctors in out-patient care (patients at X-ray departments not included), (table A 8).

The personnel employed at hospitals of the county councils is shown in table A 10.

Salaries constitute the predominant part of the running costs of the hospitals and is the main lever of the increase of this cost during the last decades. The increase is partly due to a general raise of the wages, partly to a shortening of the working day of the nursing personnel, in its turn causing increased recruitment.

The patient's cost of hospital care in a public ward is completely compensated by public funds and the health insurance. Also medicine and doctors' fees are thus covered. If the patient goes to a private hospital, he is reimbursed for that part of the costs which corresponds to the price charged in a public ward at a hospital in his home district.

Public Health Services outside the hospitals (chapter Ac).

A survey of the local services for ambulatory care and environmental sanitation is represented on page 13.

There were 3 212 posts for medical officers of which 1 357 for specialist care. There were 22 senior county medical officers and 7 deputy county medical officers. In the three communes outside county councils there were 2 senior medical officers (Cf. table A 11 and A 12).

There were 2 360 posts for *public health nurses* in general service in rural districts and towns at the beginning of 1978, but 86 of these were vacant and without debuts.

There were 368 posts for *district midwives*. Their activity is concentrated on prenatal care of pregnant women, since more than 99 % of all deliveries take place in hospitals. They assist, however, to some extent at deliveries in general hospitals, cottage hospitals etc.

The *maternity and child welfare* organization with 2 135 working units is illustrated by table A 16.

40 *TB dispensaries* were working in 1978, where about 422 000 X-ray examinations were made (table A 22).

Medical *treatment for venereal diseases* was given free of charge in bigger communes at special polyclinics.

Until the end of 1977 more than 6 million persons of the total population (8.3 million) have received basic protection against poliomyelitis and about 4.9 million have received 4 injections.

Mental care of children and youth was given at 63 child guidance centres of which 23 (one in every county council's district) with clinics with beds for observation and care (chapter Ab).

The *Public Dental Service* includes all counties and county boroughs. The activity was carried on in 38

polyclinics for oral surgery, mostly situated in the premises of a general hospital, and 993 district polyclinics including annex (table A 23). There were 4 023 posts for dentists. Dentists attached to the district polyclinics worked in all 3 994 000 hours; 55 % of this time was reserved for children.

A *standing committee for observation of adverse effects of drugs* and a *congenital malformation registry* have been working since 1965 (page 67). According to the standards of the latter the average rate of malformations in the newborn (stillborn included) is 1.4 % in 1978.

Medical personnel (chapter B)

A survey covering all kinds of medical personnel is found in table B 1. There were 16 340 active physicians at the end of 1978. The number includes about 800 foreign physicians working in Sweden on a limited license. The active dentists were 7 810 in number. The number of fully licensed dentists, active and non active amounted to 9 600. There were 55 150 active nurses and nurse-midwives and 490 midwives.

Expenses out of public funds for health and medical care (chapter C)

The total expense of the State, the counties, the county boroughs, other local communes and the public insurance funds amounts to 35 069 million kr, i.e. 4 238 per inhabitant (table C 1). The share of the State in the total cost, including the expenses of the insurance funds, amounts to 36 %.

Diseases, deliveries etc. (chapter D)

The *infectious diseases* with individual notification are listed in table D 1. The sum of cases amounted to 9 888 (119 per 100 000 inh.) in 1978. They are listed in a table on the next page.

Survey of the Public health units (out-patient care)

Service	Type of care	Number of units
Senior County Medical Officers	Supervision of environmental sanitation and of preventive and curative care	27 posts in counties and county boroughs
District Medical Officers	Preventive and curative care	about 700 stations
Public Health Nurses	Preventive and curative care	2360 ¹ districts
Out-patients departments at hospitals	Preventive and curative care	about 200 somatic and mental hospitals
Policlinics in certain cities	Preventive and curative care	about 10 policlinics
District midwives	Maternity care; deliveries	about 300 districts for midwives
MCH centres	Maternal and child health service	2135 centres, type I and II
TB dispensaries	TB ambulatory care	40 TB dispensaries
Policlinics for venereal diseases	VD ambulatory care	about 30 policlinics
Quarantine organization	Preventive epidemic care	10 main stations
Bureaus of the mental hospitals for family care and assistance	Mental sick care and assistance to discharged patients	bureaus at 6 hospitals
Centres for children and youth mental care	Child and adolescent psychiatric care	63 centres
Public Dental Service	Dental care	1215 dental clinics
Local Public Health Committees	Environmental sanitation; preventive epidemic care	277 municipalities (local communes)

¹ 15 mars 1978.

Cases of notifiable infectious diseases 1978 (clinical cases).

No. in inter- Diagnoses
national clas-
sification

Infectious diseases of public concern

000	Cholera	—
001	Typhoid fever	5
002	Paratyphoid fever	34
003	Other salmonella infections.....	1 928
004	Bacillary dysentery	554
006	Amoebic dysentery	233
030	Leprosy	2
032	Diphtheria	2
036	Meningococcal meningitis.....	139
	Non purulent meningitis and meningoencephalitis.....	1019
040—044	Acute polio	—
070	Infectious hepatitis.....	474
	Inoculation hepatitis.....	753
073	Psittacosis	85
100	Weil's disease	—

Other infectious diseases with individual notification

005, 10	Botulism.....	—
	Malignant gastro-enteritis in children under 2 years.....	8
027, 01-, 09	Listeriose.....	6
034, 10-, 19	Scarlet fever	4 383
021	Tularaemia	136
023	Brucellosis	1
037	Tetanus	6
125	Filariasis	12
120	Schistosomiasis	21
124	Trichinosis	—
084	Malaria	79
130	Toxoplasmosis	8
	Total	9 888

The *TB morbidity* was characterized by the figures 0.9 per 1 000 inhabitants, which stands for the number of persons suffering from the disease and registered at the TB central dispensaries, 0.7 which stands for persons with TB of the lungs, 0.1 for new findings during 1978 of all forms of TB, and 0.03 for fatal cases of tuberculosis (all forms) (table D 7). From 1946 to 1969 the massradiofluorography unit of the National Board of Health and Welfare has made 9.1 million examinations.

According to the population registers the number of *children born* in 1978 was 93 703. Less than 0.1 % of the deliveries took place in the patient's home with a midwife in charge.

A new abortion law came into force January 1, 1975 meaning in principle free abortion. After a length of the gestation of more than 17 completed weeks the abortion has to be authorized by the National Board of Health and Welfare.

Before 1975 abortions had to be authorized by the National Board of Health and Welfare or by a certificate signed by two medical practitioners of whom one should be the doctor performing the abortion.

The data of abortions in the tables are based on reports direct from hospitals and centres where the abortions have been performed.

More and more abortions are performed during the earlier weeks of the pregnancy. In 1970 about 60

percent of abortions were performed before the end of the twelfth gestational week and in 1978 about 94 percent. (Table D 15).

Exact data regarding the annual number of individuals falling sick with *mental disease* are not available. At the mental hospitals of the county councils' districts and of communes outside county councils 19 226 patients were on the files at the end of 1978 (annex 2, line 19). Of these 49 % were detained under provisions of the mental care act.

Population (annex 5)

The *population* of Sweden amounted to 8 284 437 at the end of 1978. During the same year 93 703 children were born (93 248 live born and 455 stillborn) and 89 681 persons died. The crude death rate was 10.84 per 1 000 of the mean population and the rate of live birth was 11.27. The infant mortality rate as measured by the number of dead during the first year per 1 000 live births was 7.8 and during the period 1974–78 the mean expectation of life was 72.23 years at birth for men and 78.14 for women. Vital statistics are not the concern of the National Board of Health and Welfare, but some data on the subject are given in the annex. (Reference: Statistical abstract of Sweden – Statistisk årsbok and Population Changes – Befolkningsförändringar, National Central Bureau of Statistics.)

Översikt av organisationen för hälso-, sjuk- och socialvården 1978

SOCIALDEPARTEMENTET SOCIALSTYRELSEN

Med Socialstyrelsen sidoordnade serviceorgan

Statens bakteriologiska
laboratorium
Nämnden för sjukvårds- och
socialvårdsbyggnader
Nämnden för internationella
hälso- och socialvårds-
ärenden (NIH)
Apoteksbolaget AB
Handikappinstitutet

Avd HB: Hälsovård, social-, barna- och ungdomsvård m m

HB 2: Social barna- och ungdomsvård
HB 3: Tandvård

Avd

SN: Akutsjukvård, nykterhetsvård m m

SN 1: Kroppssjukvård utanför sjukhus,
omgivningshygien och hälsovård m m
SN 2: Sluten kroppssjukvård m m
SN 3: Psykiatrisk sjukvård
SN 4: Nykterhetsvård, narkomanvård
SN 5: Alkoholärenden (alkohollagstiftning,
alkoholstatistik)

Avd LÄ: Långtidsvård, äldreomsorg m m

LÄ 1: Långtidsjukvård, rehabilitering,
handikappvård
LÄ 2: Omsorger om psykiskt utvecklingsstörda
LÄ 4: Äldreomsorg, socialhjälp m m

Avd PB: Planerings- och beredskaps- avdelningen

PB 1: Personal- och utbildningsplanering
PB 2: Allmän vårdplanering
PB 3: Statistik
PB 4: Beredskapsplanering m m
PB 5: Krigssjukvårdsutbildning, krigsplacering

Avd L: Läkemedelsavdelningen

L 1: Byrån för allmänna läkemedelsärenden
L 2: Registreringsbyrån

Läkemedelslaboratoriet:

L 3: Farmaceutiska enheten
L 4: Farmakologiska enheten
L 5: Farmakoterapeutiska enheten
L 6: Enheten för läkemedelsprovning

Avd A: Administrativa avdelningen

A 1: Juridiska ärenden, ansvarsnämnden,
nämndkansliet
A 2: Juridiska ärenden
A 3: Kansli- och personalärenden m m
A 4: Ekonomiska och kamerala ärenden m m
A 5: Information och internationellt samarbete

Sidoordnade myndigheter med administrativa uppgifter

1. Myndigheter med enbart
hälso-, sjuk- och social-
vårdande uppgifter:
Karolinska sjukhusets
direktion
Sjukvårdens och social-
vårdens planerings- och
rationaliseringsinstitut (Spri)
Försvarets sjukvårdsstyrelse
Statens strålskyddsinstitut
Arbetskyddsstyrelsen

2. Övriga myndigheter med
hälso-, sjuk- och social-
vårdande uppgifter:
Riksförsäkringsverket
Försäkringsdomstolen
Kriminalvårdsstyrelsen
Skolöverstyrelsen
Civilförsvarsstyrelsen
Kommerskollegium
Sjöfartsverket
Luftfartsverket
Statens naturvårdsverk
Statens livsmedelsverk
Nämnden för undervisnings-
sjukhusens utbyggande

Beslutande nämnder:

Rättsläkarråd (3 sektioner)
Nämnden för abort-
och steriliseringsärenden
Psykiatrisk nämnd
Medicinalväsendets ansvars-
nämnd
Läkemedelsnämnden
Nämnden för läkares
vidareutbildning
Specialistbehörighetsnämnden
för tandläkare
Nämnden för utländsk medicinal-
personal (3 sektioner)
Nämnden för hälsoupplysning

Socialstyrelsen är:

chefsmyndighet för

statens rättskemiska laboratorium
statens rättsläkarstationer
statens rättspsykiatriska kliniker och stationer
länsläkarväsendet

central myndighet för

ungdomsvårdsskolorna (och de i samband med verksamheten vid nämnda skolor upprättade särskilda
inackorderingshemmen)
allmänna och statsunderstödda enskilda vårdanstalter för alkoholismissbrukare (i den mån sådan anstalt ej
lyder under annan statlig myndighet)

tillsynsmyndighet för

länsnykterhetsnämnderna

Styrelsen har inoende över

statens socialvårdskonsulenter
Styrelsen leder den forskning och utbildning i öppen hälso- och sjukvård som bedrivs vid läkarstationen i
Dalby

Lokala självstyrande organ (under socialstyrelsens överinseende):

Landstings (kommuners
utom landsting)
sjukvårdsstyrelser

Styrelser för
omsorger om psykiskt
utvecklingsstörda

Primärkommuners
hälsovårdsnämnder,
sociala centralnämnder,
barnavårdsnämnder
och nykterhets-
nämnder

Enskilda sjukhus och
andra enskilda organ

Hälsovårdsförbund
(med hälsovårds-
konsulenter)

Kapitel A

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDENS ORGAN

a. Översikt av organisationen

Med allmän hälso- och sjukvård menas i denna publikation hälso- och sjukvårdande verksamhet, som bedrivs av det allmänna eller med dess sanktion och som är tillgänglig för allmänheten. Den militära hälso- och sjukvården, såsom huvudsakligen avsedd för militärpersonal, hör följaktligen icke till den *allmänna* sjukvården sålunda fattad, ej heller sjukavdelningar inom anstalter för kriminalvård, ungdomsvård o dyl. Institut för blinda och döva är icke medräknade, enär de har huvudkaraktär av skola.

Hälsovården befattar sig med förebyggande verksamhet i form av t ex omgivningshygieniska åtgärder, hälsofostran och rådgivning riktad till allmänheten eller enskilda jämte profylaktisk individuell undersökning och behandling, medan *sjukvården* befattar sig med personer som vid sjukdom, skada, kroppsfel eller förlossning söker vård (diagnostik och terapi). I praktiken går dock dessa verksamheter ofta hand i hand och någon åtskillnad göres icke mellan dem i dispositionen av denna publikation.

All för allmänheten avsedd hälso- och sjukvårdande verksamhet i Sveriges är underkastad statlig kontroll. Övervägande delen bedrivs av eller understödes av det allmänna.

Den centrala organisationen

Socialstyrelsen, som sorterar under socialdepartementet, är central förvaltningsmyndighet för ärenden som rör socialvården, hälso- och sjukvården, läkemedelsförsörjningen samt frågor om alkohol och andra missbruksmedel i den mån det inte ankommer på annan statlig myndighet att handlägga sådana ärenden. Styrelsen är organiserad på 22 byråer, fördelade på 6 avdelningar. Inom styrelsen finns 9 råd

eller nämnder för handläggning av särskilda frågor och dessutom biträdes styrelsen av ett antal rådgivande organ (se planen på sidan 15).

År 1971 fick socialstyrelsen en ny avdelning – läkemedelsavdelningen – genom sammanslagning av byrån för läkemedelsärenden, statens farmaceutiska laboratorium, farmakopélaboratoriet och läkemedelsbiverkningsnämndens verkställande del. Läkemedelsavdelningen omfattar 2 byråer och läkemedelslaboratorium på 4 enheter. En anledning till sammanslagningen var behovet av samordning och förstärkning av läkemedelskontrollens resurser.

Vid sidan av socialstyrelsen verkar vissa andra centrala institutioner på den allmänna hälso- och sjukvårdens område. *Statens bakteriologiska laboratorium* har till uppgift att inom den humana medicinens bakteriologiska och virologiska områden följa och förbättra befolkningens smittskydd genom utredningar, framställning av sera, ympämnen m m och forskning.

Nämnden för sjukvårds- och socialvårdsbyggnader har till huvudsaklig uppgift att granska och godkänna byggnadsritningar för sjukvårds- och socialvårdsbyggnader.

Sjukvårdens och socialvårdens planerings- och rationaliseringsinstitut (Spri) har bl a till uppgift att främja, samordna och medverka i huvudmännens planerings- och rationaliseringsverksamhet inom hälso- och sjukvården samt socialvården. I samband med detta instituts tillkomst har bl a Centrala sjukvårdsberedningen och Rådet för sjukhusdriftens rationalisering avvecklats. Csb:s uppgift att granska och godkänna byggnadsritningar har övertagits av ovannämnda nämnd för sjukvårds- och socialvårdsbyggnader.

Frågor om yrkeshygien handlägges av *Arbetskyddsstyrelsen*.

Statens livsmedelsverk, som inrättades 1972, har bl a till uppgift att leda, samordna och övervaka det livsmedelshygieniska arbetet, att vara centralt organ för livsmedelsundersökningar och att bevaka konsumentintresset inom livsmedelsområdet. Verket är chefsmyndighet för besiktningsveterinärorganisationen. I samband med verkets tillkomst avvecklades verksamheten vid Statens institut för folkhäl-
san och vid Veterinärstyrelsen.

Slutligen må nämnas, att de statliga under-
visningssjukhusen intager en i förhållande till
socialstyrelsen självständig ställning.

Den lokala organisationen

I sjukvårdslagen den 6 juni 1962 (SFS 1962:242) med senare ändringar är stadgat, att landstingskommun och kommun, som ej tillhör landstingskommun, har skyldighet »ombesörja såväl öppen som slutna vård för sjukdom, skada, kroppsfel och barnsörd, i den mån icke annan drager försorg härom».

Med *öppen* vård menas vård av patient, som icke är intagen på sjukhus; med *sluten* vård avses vård av intagen patient. Beträffande begreppet sjukhus hänvisas till »Översikt av den slutna vården» nedan i detta kapitel.

Landstingskommunerna är 23 till antalet, vartill kommer 3 kommuner, som icke deltagar i landsting. Landstingens områden sammanfaller i regel med länens. Undantag utgör de län, ur vilka landstingsfri kommun utbrutits. De tre kommunerna är Göteborg, Malmö och Gotland (se koden på karta 1).

I landstingskommun eller kommun som ej tillhör landsting utövas ledningen av den sjukvårdande verksamheten av en sjukvårdsstyrelse.

Att staten, landstingen och motsvarande kommuner uppbär huvudmannaskapet för den slutna vården och faktiskt är huvudmän också för betydande delar av den öppna, hindrar icke att även andra – primärkommuner, allmännyttiga stiftelser och enskilda personer – i viss omfattning svarar för delar av sjukvården, vilket framgår av följande översikt. De där förekommande bokstäverna S, L osv är huvudmännens kodbeteckningar.

- (S) Staten är huvudman för:
Länsläkarorganisationen
2 undervisningssjukhus: Karolinska sjukhuset och Akademiska sjukhuset.
Riksförsäkringsverkets sjukhus ehuru formellt drivna av en privat organisation.
- (L) Landstingen är huvudmän för:
Sjukhusvård i allmänhet – inkl öppen vård vid sjukhus (alltså för driften av lasarett¹, sjukstugor, sjukhem för långvarigt kroppssjuka, sjukhem för lättskötta psykiskt sjuka, inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda, konvalescenthem).
Distriktsläkarvård
Förlösningssvård (öppen genom distriktsbarnmorskorna och slutna genom sjukhus)
Distriktsvård (distriktssköterskorna)
Mödrahälsovård
Barnhälsovård
Abortförebyggande verksamhet
Familjerådgivning
Tuberkulosdispensärer
Psykisk barn- och ungdomsvård
Folktandvård
- (U) Kommunerna utom landsting är huvudmän för samma vårdgrenar som landstingen. Länsläkarna motsvaras hos dem av förste stadsläkarna. Dessutom har dessa kommuner:
Hälsovårdsnämnder
Fristående polikliniker
Stadssjuksköterskor
Skolhälsovård

¹ Sanatorier och epidemisjukhus benämnes lasarett för lungsjukvård och infektionssjukvård fr o m 1969.

- (K) Primärkommuner (andra än kommuner utom landsting) är huvudmän för:
Hälsövernämnder
Stadsläkare (kan förekomma i kommun med minst 15 000 och skall finnas i kommun med minst 40 000 invånare) och kommunalt anställda sjuksköterskor
Sjukhem för långvarigt kroppssjuka i vissa fall
Skoltandvård ej tillhörande folktandvården (i några kommuner)
Skolhälsovård
- (F) Föreningar, stiftelser o dyl, i vilkas styrelser det allmänna är representerat, förekommer såsom huvudmän för:
Vissa sjukhus av lasarettskaraktär, reumatikersjukhus.
- (P) Privata personer eller företag förekommer såsom huvudmän för:
Enskilda vårdhem av lasarets- och sjukhemskaraktär.
Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda.

Härtill kommer privatpraktiserande läkare och tandläkare.

En preciserad översikt av huvudmannskapet för den slutna sjukvården lämnas i tabell A 2 och bilaga 1.

Det har framgått av ovanstående, att riket är indelat i 26 sjukvårdsområden. Dessa är emellertid för små för vissa vårdformer, och därför inrättades enligt riksdagsbeslut år 1960 den s k regionsjukvården. Denna innebär, att man indelat riket i sju sjukvårdsregioner så tilltagna, att var och en för sig lämnar ett befolkningsunderlag stort nog att motivera kliniker för varje slag av specialistvård, även av mera sällsynta sjukdomar. Kartan på sidan 40 visar regionernas gränser, namn och läge för de s k regionsjukhusen, dvs de lasarett – ett i varje region – till vilka den mest specialiserade vården förlagts, befolkningsunderlaget m m. Det framgår, att regionernas gränser i några fall korsar sjukvårdsområdenas.

Som komplettering till uppgiften om huvudmännen må nämnas, att stat, landsting och pri-

märkommuner i viss utsträckning understödjer vård, för vilken de själva icke är huvudmän. Sålunda utgår på vissa villkor *statsbidrag* till anordnande av radioterapeutiska kliniker och av vissa institutioner för psykiskt utvecklingsstörda samt till anordnande och till driften av kliniker för psykiskt sjuka. *Landstingsbidrag* utgår till vissa primärkommuner och enskilda, som driver vård av långvarigt kroppssjuka, vård av psykiskt sjuka, epileptikervård och vård av psykiskt utvecklingsstörda m m. Även bidrag till allmän kroppssjukvård förekommer undantagsvis, liksom till konvalescentvård.

Vårdformer och anstaltstyper

Man brukar skilja mellan vårdformer och typer av anstalter. Vårdformen bestäms närmast av de sjukdomar eller det klientel, som vårdas; så erhåller t ex tuberkulösa, psykiskt sjuka och gravida kvinnor resp tuberkulosvård, psykiatrisk vård och mödrahälsovård. Man talar även om akut vård, vård av långvarigt sjuka o s v. Anstaltens typ, däremot, avser den driftenhet, som lämnar vården, t ex lasarett, sjukhem, poliklinik o s v.

Vårdformer och anstaltstyper sammanfaller vanligen men icke alltid. Bilaga 3 visar, hur dessa förhållanden för närvarande ställer sig inom den *slutna vården*. Man ser, hur kroppssjukvården i det väsentliga bestrides av lasarett, men att sådan kroppssjukvård som avser vård av långvarigt kroppssjuka i stor utsträckning förekommer vid särskilda sjukhustyper. En mera ingående beskrivning av dessa förhållanden lämnas i kommentaren till bilagan och i textavsnitten b och c nedan i detta kapitel. Vad närmast angår den *öppna vården*, har specialorgan inrättats för mödra- och barnhälsovård, förlossningsvård, lungtuberkulosvård, venerisk sjukvård och abortförebyggande verksamhet, vilket allt närmare beskrives i särskilda avsnitt under c nedan. Distriktsläkarna liksom distriktsköterskorna deltar i dylik specialiserad vård i egenskap av anställda vid ifrågasvarande organ, men ingår i övrigt i organ för öppen hälso- och sjukvård i allmänhet (distriktsläkarväsendet resp distriktsvården).

Utvecklingen går mot en minskning av antalet anstaltstyper men mot en ökning av vårdformerna. Sålunda låter huvudmännen lasaretten överta de uppgifter som hafts om hand av de fristående sjukhusen för speciella vårdformer, antingen genom att öppna nya avdelningar eller genom att ansluta de fristående sjukhusen till lasaretten. Detta har sedan länge skett med förlossningsvården, på senare tid med tuberkulos- och infektionssjukvården, därnäst med den psykiatriska vården och under de senaste åren med vården av långvarigt kroppssjuka. Så länge man har specialistsjukhus för visst klientel, är likväl distinktionen mellan anstalts- typ och vårdform nödvändig att upprätthålla.

Det må tillfogas, att även vårdformernas inbördes förhållanden ändras. Samtidigt som en allt finare uppdelning på specialkliniker inom lasaretten äger rum, utjämnas gränserna mellan vissa vårdformer, såsom mellan kroppssjukvård och psykiatrisk vård och i viss mån också mellan akutvård och långtidsvård.

Översikt av den slutna vården

Sjukvårdslagen upptog 1978 följande typer av sjukhus (6 §):¹

Lasarett (för somatisk och/eller psykiatrisk vård)

Sjukstuga

Sjukhem för

- a) långvarigt kroppssjuka
- b) lättskötta psykiskt sjuka
- c) konvalescenter

Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda utgör ytterligare en typ, som dock icke uppräknats ovan, beroende på att vårdformen icke räknas till den egentliga sjukvården och därför icke innefattas i sjukvårdslagen utan regleras genom särskild författning. (Se ytterligare beträffande institutioner för psykiskt sjuka och psykiskt utvecklingsstörda, tabell A 3.)

Översikt av den av det allmänna drivna öppna vården

Den öppna hälso- och sjukvården regleras genom en rad specialförfattningar, vilka omnämnas i de olika textavsnitten nedan. Vårdorganen presenteras i korthet i nedanstående översikt.

Syftet med översikten är att redovisa de särskilda organ, som meddelar öppen hälso- och sjukvård, icke att ge en uttömmande beskrivning av hur olika vårdbehov tillgodoses genom öppen vård.

Organ för öppen hälso- och sjukvård	Vårdform	Antal organ
Distriktsläkarna	Allmänläkarvård	694 läkarstationer
Distriktsvård	Hälso- o. sjukvård i allmänhet	2 360 ² distriktsköterskedistrikt
Öppen vård vid sjukhus	Hälso- o. sjukvård i allmänhet	ca 200 kroppssjukhus
Polikliniker i Stockholm o. Göteborg	Hälso- o. sjukvård i allmänhet	ca 10 ³ polikliniker
Distriktsbarnmorskorna	Mödrahälsovård, Förlossningsvård	Omr. 300 barnmorskeområden
Mödra- och barnvårdscentraler	Mödra- och barnhälsovård	2 135 centraler
Tuberkulosdispensärer	Lungsjukvård	40 tuberkulosdispensärer
Polikliniker för könssjukvård	Vård av veneriska sjukdomar	ca 30 polikliniker
Karantänsväsendet	Förebyggande infektionssjukvård	10 karantänsstationer
Fältverksamhet o. familjevård knutna till lasarett	Psykisk hälso- o. sjukvård	6 sjukhus
Centraler för psykisk barna- och ungdomsvård	Barn- o. ungdomspsykiatri	63 centraler
Folktandvården	Tandvård	1 215 tandpolikliniker

¹ Fr o m 1969 har sjukhustyperna sanatorium, tuberkulosjukstuga, epidemisjukhus och epidemisjukstuga utgått ur lagen. – ² Den 15 mars 1978, dessutom ett antal tjänster för likartade uppgifter i vissa tätorter, jfr under Kap. A. c. distriktsvården m m. – ³ Polikliniker som verkat under samma adress har räknats som en.

Lagstiftning

Sjukvårdslagen av den 6 juni 1962 och den med stöd av denna lag den 29 mars 1963 utfärdade sjukvårdsstadgan trädde i kraft den 1 juli 1963. Lagen har ändrats vid ett flertal tillfällen och sjukvårdsstadgan har ersatts av en sjukvårdskungörelse, som trädde i kraft den 1 januari 1973. Lagen upptager, såsom framgår av föregående översikt av den slutna vården, vissa typer av sjukhus. I fråga om de på anstalter av olika typ förekommande vårdformerna innebär de nya författningarna betydelsefulla ändringar. Epidemisjukhusen har med ett undantag uppgått i centrallasaretten som infektionskliniker. Det kvarvarande (Roslagstulls sjukhus) utgör enligt ändring i sjukvårdslagen 1969 lasarett för infektionssjukvård. Långvarigt kroppssjuka kan vårdas på lasarett, antingen på särskild klinik för dylika sjuka eller också på avdelning ansluten till befintlig klinik (vanligen den medicinska kliniken). Sanatorierna utgör – i de fall de ej uppgått i lasarett som lungkliniker – lasarett för lungsjukvård enligt ändring i sjukvårdslagen 1969. »Sjukhem» har vidare fastställts såsom benämning på fristående sjukhus för långvarigt kroppssjuka, lättskötta psykiskt sjuka och konvalescenter. Fr o m 1967 har begreppet mentalsjukhus utgått ur lagstiftningen, vilket innebär att dessa sjukhus numera klassificeras som lasarett specialiserade för psykiatrisk vård.

Ledning av landstingskommuns sjukvårdande verksamhet skall enligt sjukvårdslagen (9 §) utövas av sjukvårdsstyrelse och detsamma gäller för kommun som icke tillhör landstingskommun.

För öppen läkarvård utanför sjukhus skall landstingskommun vara indelad i läkardistrikt och i varje läkardistrikt skall finnas erforderligt

antal distriktsläkare enligt lag om ändring i sjukvårdslagen den 1 december 1972 (MF 1972:100).

Enligt instruktion för länsläkarväsendet den 3 december 1965 skall i varje län finnas en länsläkarorganisation. En redogörelse för denna återfinnes i kapitel A, c.

Lag om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall den 16 juni 1966 trädde i kraft den 1 januari 1967, då sinnessjuklagen den 19 september 1929 upphörde att gälla.

Enligt stadgan om enskilda vårdhem m m den 20 mars 1970 avses därmed inrättning, som drivs av annan än staten, kommun eller landstingskommun och som har minst tre vårdplatser för sjukvård eller annan personlig omvårdnad eller tillsyn. Från stadgan är undantagna vissa vårdformer och typer av anstalter.

Genom lagen den 25 maj 1973 om ändring i lagen om allmän försäkring infördes från och med den 1 januari 1974 en allmän tandvårdsförsäkring. Försäkringen omfattar alla försäkrade över 19 år, i ett inledningsskede också åldersgruppen 17–19 år. Försäkringen omfattar all tandvård såväl inom folktandvård och odontologisk fakultet som hos privatpraktiserande tandläkare. I regel ersätter försäkringen hälften av beloppen i en av regeringen fastställd taxa, men för förebyggande åtgärder utgår ersättning med 75 % av taxans belopp. För särskilt kostsamma behandlingar ersätter försäkringen 75 % av taxans belopp till den del detta under en behandlingsomgång överstiger 1 500 kr.

En ny abortlag trädde i kraft den 1 januari 1975 och en ny steriliseringslag den 1 januari 1976. I kapitel D, c redogöres närmare för dessa lagar.

Tabell A 1 Översikt av den slutna vården år 1978

Survey of in-patient services

Källa: Sjukhusens årsberättelser.

Sjukhustyp <i>Hospital type</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Vårdplatser (fast- ställt antal) <i>Beds (official number)</i>		Intagningar <i>Admissions</i>	Vård dagar, i 000-tal <i>Bed-days, i 000</i>	Patienter i medeltal per dag <i>No. of patients per day</i>	Beläggning % <i>Occupancy %</i>
		den 31/12	i medeltal under året <i>Average during year</i>				
Lasarett för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental hospitals</i>	139	89 452	88 204	1 447 652	25 497	69 855	79
Sjukhem för somatisk och/ eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental nursing homes</i>	540	35 315	35 531	51 032	11 817	32 375	91
Specialsjukhus och vårdhem för psykiskt utvecklingsstörda ¹ <i>Establishments for mentally retarded</i>	158	11 974	12 000	2 060	4 010	10 986	92
Hela den slutna vården							
<i>Total</i>	1978 837	136 741	135 735	1 500 744	41 324	113 216	83
	1977 843	134 730	135 099	1 510 297	41 260	113 041	84
	1976 847	135 468	135 859	1 516 043	42 082	114 978	85
	1975 880	136 393	136 616	1 483 238	42 534	116 532	85
	1974 872	137 154	137 009	1 479 650	42 595	116 699	85
	1973 870	137 016	136 494	1 408 493	42 710	117 014	86
	1972 875	136 177	135 242	1 383 391	42 484	116 077	86
	1971 877	134 458	134 051	1 366 777	41 744	114 367	85
	1970 891	133 644	132 496	1 341 077	41 162	112 776	85
	1969 886	131 347	129 837	1 303 561	40 311	110 440	85
	1968 890	128 324	127 088	1 291 444	39 319	107 427	85
	1967 900	126 010	124 663	1 206 019	38 403	105 215	84
	1966 904	126 922	126 259	1 165 663	38 537	105 580	84
	1965 902	125 667	125 187	1 132 160	38 243	104 775	84
	1960 928	116 681	114 899	1 001 203	37 670	100 465	87
	1955 963	105 108	104 703	916 784	34 861	95 510	91
	1950 996	99 232	98 670	..	..	..	..

¹ Före 1967 ingick även särskolor.**Tabell A 1**

Översikten omfattar samtliga sjukhus utom sjukhem för konvalescentvård, såvida dessa icke ingår som avdelningar av annat sjukhus. Sjukhustyperna har i tabellen indelats i tre grupper, nämligen lasarett (inbegripet vissa andra sjukhus av lasarettskaraktär), sjukhem (inkl sjukstugor m fl) och inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda. En mer ingående beskrivning av sjukhusens gruppering finns i texten kap A, b »Översikt av den slutna och öppna vården».

Vårdplatser. Uppgifterna om antalet platser i medeltal under året är beräknade som medeltal av antalen vid två på varandra följande årsskiften.

Intagningar. Patienter, som intagits mer än en gång under året är dubbelräknade.

Vård dagar. In- och utskrivningsdagen har tillhoppa alltid räknats som en. Vård dagar för barn, i den mån de vistats på sjukhuset endast i egenskap av där nyfödda, är icke medräknade.

Patienter i medeltal per dag = antalet vård dagar dividerade med 365 (366). Antalet i medeltal per dag vårdade personer år 1978 motsvarar 1,4 % av medelfolkmängden.

Beläggning = antalet patienter i medeltal per dag i procent av det fastställda antalet vårdplatser i medeltal under året. Om alternativt det tillgängliga platsantalet (efter avdrag av eventuellt stängda platser) får ingå i beräkningen, stiger beläggningstalen. Det bör observeras, att ju kortare vårdtiderna är, desto svårare är det att hålla full beläggning.

För specifikation av tabellen se närmast tabell A 3 och bilaga 1-3.

Tabell A 2 Översikt av sjukhus och vårdplatser för slutna sjukvård den 31/12 1978 fördelade efter huvudmannakategori

Survey of hospitals and beds. Type of hospital and responsible authority

Källa: Sjukhusens årsberättelser.

Sjukhustyp <i>Type of hospital</i>	Huvudman <i>Responsible authority</i>					Summa <i>Total</i>
	Staten (S) <i>The State</i>	Landsting och landstingsfria kommuner (L, U) <i>Counties and county boroughs</i>	Övriga kommuner (K, Kf) <i>Local authorities</i>	Vissa fonder, stiftelser o dyl (F) <i>Funds etc</i>	Privata företag (P) <i>Private</i>	
Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>						
Lasarett för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental hospitals</i>	5	126	—	3	5	139
Sjukhem m fl för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental nursing homes</i>	—	328	13	—	199	540
Specialsjukhus och vårdhem för psykiskt utvecklingsstörda <i>Establishments for mentally retarded</i>	—	123	—	—	35	158
Hela den slutna vården <i>Total</i>	5	577	13	3	239	837
Fastställt antal vårdplatser <i>No. of beds</i>						
Lasarett för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental hospitals</i>	3 856	84 573	—	365	658	89 452
Sjukhem för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental nursing homes</i>	—	29 812	390	—	5 113	35 315
Specialsjukhus och vårdhem för psykiskt utvecklingsstörda <i>Establishments for mentally retarded</i>	—	10 518	—	—	1 456	11 974
Hela den slutna vården <i>Total</i>	3 856	124 903	390	365	7 227	136 741
Procentuell fördelning av vårdplatserna <i>Beds, percentage distribution</i>						
Lasarett för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental hospitals</i>	4,3	94,6	—	0,4	0,7	100,0
Sjukhem för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental nursing homes</i>	—	84,4	1,1	—	14,5	100,0
Specialsjukhus och vårdhem för psykiskt utvecklingsstörda <i>Establishments for mentally retarded</i>	—	87,8	—	—	12,2	100,0
Hela den slutna vården <i>Total</i>	2,8	91,3	0,3	0,3	5,3	100,0

Tabell A 2

Tabellen omfattar, liksom tabellerna A 1, A 3 m fl, samtliga rikets sjukhus med undantag av fristående konvalescenthem. Dock ingår ett fåtal konvalescentplatser, som anslutits såsom avdelningar till andra sjukhus.

Hänsyn har inte tagits till förekommande avtal, genom vilka viss huvudman fått använda vissa vårdplatser på annan huvudmans sjukhus.

Tabellen avser endast sjukhus som var i verksamhet vid årets slut. Vårdplatsantalet gäller det officiella, av respektive sjukhusdirektion fastställda antalet.

Tabell A 3 Sjukhusen år 1978, deras vårdplatser, intagningar, vård dagar och beläggning
Hospitals, beds, admissions, bed-days and occupancy

Källa: Sjukhusens årsberättelser.

Sjukhustyp <i>Hospital type</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Vårdplatser (fast- ställt antal) <i>Beds</i>		Intagningar <i>Admissions</i>	Vård dagar 1 000-tal <i>Bed-days, 1 000</i>	Patienter i medeltal per dag <i>No. of patients per day</i>	Beläggning % <i>Occupancy, %</i>
		den 31/12	i medeltal under året <i>Average during year</i>				
Hela riket <i>Total</i>	837	136 741	135 735	1 500 744	41 324	113 216	83
1 Lasarett <i>General hospitals</i> typ 1	9	14 906	15 130	358 298	3 818	10 460	69
Lasarett <i>General hospitals</i> typ 2	25	29 796	29 227	577 702	8 225	22 534	77
Lasarett m fl <i>General hospitals</i> <i>etc</i> typ 3	76	29 924	28 610	455 633	8 867	24 293	85
2 Andra sjukhus av lasarettss- karaktär <i>Other hospitals of similar character</i>	11	1 624	1 615	13 492	523	1 433	89
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	18	13 202	13 622	42 527	4 064	11 134	82
4 Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes:</i>							
1 Landsting och landstingsfria kommuner <i>Under health authority</i>	258	24 713	24 624	42 056	8 238	22 570	92
2 Kommuns socialnämnd <i>Under social authority</i>	13	390	428	246	125	342	80
3 Enskilda <i>Private</i>	46	2 031	2 195	4 011	705	1 932	88
5 Sjukhem/vårdhem för lättskötta psykiskt sjuka drivna av: <i>Mental nursing homes:</i>							
1 Landsting och landstingsfria kommuner <i>Under health authority</i>	70	5 099	5 250	3 569	1 657	4 540	86
2 Enskilda <i>Private</i>	153	3 082	3 034	1 150	1 092	2 992	99
6 Inrättningar för psykiskt ut- vecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded:</i>							
1 Specialsjukhus <i>Special hospitals</i>	6	1 080	1 017	204	336	920	90
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	152	10 894	10 983	1 856	3 674	10 066	92

Tabell A 3

Som framgår av tabellens rubrik omfattar tabellen rikets samtliga sjukhus. Sjukhusen har indelats i 6 huvudgrupper. Vad dessa omfattar beskrives i texten nedan under A. b »Översikt av den slutna och öppna vården».

Det i medeltal för året fastställda platsantalet är här ovan liksom i tabell A 1 beräknat som medeltal mellan platsantalen vid två på varandra följande årsskiften. Det kan sålunda icke göra anspråk på att vara exakt.

Genom den nya indelningen av sjukhusen är det i många fall omöjligt att jämföra siffrorna med tidigare års uppgifter. En bild av hur olika vårdformer utvecklats under de senaste årtiondena kan dock erhållas av tabell A 4.

Ytterligare beskrivning av beräkningsmetoderna återfinnes i kommentaren till tabell A 1.

Tabell A 4 Översikt av den slutna vårdens utveckling åren 1930–1978

Development of inpatient care

Källa: Sjukhusens årsberättelser.

År Year	Kroppssjukvård <i>Care of somatic diseases</i>						Psykiatrisk vård <i>Care of mental diseases</i>		
	Lasarettsvård o liknande <i>General hos- pital and similar care</i>	Lungsjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjukvård <i>Epidemic care</i>	Förlösnings- vård <i>Maternity care</i>	Vård av långvarigt kroppssjuka <i>Care of chronic sick</i>	Summa kroppssjuk- vård <i>Total, somatic care</i>	Lasarettsvård <i>Mental hos- pitals</i>	Sjukhems- vård <i>Mental nurs- ing homes</i>	Summa psykiatrisk vård <i>Total, mental care</i>
Vårdplatser (fastställt antal i slutet av året) <i>Beds (official number at end of year)</i>									
1930	22 670	7 414	6 753	1 228 ¹	3 902	41 967	15 743	..	..
1940	27 002	9 286	6 779	2 674 ¹	5 332	51 073	22 272	2 401	24 673
1950	31 351	8 546	5 131	3 733	9 175	57 936	24 720	4 206	28 926
1960	36 755	5 528	3 524	3 532	18 647	67 986	28 054	6 354	34 408
1970	40 286	2 732	2 676	3 384	33 558	82 636	28 253	8 785	37 038
1976	39 658	1 875	2 089	3 127	40 913	87 662	26 453	8 863	35 316
1977	39 603	1 696	2 015	2 994	41 761	88 069	25 779	8 658	34 437
1978	40 149	1 561	2 014	2 979	44 389	91 092	25 173	8 488	33 661
Antal intagningar <i>Admissions</i>									
1930	273 369	15 322	21 765	31 954 ¹	..	..	7 154	..	..
1940	387 579	19 257	32 393	78 035 ¹	..	..	8 416	(955) ²	..
1950	620 870	15 626	56 204	121 097	13 295	827 092	19 756	(1 320) ²	..
1960	760 082	15 730	42 769	111 353	27 151	957 085	37 603	3 983	41 586
1970	993 532	20 159	41 220	126 904	53 658	1 235 473	96 739	6 018	102 757
1976	1 134 303 ³	23 000	45 145	118 711	60 367	1 381 526	125 695	5 712	131 407
1977	1 138 094 ³	23 001	42 933	112 423	57 354	1 373 805	127 992	5 786	133 778
1978	1 132 025 ³	23 439	43 749	110 824	60 109	1 370 146	123 601	4 831	128 432
Vård dagar (1 000-tal) <i>Bed-days (1 000)</i>									
1930	7 201	2 546	1 010	387 ¹	1 219	12 363	..	..	..
1940	8 608	3 054	1 135	807 ¹	1 747	15 351	9 381	(536) ²	..
1950	9 714	2 420	781	1 013	3 054	16 982	10 051	(1 224) ²	..
1960	10 499	1 160	660	850	6 139	19 308	10 305	2 141	12 446
1970	11 238	674	570	858	10 702	24 042	9 385	2 955	12 340
1976	10 860	454	503	815	13 836	26 468	8 249	3 110	11 359
1977	10 648	402	489	791	14 009	26 339	7 874	2 930	10 804
1978	10 520	404	480	750	14 732	26 886	7 552	2 872	10 424
Per 100 000 av folkmängden <i>Per 100 000 population</i>									
Vårdplatser <i>Beds</i>									
1930	369	121	110	20 ¹	63	683	256	..	..
1940	424	146	106	42 ¹	84	802	349	38	387
1950	445	121	73	53	130	822	350	60	410
1960	490	74	47	47	249	907	375	84	459
1970	499	34	33	42	415	1 023	350	108	458
1976	482	23	25	38	498	1 066	322	108	430
1977	479	21	24	36	505	1 065	312	105	417
1978	485	19	24	36	536	1 100	304	102	406
Antal intagningar <i>Admissions</i>									
1930	4 451	250	354	520 ¹	..	..	116	..	..
1940	6 083	302	509	1 225 ¹	..	..	132	15 ²	..
1950	8 811	222	797	1 718	189	11 737	281	19 ²	..
1960	10 136	210	570	1 485	362	12 763	502	53	555
1970	12 294	249	510	1 570	664	15 287	1 197	75	1 272
1976	13 795	280	549	1 444	734	16 802	1 529	69	1 598
1977	13 767	278	519	1 360	694	16 618	1 548	70	1 618
1978	13 665	283	528	1 338	726	16 540	1 492	58	1 550
Vård dagar (1 000-tal) <i>Bed-days (1 000)</i>									
1930	117,2	41,5	16,4	6,3 ¹	19,8	201,2	..	..	..
1940	135,1	47,9	17,8	12,7 ¹	27,4	240,9	147,2	8,4 ²	..
1950	137,9	34,3	11,0	14,4	43,3	241,0	142,8	17,4 ²	..
1960	140,0	15,5	8,8	11,3	81,9	257,4	137,4	28,6	166,0
1970	139,1	8,3	7,1	10,6	132,4	297,5	116,1	36,6	152,7
1976	132,1	5,5	6,1	9,9	168,3	321,9	100,3	37,8	138,1
1977	128,8	4,9	5,9	9,6	169,5	318,6	95,2	35,4	130,7
1978	127,0	4,9	5,8	9,1	177,8	324,6	91,1	34,7	125,8

¹ Ett mindre antal platser för gynekologi har inte kunnat särskiljas här. – ² Inbegriper inte enskilda anstalter.

Tabell A 4 (forts)

År Year	Vård av psykiskt utvecklings- störda Care of mentally retarded	Epilepti- kervård Care of epileptics	All sluten sjukvård All in-patient care
Vårdplatser (fastställt antal i slutet av året)			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	11 417	953	99 232
1960	13 318	969	116 681
1970	13 420 ³	550	133 644
1976	12 414 ³	76	135 468
1977	12 148 ³	76	134 730
1978	11 938 ³	50	136 741
Antal intagningar			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	1 635	157	(849 960)
1960	2 270 ⁴	260 ⁴	(1 001 200)
1970	2 598 ³	249	1 341 077
1976	2 980 ³	130	1 516 043
1977	2 568 ³	146	1 510 297
1978	2 029 ³	137	1 500 744
Vårddagar (1 000-tal)			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	..	..	..
1960	4 669	347	36 770
1970	4 589 ³	191	41 162
1976	4 230 ³	25	42 082
1977	4 093 ³	24	41 260
1978	3 998 ³	16	41 324
Per 100 000 av folkmängden			
Vårdplatser			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	162	14	1 408
1960	178	13	1 557
1970	166 ³	7	1 654
1976	151 ³	1	1 648
1977	147 ³	1	1 630
1978	144 ³	1	1 651
Antal intagningar			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	23	2	(12 061)
1960	..	..	..
1970	32 ³	3	16 594
1976	36 ³	2	18 438
1977	31 ³	2	18 269
1978	24 ³	2	18 116
Vårddagar (1 000-tal)			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	..	..	..
1960	62,3	4,6	490,3
1970	56,8 ³	2,4	509,4
1976	51,4 ³	0,3	511,7
1977	49,5 ³	0,3	499,1
1978	48,3 ³	0,2	498,9

Utvecklingen 1960–1978 åskådliggjord genom indextal beräknade på de absoluta talen i tabellens övre hälft, ställer sig sålunda.

Vårdplatser (Bed-trend)	Indextal (Index numbers)			
	1960	1970	1977	1978
Kroppssjukvård (summa)	100	121,5	129,5	134,0
Lasarettsvård o liknande	100	109,6	107,7	109,2
Lungsjukvård	100	49,4	30,7	28,2
Infektionssjukvård	100	75,9	57,2	57,2
Förlossningsvård	100	95,8	84,8	84,3
Vård av långvarigt kropps- sjuka	100	180,0	224,0	238,0
Psykiatrisk vård (summa)	100	107,6	100,1	97,8
Psykiatrisk lasarettsvård	100	100,7	91,9	89,7
Sjukhem för psyk vård	100	138,3	136,3	133,6
Vård av psykiskt utveck- lingsstörda	100	100,8	91,2	89,6
Epileptikervård	100	56,8	7,8	5,2
All sluten sjukvård	100	114,5	115,5	117,2
Intagningar (Admissions)				
Kroppssjukvård (summa)	100	129,1	143,5	143,2
Lasarettsvård o liknande	100	130,7	149,7	148,9
Vård av långvarigt kropps- sjuka	100	197,6	211,2	221,4
Psykiatrisk vård (summa)	100	247,1	321,7	308,8
Psykiatrisk lasarettsvård	100	257,3	340,4	328,7
Vårddagar (Bed-days)				
Kroppssjukvård (summa)	100	124,5	136,4	139,3
Lasarettsvård o liknande	100	107,0	101,4	100,2
Vård av långvarigt kropps- sjuka	100	174,3	228,2	240,0
Psykiatrisk vård (summa)	100	99,1	86,8	83,8
Psykiatrisk lasarettsvård	100	91,1	76,4	73,3

Medelvårdtid dagar Mean Average stay in hospital, days

År	Lasarettsvård och liknande	Lungsjuk- vård	Infektions- sjukvård	Förlossnings- vård
1930	26,3	166,2	46,4	12,1
1940	22,2	158,6	35,0	10,3
1950	15,8	154,8	13,9	8,4
1960	13,8	73,7	15,4	7,6
1970	11,3	33,4	13,8	6,8
1976	9,6	19,7	11,1	6,9
1977	9,4	17,5	11,4	7,0
1978	9,3	17,2	11,0	6,8

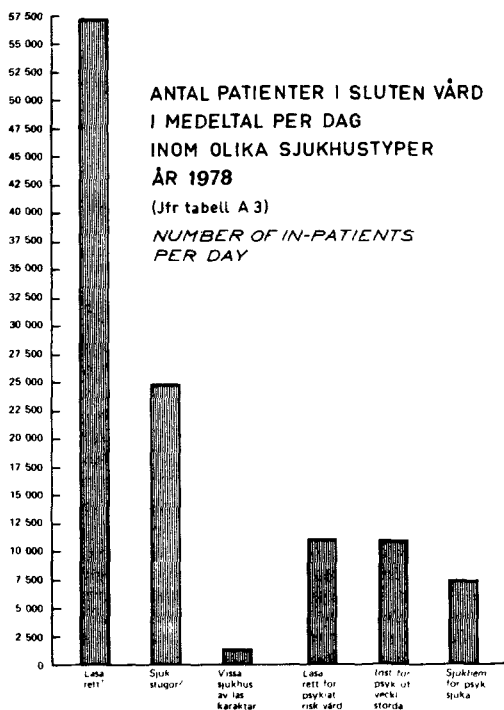
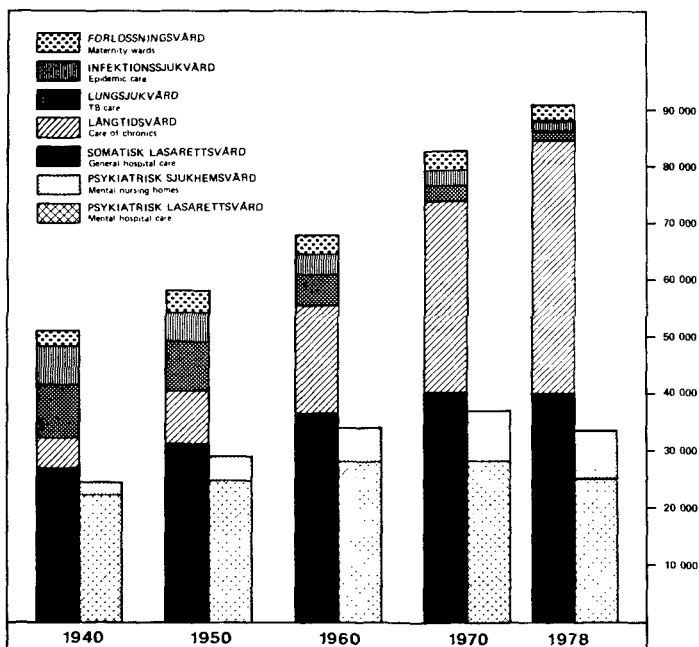
Tabell A 4

Vårdplatser, intagningar, vårddagar. Tabellen visar antalet platser, som enligt huvudmännens beslut avsetts för de angivna vårdformerna vid slutet av året. Uppgifterna om intagningar och vårddagar avser verksamheten under året och svarar alltså icke helt mot platsantalet. De relativa talen i tabellens undre del har samtliga beräknats på folkmängden vid slutet av året.

³ Avser specialsjukhus och vårdhem men icke platser på särskolor. – ⁴ Beräknat tal. – ⁵ Överflyttningar mellan kliniker ingår.

Vårdplatser i sluten kroppssjukvård och psykiatrisk vård 1940–1978 (exkl anstalter för psykiskt utvecklingsstörda)

Beds for in-patients in somatic and mental care (institutions for mentally retarded excluded)

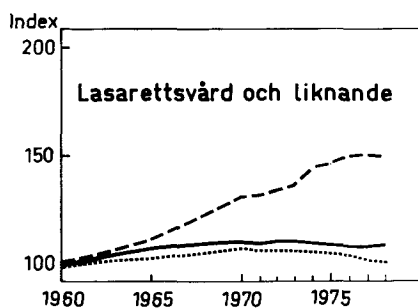
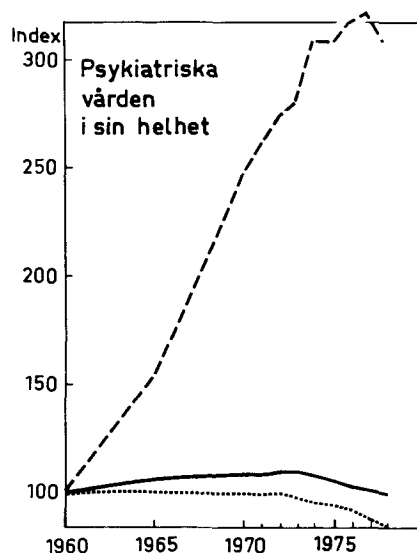
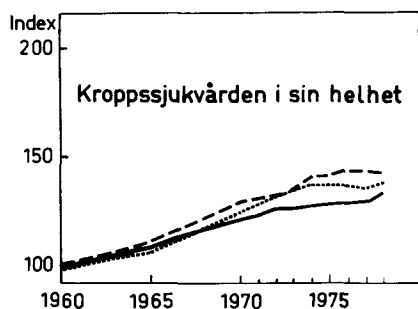

¹ Se not under bilaga 3.

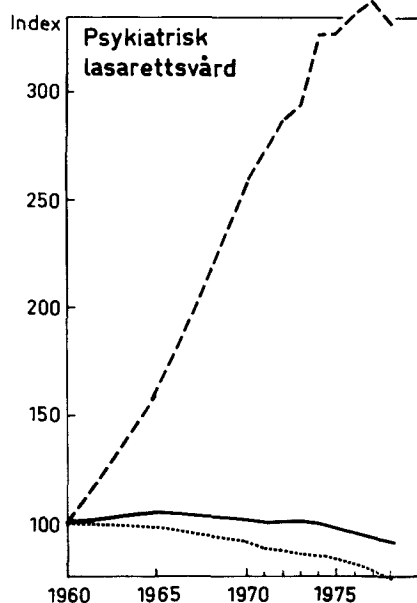
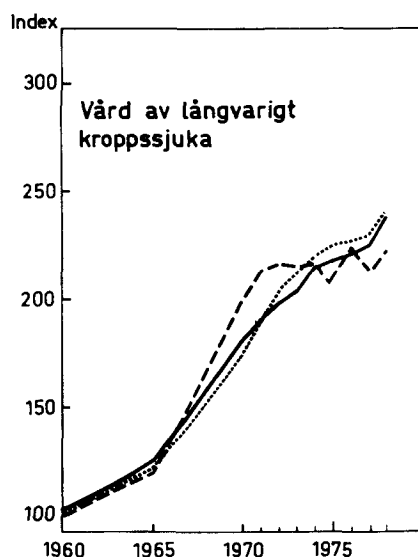
² Samt sjukhem/vårdhem för somatisk vård.

Olika vårdformers utveckling 1960–1978 (diagram till indextalen sid 25)

Development of certain types of care (see index figures page 25)

— Vårdplatser
- - - Intagningar
..... Vård dagar

Tabell A 5 Vårdplatsantalets förändringar vid samtliga sjukhus åren 1950–1978
Development of bed-strength of all hospitals by type of care 1950–1978

Vårdform Type of care	Fastställt antal vårdplatser vid årets slut Authorized number of beds at end of year							
	1950	1955	1960	1970	1975	1976	1977	1978
Kliniker med egen specialläkare <i>Departments with a specialist doctor of their own</i>	61 229	63 549	74 603	80 694	82 072	81 899	80 750	86 673
Invärtas medicin	7 555	7 773	8 980	10 417	10 698	10 690	10 701	10 395
Medicinsk barnsjukvård	1 724	2 131	2 328	2 566	2 632	2 609	2 568	2 518
Medicinsk lungsjukvård	8 570	7 368	5 437	2 732	2 007	1 875	1 696	1 561
Infektionssjukvård	–	–	3 176	2 578	2 017	2 027	1 953	2 004
Reumatologi	1 011	1 155	1 191	1 294	1 246	1 263	1 253	1 315
Hud- och könssjukdomar	718	667	710	766	665	644	630	587
Neurologi	158	133	368	463	504	520	513	541
Allergologi	–	–	125	120	– ¹	– ¹	– ¹	– ¹
Geriatrisk o kliniker för långvarigt kroppssjuka	–	–	1 934	5 659	9 607 ²	10 602 ²	10 401 ²	16 759 ²
Psykatri	698	786	1 334	1 806	3 030	25 344 ⁴	24 917 ⁴	24 130 ⁴
Psykatri (vissa f d mentalsjukhus)	–	–	–	4 000	7 817			
Lasarett för psykiatrisk vård	24 022	24 525	26 586	21 753	15 362			
Barn- och ungdomspsykiatri	–	23	134	575	681	790	611	687
Specialsjukhus/klin för psyk utvecklingsstörda	1 759	1 800	2 102	2 135	1 412	1 034	1 075	1 044
Kirurgi	7 577	8 823	10 204	10 368	9 700	9 630	9 435	9 155
Barnkirurgi	–	–	281	339	316	316	316	316
Ortopedi	1 872	1 786	1 896	2 410	2 772	2 688	2 662	2 802
Neurokirurgi	157	182	245	316	325	365	358	363
Thoraxkirurgi	–	–	274	315	316	320	320	328
Plastikkirurgi	–	–	170	332	353	353	353	373
Urologi	–	–	86	417	418	440	472	538
Obstetrik	2 017	2 170	2 252	2 554	2 583	2 618	2 567	2 582
Gynekologi	1 037	1 592	1 836	2 494	2 703	2 715	2 730	2 685
Ögonsjukdomar	748	822	876	969	1 029	1 022	1 023	996
Öron-, näs- o halssjukdomar	1 220	1 356	1 431	1 530	1 485	1 414	1 407	1 406
Rehabilitering, barnhabilitering	–	–	17	308	509	584	612	593
Röntgen- och röntgendiagnostisk avd	386	457	568	21	–	–	–	–
Radioterapeutisk klinik, allmän				721	665	677	648	632
Radioterapeutisk klinik, gynekologisk				87	205	193	219	209
Medicinsk njursjukvård	–	–	48	72	109	115	115	208
Endokrinologi	–	–	14	33	33	33	33	65
Kardiologi	–	–	–	50	91	91	77	179
Extremitetskirurgi	–	–	–	133	37	35	37	59
Anestesi/intensivvård	–	–	–	271	414	497	653	1 322
Klinik/avd för alkoholsjukdomar	–	–	–	90	224	319	319	356
Epileptikervård	–	–	–	–	107	76	76	50
Annan sluten vård <i>Other departments without a specialist doctor of their own</i>								
Lungtuberkulosvård	–	–	91	–	–	–	–	–
Infektionssjukvård	5 131	3 888	348	98	62	62	62	10
Förlossningsvård	1 726	1 504	1 280	830	521	509	427	397
Vård av långvarigt kroppssjuka	9 175	12 926	16 713	27 899	30 730	30 311	31 360	27 630
Övrig somatisk vård	7 154	6 848	5 107	3 492	2 533	2 594	2 400	2 564
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	4 206	5 254	6 354	8 796	9 178	8 863	8 658	8 488
Epileptikervård	953	980	969	550	– ³	– ³	– ³	– ³
Vård av psykiskt utvecklingsstörda	9 658	10 159	11 216	11 285	11 297	11 230	11 073	10 894
Summa Total	99 232	105 108	116 681	133 644	136 393	135 468	134 730	136 741

¹ Ej särredovisad, ingår i invärtesmedicin. – ² S k K 2-platser ingår. – ³ Se under »Kliniker...», ovan. – ⁴ Vårdplatser vid psykiatriska kliniker och fristående lasarett för psykiatrisk vård.

b. Översikt av den slutna och öppna vården

Sluten vård

I flertalet av de tabeller, som innehåller uppgifter om vårdplatser, intagningar, beläggning m m, personal och kostnader, ingår såväl kroppssjukvårdens som den psykiatriska vårdens sjukhus. I översiktstabellerna A 1 och A 2 har uppdelning skett på sjukhustyperna lasarett och sjukhem – med kroppssjukvård och psykiatrisk vård sammanslagna – samt institutioner för psykiskt utvecklingsstörda. För uppgifter om särskilda sjukhus hänvisas till bilaga 1 och 2 där de större sjukhusen redovisas individuellt.

Socialstyrelsen har fr o m år 1960 utgivit en förteckning över sjukhusen på grundval av dels anmälningar som gjorts till socialstyrelsens sjukhusregister av landsting och primärkommuner enligt sjukvårdskungörelsen (sjukvårdstadgan) dels infodrade eller tillgängliga uppgifter från statliga och enskilda sjukvårdsanstalter samt från specialsjukhus för psykiskt utvecklingsstörda. Driften av de sistnämnda regleras genom 1967 års lag angående omsorger om vissa psykiskt utvecklingsstörda. Den senast utgivna »förteckning över sjukvårdsanläggningar m m 1978» innehåller uppgifter om kliniker, läkartjänster, vårdplatser m m. Uppgifterna hänförs sig i allt väsentligt till förhållandena vid 1978 års ingång.

Införandet av dessa officiella sjukhusregister har medfört viss inbördes omgruppering av sjukhusen jämfört med tiden före 1960 och uteslutning av några anstalter, som tidigare räknats som sjukhus i »Allmän hälso- och sjukvård». Vidare har åtskilliga andra anstalter, som förut icke räknats med i statistiken, fått erkännande som sjukhus och tagits med. Därav följer en viss ojämnhet i de statistiska serierna över antal anstalter, vårdplatser, intagna, vård dagar m m.

Även före 1960 har viss omflyttning av anstalterna mellan skilda grupper ägt rum och detta påverkar de trender som framträder, vilket bör hållas i minnet, då man jämför utvecklingen från år till år.

Sjukhusen har i några översiktstabeller (tabell A 1 och A 2) redovisats med kroppssjukvård och psykiatrisk vård sammanslagna. I andra tabeller (tabell A 3 och bilaga 3) med större specificering av sjukhustyperna har dessa fördelats på sex huvudgrupper enligt följande:

1. Lasarett för huvudsakligen somatisk vård:
 - typ 1 = lasarett för 1 000 eller fler vårdplatser för somatisk akutvård;
 - typ 2 = lasarett med 500–999 sådana vårdplatser;
 - typ 3 = övriga lasarett; hit räknas också lasarett för lungsjukvård (sanatorier) och infektionssjukvård (epidemisjukhus). Dessa har samtliga färre än 500 vårdplatser för somatisk akutvård. Hit har också förts Vasa sjukhus i Göteborg, ehuru detta är belagt med enbart långvarigt kroppssjuka och har över 1 800 platser.
 - Vårdplatser för psykiatri och somatisk långtidssjukvård tas alltså inte hänsyn till vid lasarettens gruppering efter typ. I de summatal för vårdplatser, som redovisas i tabellerna ingår dock även dessa slag av vårdplatser.
 2. Andra sjukhus av lasarettskaraktär (begreppet förklaras nedan)
 3. Lasarett för psykiatrisk vård
 4. Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård; här inräknas också vissa sjukvårdscentraler
 5. Sjukhem/vårdhem för lättskötta psykiskt sjuka drivna av:
 1. Landsting och landstingsfria kommuner
 2. Enskilda
 6. Institutioner för psykiskt utvecklingsstörda
 1. Specialsjukhus
 2. Vårdhem
- För att åstadkomma jämförbarhet med tidigare år har också den förutvarande indelningen av lasarett för huvudsakligen kroppssjukvård i fyra huvudgrupper bibehållits i bilaga 1. Dessa fyra huvudgrupper är undervisningslasarett,

övriga delade lasarett, speciallasarett och odelade lasarett. Som delade lasarett har räknats lasarett uppdelade på kliniker med egna specialläkare för åtminstone invärtes medicin och kirurgi. Speciallasarett är specialiserade men antingen på endast ett slags klinik eller också på annat än vanlig medicin och kirurgi. År 1978 fanns ett specialistsjukhus, nämligen Mariestads sjukhus. Lasaretten för lungsjukvård och infektionssjukvård borde enligt denna definition tillhöra gruppen speciallasarett men då de först år 1969 klassificerats som lasarett har

de i bilaga 1 redovisats särskilda.

Specialsjukhus för barn med vissa kroppssjukdomar ingår bland sjukhem för långvarigt kroppssjuka m fl i bl a tabell A 3 och bilaga 3. En sammanfattning lämnas nedan av kroppssjukhus och lasarettskliniker särskilt avsedda för barn. Det bör observeras, att barnavdelningar på lasarett utan egen specialläkare icke medräknats där och att även vuxna patienter förekommer på en del av de uppräknade sjukhusen.

Institutioner för barnsjukvård den 31/12 1978 (Exkl fristående behandlingshem)	Antal anstalter	Antal vårdplatser
Lasarettskliniker för barnsjukdomar		
medicinsk barnsjukvård	44	2 518
barnkirurgi	5	316
barn- och ungdomspsykiatri	28	554
Bräcke Östergård (för barn och ungdom med rörelsehinder)	1	94
Solsticégården, Täby (för astmasjuka barn)	1	20
Lindehemmet (för långvarigt kroppssjuka)	1	18
Sjukhemmet Dungen, Säffle (främst barn med cerebral pares)	1	8
Summa	81	3 528

Andra sjukhus av lasarettskaraktär, som i översiktstabeller för den slutna vården redovisats bland lasaretten är riks-försäkringsverkets sjukhus, reumatikersjukhus och vissa större enskilda vårdhem (Betaniastiftelsens sjukhus, Ersta sjukhus, Röda korsets sjukhus, Sophiahemmet, Björnbo sjukhus, Carlanderska sjukhemmet). Även sjukstugorna kunde nämnas i sammanhanget, då deras klientel är av samma typ som lasarettens. De är emellertid enligt sjukvårdslagen företrädesvis avsedda för »mindre krävande vård» och har för den skull placerats i en särskild grupp eller i vissa tabeller tillsammans med sjukhemmen.

Riks-försäkringsverkets *fristående* sjukhus kan betraktas som statliga, ehuru formellt drivna av *privata organisationer*. Dessa anstalter har i bilaga 1 upptagits som anstalter för reumatologi. Det bör dock nämnas, att de delvis

och tidvis övervägande är belagda med icke reumatiskt klientel, såsom psykiatriska fall, astmapatienter o dyl. På dessa anstalter fanns 601 platser.

Sjukhem/vårdhem. Större enskilda vårdhem har, som nämnts ovan, förts till »andra sjukhus av lasarettskaraktär», emedan vården ansetts jämförlig med lasarettens. Till »sjukhem/vårdhem för somatisk vård» har hänförts sjukhem/vårdhem för långvarigt kroppssjuka under sjukvårdsstyrelse, under socialnämnd och enskilda.

Somatisk långtidsvård. Förutom vid de fristående sjukhemmen/vårdhemmen förekommer långtidsvård på specialkliniker och avdelningar vid lasarett och sjukstugor som framgår av bilaga 1. Sammanfattningsvis kan följande uppgifter lämnas.

Anstalter för långvarigt kroppssjuka	Antal enheter		Vårdplatser	
	1977	1978	1977	1978
Specialkliniker vid lasarett (inkl Vasa sjukhus)	62	81	11 224	16 246
Avdelningar ansl till lasarett	25	12	4 194	1 567
Avd ansl till enskilda vårdhem av lasarettskaraktär	2	2	197	197
Avd ansl till sjukstugor och sjukhem under sjukvårdsstyrelse	257	258	23 237	23 393
Sjukhem under socialnämnd	13	13	467	390
Vårdhem, enskilda	51	46	2 189	2 028
Summa	410	412	41 508	43 821

Dessutom förekommer mera tillfälligt vård av långvarigt kroppssjuka på andra avdelningar på lasarett som icke kan särskiljas i statistiken. Intagna och vårddagar, svarande mot

ovanstående summa vårdplatser, återfinns i tabell A 4.

I tablå nedan finner man platsantalet fördelat dels efter anstaltstyp dels efter sjukvårdsområde.

Översikt av antal vårdplatser för långvarigt kroppssjuka vid sjukhus för huvudsakligen kroppssjukvård år 1978

Sjukvårdsområde	Lasarett	Sjukhem/vårdhem			Summa
		Sjukvårdsstyrelser	Socialnämnders	Enskilda ¹	
Stockholms län	1 290	6 963	—	1 181	9 434
Uppsala län	308	827	14	—	1 149
Södermanlands län	911	412	—	—	1 323
Östergötlands län	1 416	468	144	70	2 098
Jönköpings län	759	493	—	33	1 285
Kronobergs län	248	586	—	—	834
Kalmar län	498	942	—	—	1 440
Gotlands kommun	97	143	—	48	288
Blekinge län	284	440	—	—	724
Kristianstads län	675	500	—	99	1 274
Malmö kommun	146	834	—	48	1 028
Malmöhus län i övrigt	1 189	777	87	175	2 228
Hallands län	294	663	38	28	1 023
Göteborgs kommun	1 802	695	—	389	2 886
Göteb o Bohus län i övr	454	825	59	16	1 354
Älvsborgs län	756	1 091	—	—	1 847
Skaraborgs län	407	773	—	38	1 218
Värmlands län	334	1 355	33	—	1 722
Örebro län	604	1 011	—	—	1 615
Västmanlands län	1 197	15	—	30	1 242
Kopparbergs län	539	908	—	—	1 447
Gävleborgs län	985	322	—	42	1 349
Västernorrlands län	1 038	561	15	28	1 642
Jämtlands län	313	486	—	—	799
Västerbottens län	436	730	—	—	1 166
Norrbottens län	833	573	—	—	1 406
Summa	17 813	23 393	390	2 225	43 821

¹ Inkl enskilda sjukhus av lasarettskaraktär.

Konvalescenthemmen ingår icke i några här redovisade tabeller i andra fall än då de är avdelningar på lasarett och som sådana icke kunnat skiljas ut från den förvaltningsekono-

miska enheten. Undantag utgör nedanstående tablå, som är komplett. Den avser slutet av år 1978.

Konvalescenthem	Antal anstalter	Antal vårdplatser	Antal intagningar	Antal vårddagar, 1 000-tal
Avd vid lasarett (inkl lätt- och eftervårdsavd)	19	613	4 191	88
Under sjukvårdsstyrelse	20	924	10 800	301
Enskilda	77	2 176	21 938	598
Summa	116	3 713	36 929	987

Sjukhus för psykiatrisk vård

Den av riksdagen år 1963 beslutade mentalvårdsreformen trädde i kraft den 1 januari 1967 och innebar med vissa undantag landstingens övertagande av de statliga mentalsjukhusen. Numera är således landstingskommunerna och landstingsfria kommunerna huvudmän även för så gott som samtliga dessa sjukhus, vilka benämnes *lasarett för psykiatrisk vård*. Ett flertal sjukhus har organisatoriskt sammanförts med somatiska lasarettsenheter och kallas för *lasarett för somatisk och psykiatrisk vård*. Jämte dessa driver landstingen som tidigare kliniker för psykiatrisk vård vid de stora lasarettens för övervägande somatisk vård.

Sjukhem för lättsköta psykiskt sjuka är avsedda för vård av sådana patienter, som ej är i behov av de psykiatriska sjukhusenheternas kvalificerade resurser. Dessa hem drives dels av landsting och landstingsfria kommuner, dels av enskilda och benämns då vårdhem. De förra har statsbidrag. Som nämnts i början av avsnitt b redovisas kroppssjukvårdens och psykiatriska vårdens sjukhus ofta i samma tabeller och i vissa översikter av sjukvården utan uppdelning på vårdform. En specifikation av lasarettens för psykiatrisk vård finns i bilaga 2.

Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda

Enligt omsorgslagen (SFS 1967:940 med senare ändringar) är landstingen och kommunerna utom landstingen i princip huvudmän och ansvariga för att utvecklingsstörda som är bosatta inom landstingskommunen bereds undervisning och vård och blir föremål för övriga omsorger. Ledningen av landstingskommuns verksamhet utövas av en styrelse för omsorger om psykiskt utvecklingsstörda. Staten sörjer endast för viss undervisning av utvecklingsstörda med syn- eller hörselskada. Nämda huvudmän upprättar en plan för ordnandet av omsorgerna om psykiskt utvecklingsstörda inom sitt område. Planen skall upptaga de inrättningar för utvecklingsstörda som behövs, bl a särskolor, vårdhem och specialistsjukhus. För i planen upptagna vårdhem, s k plananstalter, är huvudmannen ekonomiskt ansvarig.

Vissa enskilda vårdhem är icke upptagna i respektive huvudmans plan utan i särskild ordning godkända som s k rixanstalter, vilka efter förmedling och bekostnad av omsorgsstyrelserna mottar utvecklingsstörda från hela riket.

För vården av *psykiskt utvecklingsstörda* redovisas nedan skilda slag av inrättningar och vårdplatser. (Jämför tabell A 3). Härtill kommer särskolor och elevhem, över vilka skolöverstyrelsen är huvudtillsynsmyndighet.

År	Antal vårdplatser vid slutet av året (exkl särskoleplatser)				Antal övriga platser vid slutet av året				
	Vårdhem Plan- anstalter ¹	Riks- anstalter ¹	Special- sjukhus	Summa vård- platser	Inackor- derings- hem	Daghem	Syssel- sättnings- hem/dag- center	Skyddade verkstäder	Summa övriga platser
1960	6 350	1 875	2 102	10 327	..	..	..	..	..
1965	8 032	1 597	2 360	11 989	..	..	..	..	..
1970	9 537	1 748	2 135	13 420	588	409	1 124	1 310	3 431
1971	9 583	1 773	2 052	13 408	780	506	1 700	1 181	4 167
1972	9 492	1 776	1 772	13 040	1 000 ²	510 ²	2 200 ²	1 100 ²	4 810 ²
1973	9 840 ²	1 740 ²	1 460 ²	13 040 ²	1 350 ²	530 ²	2 480 ²	900 ²	5 260 ²
1974	9 780 ²	1 710 ²	1 320 ²	12 810 ²	1 430 ²	570 ²	2 920 ²	870 ²	5 790 ²
1975	9 600 ²	1 700 ²	1 410 ²	12 710 ²	1 720 ²	420 ²	3 110 ²	920 ²	6 170 ²
1976	9 770 ²	1 460 ²	1 030 ²	12 260 ²	1 980 ²	640 ²	4 300 ²	920 ²	7 840 ²
1977	9 630 ²	1 320 ²	950 ²	11 900 ²	2 350 ²	610 ²	4 380 ²	630 ²	7 970 ²
1978	9 440 ²	1 340 ²	1 080 ²	11 860 ²					

¹ Före 1968 inkl arbetshemsplatser. – ² Avrundade tal.

Tabell A 6 Utvecklingsstörda barn och ungdomar fördelade efter boende- och skolform 1/11-78

Mentally retarded (child and adolescent) by domicile and kind of school

Källa: Beläggningsrapporter från omsorgsstyrelser, riksanstalter och specialistsjukhus.

Skolform Kind av school	Boendeform Domicile									% av totala antalet	
	Föräldra- hem Parental home	Egen bostad Own resi- dence	Annat ensk hem Other family care	Elevhem Boarding home	Inackorde- ringshem Group home	Vårdhem ¹ Residential home	Special- sjukhus Special hosp.	Special- särskola Special boarding school	Annan boende- form Other living condi- tions	Summa Total	% of total number
Förskola/daghem Pre-school	1 202	—	112	21	—	99	—	—	1	1 435	11,2
(day-nursing)	% 83,7	—	7,8	1,5	—	6,9	—	—	0,1	100,0	
Träningskola	1 437	—	180	382	1	360	116	7	10	2 493	19,4
Training school	% 57,7	—	7,2	15,3	0,0	14,4	4,7	0,3	0,4	100,0	
Grundsärskola	3 318	—	181	237	2	20	40	37	17	3 852	30,0
Basic special school	% 86,1	—	4,7	6,2	0,1	0,5	1,0	1,0	0,4	100,0	
Yrkesskola	1 137	45	74	720	80	192	6	30	4	2 288	17,8
Vocational school	% 49,6	2,0	3,2	31,5	3,5	8,4	0,3	1,3	0,2	100,0	
Spec klass i särskola	557	1	35	212	—	271	—	—	1	1 077	8,4
Special classes in separate schools	% 51,7	0,1	3,2	19,7	—	25,2	—	—	0,1	100,0	
Särskild undervisning	358	1	48	15	—	371	41	—	20	854	6,7
Separate teaching	% 41,9	0,1	5,6	1,8	—	43,5	4,8	—	2,3	100,0	
Hemnavård	67	—	12	—	—	—	—	—	—	79	0,6
Care at home	% 84,8	—	15,2	—	—	—	—	—	—	100,0	
Dagcenter skyddat arbete, självständigt arbete ²	143	36	7	3	3	23	—	—	—	215	1,7
	% 66,5	16,7	3,3	1,4	1,4	10,7	—	—	—	100,0	
Övriga aktiviteter	182	2	11	28	1	11	2	—	91	328	2,6
Other activities	% 55,5	0,6	3,4	8,5	0,3	3,4	0,6	—	27,7	100,0	
Ingen verksamhet	165	12	16	—	1	22	2	—	3	221	1,7
Non-active	% 74,7	5,4	7,2	—	0,5	10,0	0,9	—	1,3	100,0	
Summa	8 566	97	676	1 618	88	1 369	207	74	147	12 842	100,0
Total	% 66,7	0,7	5,2	12,6	0,7	10,7	1,6	0,6	1,2	100,0	
De ej verksamma av summan inom resp boendeform (%)											
Per cent non-active	1,9	12,4	2,4	—	1,1	1,6	1,0	—	2,0	1,7	

¹ Inkl riksanstalt och specialvårdhem. Incl special residential home. — ² Day activity centre, Sheltered employment, Employment in the open labour market.

Tabell A 7 Utvecklingsstörda vuxna fördelade efter boende- och verksamhetsform 1/11-78
Mentally retarded (adults) by domicile and occupation

Verksamhet (eller plats här för) Occupation (place of occupation)	Boendeform Domicile							Summa Total	% av totala antalet % of total number
	Föräldra- hem Parental home	Egen bostad Own res- idence	Annat ensk hem Other family care	Inackorde- ringshem Group home	Vårdhem ¹ Residen- tial home	Special- sjukhus Special hospital	Annan boende- form Other living conditions		
Dagcenter för dem som bor på vårdhem el spec sjukhus och för övriga <i>Independent day activity centre²</i>	2 550	749	98	1 774	6 885	197	27	12 280	51,5
%	20,8	6,1	0,8	14,4	56,1	1,6	0,2	100,0	
Skyddat arbete <i>Sheltered employment</i>	679	748	12	323	94	–	1	1 857	7,8
%	36,5	40,3	0,6	17,4	5,1	–	0,1	100,0	
Självständigt arbete <i>Employment in the open labour market</i>	689	924	63	124	24	–	13	1 837	7,7
%	37,5	50,3	3,4	6,8	1,3	–	0,7	100,0	
Hemnavård <i>Care at home</i>	586	94	32	–	–	–	–	712	3,0
%	82,3	13,2	4,5	–	–	–	–	100,0	
Går i särskola <i>Attend special school</i>	351	32	14	262	293	164	9	1 125	4,8
%	31,3	2,8	1,2	23,3	26,0	14,6	0,8	100,0	
Övriga aktiviteter <i>Other activities</i>	169	171	10	134	165	93	590	1 332	5,6
%	12,7	12,8	0,8	10,1	12,4	7,0	44,3	100,0	
Ingen verksamhet <i>Non-active</i>	1 910	877	71	60	1 393	329	10	4 650	19,5
%	41,1	18,9	1,2	1,3	30,0	7,1	0,2	100,0	
Summa <i>Total</i>	6 934	3 595	300	2 677	8 854	783	650	23 793	100,0
%	29,1	15,1	1,3	11,2	37,1	3,2	3,0	100,0	
De ej verksamma av summan inom resp boendeform (%) <i>Per cent non-active</i>	27,5	24,4	23,7	2,2	15,7	42,0	1,5	19,5	

¹ Inkl riksanstalt och specialvårdhem. *Incl special residential home.* – ² *Incl day activity centre attached to residential homes and special hospitals.*

Den öppna psykiska hälsovården för vuxna är alltså till största delen knuten till den slutna verksamheten. Vid lasaretten för psykiatrisk vård (motsvarande enheter) utövar vissa läkare och deras medhjälpare viss rådgivning till enskilda personer och olika organ inom socialvård och nykterhetsvård. Liknande verksamhet utövas vid polikliniker i Stockholm, Göteborg och Malmö och av vissa socialläkare.

Mentalvårdsbyrån i Stockholm har till huvudsaklig uppgift att bedriva abortförebyggande verksamhet. Rådgivning i mentalhygieniska frågor ingår dock även i byråns verksamhet, och densamma har utvecklats till ett centrum för systematisk psykoterapeutisk verksamhet. Liknande centra för systematiskt bedriven psykoteraپی finns i regi av enskilda stiftelser och vid några av sjukhusen för psykiatrisk vård.

Viss öppen vård. Inom sjukhusområdena utövas tillsyn och lämnas hjälp åt från sjukhusen försöksutskrivna och exspektanter. Denna organisation fungerar även såsom psykiatrisk, rådgivande instans inom resp sjukhusområde. Kostnaderna för denna verksamhet utgörs huvudsakligen av avlöningar och reseersättningar till den personal, som sköter densamma.

Familjevård. Förutom de psykiskt sjuka, som vårdas på sjukhusen, finns ett antal, som under sjukhusens överinseende omhändertas i kontrollerad familjevård. I Stockholm och Göteborg är denna vård icke ansluten till sjukhusen och redovisas icke i denna publikation, utan ingår som en del av den öppna vården av psykiskt sjuka, för vilken finnes en fristående organisation.

Familjerådgivningsverksamheten regleras i en kungörelsen om statsbidrag till försöksvis anordnad familjerådgivning (1960:710). I denna kungörelse definieras verksamheten bl a som »rådgivning och behandling i samband med konfliktsituationer i äktenskap och familj samt upplysningsverksamhet om samlevnadsproblem».

Statsbidrag kan utgå till landsting och kommun som inte tillhör landsting. När särskilda skäl föreligger kan statsbidrag utgå även till familjerådgivning som bedrivs av kommun, som ingår i landstingskommun, eller av enskild. I statsbidragskungörelsen föreskrivs vidare, att till en familjerådgivningsbyrå skall knytas två eller flera kuratorer (familjerådgivare) samt såsom konsulter två eller flera läkare, varav minst en psykiater och en gynekolog. Övervägande antalet byråer är landstingskommunala, ca en tredjedel är primärkommunala. Därtill kommer vissa byråer, som drivs av kyrkliga och ekumeniska föreningar.

Socialutredningen, som haft till uppgift bl a att lägga fram förslag rörande familjerådgivningens framtida utformning och organisation uttalar i sitt principbetänkande (SOU 1974:39) att övervägande skäl föreligger för att familjerådgivningen i framtiden knytas till primärkommunerna.

Verksamheten inom den *öppna psykiska barn- och ungdomsvården* (PBU) bedrivs vid mottagningar av tre slag:

Klinikanslutna mottagningar, som är belägna vid klinikerna för sluten vård och arbetar i direkt anslutning till dem.

Fristående mottagningar eller centraler. De är lokalmässigt ej knutna till klinikerna för sluten vård och arbetar självständigt inom egna upptagningsområden.

Filialmottagningar. De är liksom föregående grupp lokaliserade i olika delar av ett upptagningsområde. De har ett nära samband med en klinik eller fristående mottagning, varifrån personal delegeras att helt eller delvis tjänstgöra vid filialmottagningen.

Vid utgången av år 1978 fanns *klinikanslutna* öppenvårdsmottagningar i samtliga landstingskommuner. Antalet *fristående* mottagningar uppgick till ca 40, varav 8 i Göteborg och 22 i Stockholm. I Stockholm fanns dessutom Erica-stiftelsen som fristående behandlingsenhet.

Vid samma tidpunkt fanns sammanlagt inom barn- och ungdomspsykiatrisk verksamhet inrättade 182 tjänster för vidareutbildade läkare, varav 101 i huvudsakligen sluten vård och 81 i öppen vård, ca 260 tjänster för psykologer av olika kategorier och ca 230 tjänster för barnpsykiatriska kuratorer. Antalet tjänster för pedagogisk personal uppgick till ca 125.

Tabell A 8 Antal läkarbesök i öppen vård och röntgenarbeten i öppen och sluten vård år 1978**Out-patient care**

Källa: Sjukhusens årsberättelser; Göteborgs sjukvårdsstyrelses årsberättelse, årsberättelser över verksamheten inom läkardistriktet och vid tuberkulosdispensärerna.

Sjukhustyp, polikliniker, distriktsläkarmottagningar <i>Type of institution, Out-Patient Departments, District Medical officers' Stations</i>	Antal organ <i>No. of services</i>	Läkarbesök i öppen vård <i>Out-patients</i>		Antal röntgenundersökningar, 1 000-tal <i>X-ray examinations, 1 000</i>	Antal röntgenbehandlingar, 1 000-tal <i>X-ray treatments, 1 000</i>
		Antal nybesök 1 000-tal <i>New visits 1 000</i>	Summa besök 1 000-tal <i>No. of visits 1 000</i>		
Undervisningslasarett <i>Teaching hospitals</i>	10	..	3 011	1 013	293 ⁷
Övriga delade lasarett <i>Other specialized general hospitals</i>	83	..	7 520	2 661	143 ⁷
Speciallasarett <i>Single-clinic and maternity hospitals</i>	1	..	30	1	—
Odelade lasarett <i>Non specialized general hospitals</i>	5	..	39	25	—
Summa lasarett ¹ <i>Total 1978</i>	99	..	10 600	3 700	436⁷
1977	100	3 862	10 472	3 684	465 ³
1976	100	3 857	10 456	3 712	ca 475 ³
1975	98	3 757	10 053	3 709	ca 450 ³
1974	102	3 655	9 724	3 946	500 ³
1973	104	3 408	9 422	3 803	427 ³
1972	108	3 574	9 293	3 822	1 128 ⁴
1971	111	3 500	9 200	3 884	1 139 ⁴
1970	111	3 508	8 822	3 920	494 ²
Lasarett för lungsjukvård <i>TB hospitals</i>	8	..	14	28	—
Lasarett för infektionssjukvård <i>Epidemic hospitals</i>	1	..	16	10	—
Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of general hospital character</i>	11	..	75	54	1
Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	18	..	231	44	—
Sjukhem och sjukstugor <i>Nursing homes and cottage hospitals</i>	..	..	..	390	—
Vårdcentraler, distriktsläkarmottagningar, fristående polikliniker ⁶ <i>Health service centres, District Medical officers' stations and independent polyclinics</i>	..	..	7 050		
Allmänläkarvård <i>General care</i>	..	..	6 309		
Specialistvård <i>Specialist care</i>	..	..	741		
Läkarhus <i>Private health service centres</i>	11	..	..	235	..
Tuberkulosdispensärer <i>TB-dispensaries</i>	40	..	..	422 ⁵	—
Totalsumma Grand total	..	..	17 986	4 883	..

¹ Exkl lasarett för lungsjukvård, infektionssjukvård och psykiatrisk vård. — ² Ofullständig uppgift. — ³ Isotopundersökningar och radioterapeutiska behandlingar. — ⁴ Inklusiv fysikalisk terapi. — ⁵ Därav massundersökningar 184 000. — ⁶ I Stockholm och Göteborg. — ⁷ Exkl isotopundersökningar.

Tabell A 8

Tabellen omfattar icke organ, som övervägande meddelar hälsovård, såsom mödravårds- och barnavårdcentraler. Ej heller ingår besök hos (eller av) sjuksköterska eller barnmorska, utan endast besök hos (eller av) läkare.

Även så begränsad är sammanställningen icke komplett. Företagshälsovården är utesluten, då den icke hör till den allmänna sjukvården. Vidare saknas

uppgifter från könspoliklinikerna i vissa kommuner. Enligt uppgifter från Riksförsäkringsverket uppskattas antalet besök hos privatpraktiserande läkare till 3,1 miljoner. I de redovisade talen finns dessutom luckor, vissa av dem har fyllts genom beräknade tal, och materialets kvalitet i övrigt är icke alltid tillfredsställande.

Tabell A 9 Läkarpbesök i öppen vård inom läkardistrikt år 1978

Visits at medical officers' stations in 1978

Källa: Redogörelser från distriktsläkarmottagningar/läkarstationer/vårdcentraler.

Landsting landstingsfria kommuner <i>Counties country boroughs</i>	Antal läkarpbesök på mottagning för <i>No. of visits for</i>												
	Allmänläk vård <i>General care</i>	Allmän internmed <i>Internal medicine</i>	Pediatrik <i>Pediatrics</i>	Dermatologi o venereologi <i>Dermato- Venereology</i>	Allmän kirurgi <i>Surgery</i>	Gynekologi o obstetrik <i>Gynaecology and obstetrics</i>	Ogon- sjukdomar <i>Ophthal- mology</i>	Öron-, näs- o halssjukdomar <i>Oto-rhino- laryngology</i>	Ortopedi <i>Orthoped- ics</i>	Allmän psykiatri <i>Psychiatry (adult)</i>	Övr vård <i>Other care</i>	Summa besök <i>Total</i>	Darav akutbesök <i>Acute visits</i>
Stockholms län	650 095	–	71 185	9 103	9 742	30 981	28 947	39 068	5 364	20 575	7 267	872 327	211 408
Uppsala län	137 581	–	4 588	–	–	–	1 751	–	–	–	–	143 920	36 865
Södermanlands län	217 879	1 980	4 472	4 792	–	4 405	3 717	–	1 518	175	–	238 938	116 408
Östergötlands län	258 357	2 241	6 122	–	–	5 476	3 255	–	–	320	285	276 056	57 391
Jönköpings län	185 633	–	7 900	3 361	–	1 426	7 531	3 260	–	28	4 291	213 430	75 087
Kronobergs län	173 926	3 220	1 745	–	1 738	3 298	5 740	6 112	–	–	912	196 691	55 912
Kalmar län	240 795	3 026	1 853	–	7 117	3 372	465	–	–	1 504	–	258 132	103 437
Gotlands kommun	50 690	–	–	–	–	–	–	2 058	–	–	–	52 748	16 246
Blekinge län	117 661	–	903	–	–	3 647	–	–	882	–	1 759	124 852	12 922
Kristianstads län	233 438	–	1 006	4 154	–	1 057	4 645	–	–	–	1 271	245 571	75 676
Malmö kommun	20 668	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	20 668	2 023
Malmöhus län i övr	487 242	3 356	2 416	–	515	8 149	13 855	15 266	577	422	3 779	535 577	231 570
Hallands län	179 412	7 574	3 750	–	17 193	7 083	739	5 361	–	1 359	16 119	238 590	92 603
Göteborgs kommun	261 006	2 611	28 159	11 203	8 560	9 953	7 881	20 661	–	7 138	1 178	358 350	34 806
Göteborgs o Bohus län i övrigt	304 937	2 621	9 425	–	–	7 464	–	–	–	3 105	12 969	340 521	112 761
Älvsborgs län	447 584	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	447 584	210 952
Skaraborgs län	240 288	785	66	820	–	1 134	–	–	452	–	–	243 545	110 317
Värmlands län	313 038	3 061	9 338	174	3 292	13 137	14 733	10 902	1 575	5	366	369 621	130 534
Örebro län	213 966	2 358	3 709	–	3 260	3 545	–	–	–	–	587	227 425	79 491
Västmanlands län	166 361	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	166 361	61 215
Kopparbergs län	258 821	4 824	5 922	2 435	6 403	5 935	16 446	4 919	–	6 054	1 072	312 831	100 146
Gävleborgs län	210 975	–	2 543	–	–	3 172	–	–	–	–	–	216 690	78 940
Västernorrlands län	272 175	–	2 913	–	–	284	480	–	–	101	–	275 953	88 171
Jämtlands län	174 229	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	174 229	50 756
Västerbottens län	222 337	–	–	–	–	1 406	–	–	–	–	260	224 003	66 377
Norrbottnens län	269 792	1 843	1 033	–	2 121	–	–	–	–	320	–	275 109	106 050
Summa	6 308 886	39 500	169 048	36 042	59 941	114 924	110 185	107 607	10 368	41 106	52 115	7 049 722	2 318 064

Tabell A 10 Anställd landstingspersonal den 1 mars 1979

Personnel employed at hospitals of the county councils.

Källa: Personalinventering den 1 mars 1979 Landstingsförbundet

Personalkategori <i>Personnel</i>	Lasarett <i>Somatic and mental hospitals</i>	Sjukhem för långv sjuka <i>Homes for chronic sick</i>	Vård- centraler ¹	Ovriga sjukhus ² <i>Other hospitals</i>
Läkare <i>Physicians</i>	8 957	152	203	65
Adm sjuksköterskepersonal <i>Nurses in service administration</i>	947	150	45	17
Avdelningsföreståndare <i>Head nurses</i>	5 453	1 293	248	171
Sjuksköt/barnmorskor/assistenter <i>Nurses/midwives/technicians</i>	21 981	931	714	258
Arbeterapeuter <i>Occupational therapists</i>	965	252	56	25
Sjukgymnaster <i>Physiotherapists</i>	1 427	205	74	29
Kuratorer och föreståndare vid familjerådgivningsbyråer <i>Social workers</i>	1 275	73	20	19
Psykologer <i>Psychologists</i>	598	4	4	7
Tandvårdschefer, tandläkare <i>Dentists</i>	6	–	–	–
Tandtekniker, övr tandvårdspersonal <i>Dental technicians, assistants etc</i>	11	–	–	–
Förvaltningspersonal <i>Administrative staff</i>	12 101	357	314	129
Ekonomipersonal <i>Domestic staff</i>	24 192	3 814	1 269	550
Annan vårdpersonal <i>Auxiliary nursing personnel</i>	81 539	14 902	3 843	1 592
Summa Total	159 452	22 133	6 790	2 862

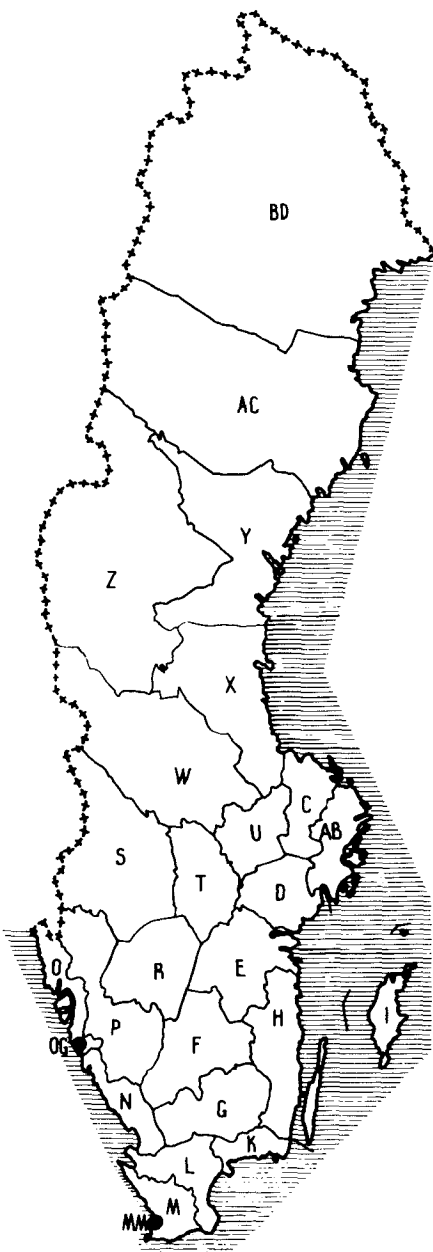
¹ Inkl vårdcentraler och läkarstationer som är organisatoriskt sammankopplade med sjukhem. – ² Här ingår lasarett för lungsjukvård och infektionssjukvård, behandlingshem inom psykiska barn- och ungdomsvården m m.

Tabell A 10.

I tabellen redovisas antalet personer omräknade till heltidsanställda. Personal vid sjukhus inom *landstingsfria* kommuner och Karolinska sjukhuset ingår ej i tabellen.

Karta 1 Sjukvårdsområden

Principal districts for Public health

Landstingsområden County councils' districts

AB	= Stockholms	läns landstings
C	= Uppsala	» »
D	= Södermanlands	» »
E	= Östergötlands	» »
F	= Jönköpings	» »
G	= Kronobergs	» »
H	= Kalmar	» »
K	= Blekinge	» »
L	= Kristianstads	» »
M	= Malmöhus	» »
N	= Hallands	» »
O	= Göteborgs o Bohus	» »
P	= Alvsborgs	» »
R	= Skaraborgs	» »
S	= Värmlands	» »
T	= Örebro	» »
U	= Västmanlands	» »
W	= Kopparbergs	» »
X	= Gävleborgs	» »
Y	= Västernorrlands	» »
Z	= Jämtlands	» »
AC	= Västerbottens	» »
BD	= Norrbottens	» »

Landstingsfria kommuner Communes outside county councils

I	= Gotland
MM	= Malmö
OG	= Göteborg

Omsorgsstyrelsernas sjukvårdsområden för psykiskt utvecklingsstörda skiljer sig från kroppssjukvårdens och psykiatriska vårdens sjukvårdsområden vad beträffar Göteborgs kommun och Göteborgs och Bohus läns landsting, som bildar särskilt sjukvårdsområde.

Karta 2 Hälso- och sjukvårdsregionerna Regions for Public health

Enligt riksdagens beslut år 1960 skall riket vara indelat i 7 sjukvårdsregioner för specialiserade vårdgrenar, som kräver så stort upptagningsområde, att de vanliga sjukvårdsområdena (landstingens resp landstingsfria kommuners upptagningsområden) är för små att ensamma uppbära kliniker härför. Regionerna, som benämnes efter den ort där *regionsjukhuset* (eller -sjukhusen) är beläget, är följande.

Genom riksdagsbeslutet inrättades ett särskilt samordningsorgan, centrala regionsjukvårdsnämnden,

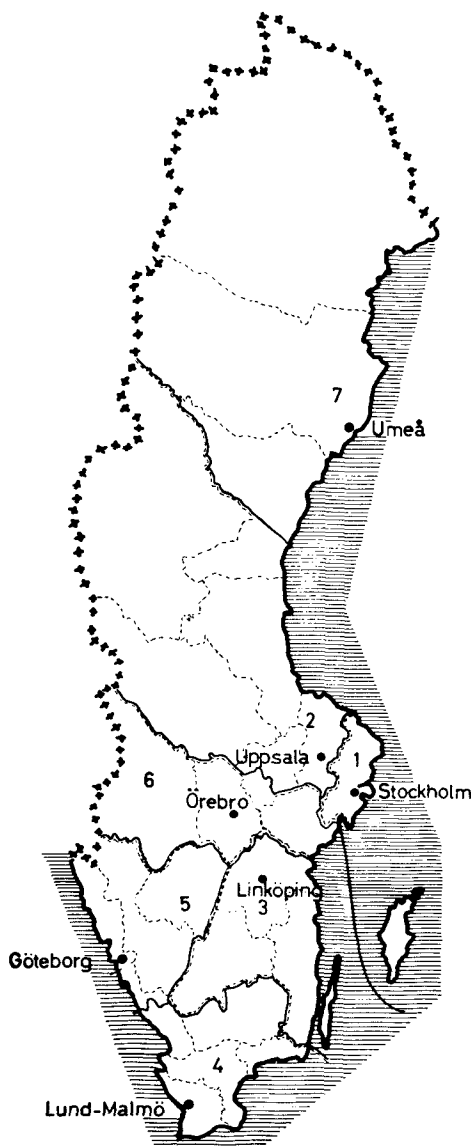
där representanter för staten och övriga regionsjukvårdshuvudmän skulle överlägga om gemensamma regionsjukvårdsproblem.

Folkmängd 31/12 1978

1 Stockholmsregionen	1 574 049
2 Uppsala-regionen	1 287 959
3 Linköpingsregionen	935 804
4 Lund-Malmöregionen	1 486 986
5 Göteborgsregionen	1 489 351
6 Örebroregionen	862 030
7 Umeåregionen	648 258
Summa	8 284 437

Inom varje region finns en lokal regionsjukvårdsnämnd.

De heldragna linjerna på kartan anger regionerna, de streckade länsgränserna. (Jfr SOU 1958:26.) Punkterna markerar regionsjukhusen. Vid 1978 års slut fanns enligt regionsjukvårdsavtal vårdplatser för regionsjukvård vid nedan angivna sjukhus:
Region, sjukhus och specialitet.

1. *Karolinska sjukhuset*: Vårdplatser för plastikkirurgi, thoraxkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, urologi, barnkirurgi, dermatologi, neurologi, reumatologi.
2. *Akademiska sjukhuset*: Vårdplatser för plastikkirurgi, thoraxkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, barnkirurgi, dermatologi, neurologi, kardiologi.
3. *Regionsjukhuset Linköping*: Vårdplatser för plastikkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, neurologi, njurmedicin.
4. *Lunds lasarett*: Vårdplatser för thoraxkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, urologi, barnkirurgi, dermatologi, neurologi, kardiologi, njurmedicin.
5. *Sahlgrenska sjukhuset*: Vårdplatser för plastikkirurgi, thoraxkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, urologi, dermatologi, neurologi.
- Östra sjukhuset: Vårdplatser för barnkirurgi.
6. *Regionsjukhuset Örebro*: Vårdplatser för plastikkirurgi, thoraxkirurgi, radioterapi, urologi, barnkirurgi, dermatologi, neurologi, reumatologi, kardiologi.
7. *Umeå lasarett*: Vårdplatser för plastikkirurgi, thoraxkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, urologi, barnkirurgi, dermatologi, neurologi.

In conformity with a parliamentary decision in 1960 the country is divided into 7 regions for such specialized care for which the county councils and county boroughs are not large enough to support a clinic of their own. The regions and their population are listed above.

In accordance with agreements between the pertinent authorities there were clinics for kidney diseases, neurology, neurosurgery, dermatology, thoracic surgery, plastic surgery, radiotherapy, urology, child surgery etc at the end of 1978.

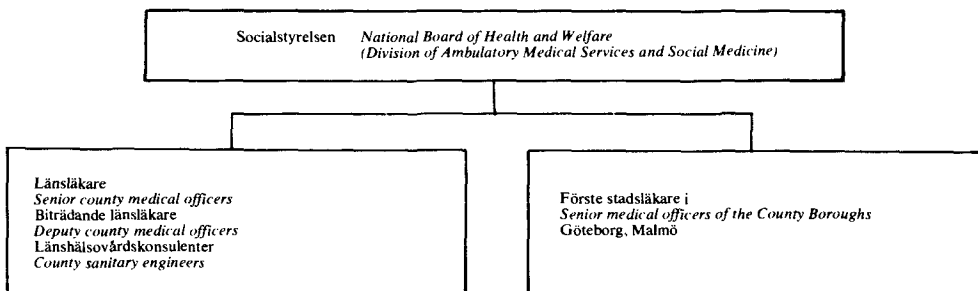
c. Vissa fristående organ och verksamheter

Länsläkarorganisationen

Den statliga länsläkarorganisationen kan ses som socialstyrelsens regionala organisation,

geografiskt indelad efter landstingsområdena. I Göteborg och Malmö, som inte ingår i landsting, finns i stället för länsläkare 1:e stadsläkare. Hur organisationen är uppbyggd framgår av nedanstående tablå.

LÄNSLÄKARVÄSENDET MEDICAL OFFICERS' SERVICE

Länsläkarorganisationen skall medverka i hälso- och sjukvårdsplaneringen inom respektive län. Den skall utöva viss tillsyn över hälso- och sjukvården i länet, huvudsakligen den öppna vården samt den del som ligger utanför den offentliga sektorn: enskilda vårdhem, privatläkare. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt utvecklingen på det omgivningshygieniska om-

rådet. Länsläkarna skall stå länsstyrelserna och kommunala organ och andra sammanslutningar till tjänst med råd och upplysningar i frågor som rör den allmänna hälsovården.

I nedanstående tabell redovisas länsläkarna med uppgifter om antalet tjänster och hur dessa tjänster uppehölls hösten 1978.

Tabell A 11 Länsläkare och 1:e stadsläkare år 1978.
Posts for medical officers 1978.

Befattning	Antal tjänster	Därav uppehållna av				utländska läkare utan svensk legitimation		Vikarie saknas ¹
		läkare med svensk legitimation	enbart läkar-examen	svensk medicine kandidat		med tids-begränsad behörighet	övriga	
Länsläkare	25	22	—	—	—	—	—	3
Bitr länsläkare	15	7	—	—	—	—	—	8
1:e stadsläkare	2	2	—	—	—	—	—	—

¹ Inkl uppehållna medelst dubbel förordnande.

Distriktsläkare

Offentligt anställda läkare, sysselsatta inom enbart öppen hälso- och sjukvård och knutna till ett läkardistrikt, kallas distriktsläkare. Sjukvårdshuvudmannen har möjlighet anställa distriktsläkare inom olika kompetensområden som t ex allmänläkare, barnläkare etc. Primärvården – all hälso- och sjukvård som kan bedrivas utanför läns- och regionsjukhus samt cen-

trala sjukhem – byggs f n ut för att ge ett differentierat vårdutbud så nära befolkningens boende- och arbetsmiljö som möjligt. Förutom läkare arbetar distriktssköterskor, barnmorskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter m fl inom primärvården. Normalt betjänar en större vårdcentral ett upptagningsområde med 20 000–50 000 personer och en mindre vårdcentral avses betjäna 6 000–10 000 personer.

Tabell A 12 Tjänster för vidareutbildade läkare inom öppen vård den 1/1 1979.

Posts for medical officers within the outpatient care

Källa: Januari 1979: Sammanställningar över tjänster för vidareutbildade läkare den 1/1 1979.

Verksamhetsområde	Antal tjänster
Allmänläkarvård	1 855
Specialistvård	1 357
Summa Total	3 212

Distriktsvården m m

Distriktssköterskornas verksamhet omfattar hälsoupplýsning och medverkan inom förebyggande vård, såsom barnhälsovård, mödrahälsovård och skolhälsovård. Sjukvård i hemmet och på egen mottagning upptar en stor del av verksamheten, som regleras genom normalinstruktion för distriktssköterska (30 juli 1964 med senare ändringar). Se vidare tabellerna A 13 och A 14.

Antal yrkesverksamma distriktssköterskor var ca 3 200 och sjuksköterskor vid barnavårdscentraler ca 930 vid 1978 års slut.

Tabell A 13 Distriktssköterskornas verksamhet

Public Health Nurses' activity

Källa: Årsberättelser från landsting, personalsituationen.

År	Antal distrikts-sköterskor <i>No of nurses</i>	Individuella besök vid distriktssköterskemottagn per distr sköterska <i>Individual visits at public health nurses' center per nurse</i>	Hembesök per distrikts-sköterska <i>Home visits per nurse</i>	I sjukvård <i>Curative care</i>	I hälsovård ¹ <i>Health care</i>
1950	1 264	..	699	468	
1955	1 502	..	799	374	
1960	1 598	..	825	304	
1965	1 697	..	862	251	
1970	1 834 ²	..	941	212	
1975	2 043 ²	..	1 090	146	
1976	2 080 ²	1 342		1 151	
1977	2 120 ²	1 412		1 181	
1978	2 210 ²	1 408		1 188	

Distriktssköterskor vid mödra-barnavårdscentraler ingår ej i tabellen.

I antalet distriktssköterskor ingår vikarier. Distriktssköterskor i Göteborg och Malmö, vilka ej lämnar verksamhetsberättelser är ej medtagna.

¹ Mödra-, barn- och skolhälsovård samt dispensärvård. – ² Uppehållna tjänster.

Tabell A 14 Redogörelse för besök hos eller av distriktssköterska år 1978

Public Health Nurses' activity

Källa: Årsberättelser från landsting.

Sjukvårdsområden <i>Counties, county boroughs</i>	Individuella besök vid distr sköt mott ¹	Grupp- besök <i>Group visits</i>	Personbesök vid grupp- besök ²	Hembesök <i>Home visits</i>	Därav ersättningsberättigade	
					Individuella besök vid distr sköt mottagning	Hembesök
Stockholms läns landsting	426 955	389	4 630	332 497	213 850	250 833
Uppsala läns landsting	81 622	15	22	53 192	45 506	35 474
Södermanlands läns landsting	127 132	302	1 696	105 568	62 721	58 635
Östergötlands läns landsting	120 379	86	889	161 392	61 033	103 946
Jönköpings läns landsting	128 261	119	1 138	111 049	80 044	75 080
Kronobergs läns landsting	103 879	94	632	68 894	60 220	44 178
Kalmar läns landsting	121 965	372	2 778	114 249	53 161	72 092
Gotlands kommun	34 941	29	–	27 402	17 972	14 089
Blekinge läns landsting	46 308	378	1 628	44 255	24 348	29 624
Kristianstads läns landsting	112 001	75	1 335	85 175	56 083	48 419
Malmö kommun	8 570	–	–	60 185	7 679	50 296
Malmöhus läns landsting	171 373	432	6 093	199 954	93 130	132 049
Hallands läns landsting	82 750	1 154	1 471	66 865	23 796	39 339
Göteborgs o Bohus läns landsting	97 386	406	4 242	69 036	43 730	40 784
Älvsborgs läns landsting	171 718	59	271	109 359	121 132	52 570
Skaraborgs läns landsting	123 090	349	1 462	115 335	53 628	74 084
Värmlands läns landsting	123 797	929	6 040	103 832	58 229	57 080
Örebro läns landsting	110 740	43	102	143 026	64 483	92 357
Västmanlands läns landsting	88 750	294	1 146	89 399	39 295	38 928
Kopparbergs läns landsting	220 084	116	1 715	104 383	105 736	65 191
Gävleborgs läns landsting	191 794	92	911	129 080	733 331	68 815
Västernorrlands läns landsting	123 537	114	1 238	99 543	53 598	49 109
Jämtlands läns landsting	84 450	105	964	73 082	28 942	24 429
Västerbottens läns landsting	112 754	239	1 902	104 331	41 602	29 117
Norrbottnens läns landsting	96 638	–	–	115 094	45 734	38 117
Summa Total	3 110 874	6 191	42 305	2 686 177	2 188 983	1 584 635

¹ Individual visits at nurse's center. – ² Personal visits at group visits.**Tabell A 14**

Ersättningsberättigade gruppbesök har ej kunnat redovisas på grund av bristfällig rapportering.

Från Göteborgs kommun saknas redogörelse.

Tabell A 15 Besök i öppen vård hos eller av vissa personalkategorier år 1978

Out-patient care. No. of visits

Källa: Sjukvårdsstyrelsernas årsredogörelser

<i>(English translation, see table A 14)</i>	Arbets- tera- peut Occup. therapist	Audio- metris/ Hörselv.- ass.	Banda- gist	Logoped	Oftalmo- logass/ Ortoptist	Psykolog Psycholo- gist	Sjukgymnast Physiothera- pist	Sjukskö- terska Nurse
Hela riket Total								
Individuella besök	213 034	218 149	46 251	79 801	67 775	151 617	1 302 350	1 087 879
Gruppbesök	2 735	175	—	686	—	8 131	20 445	1 184
Summa personbesök								
i gruppbesöksform	20 869	5 946	—	2 029	—	25 588	101 441	5 576
Hembesök	23 904	8 568	—	472	196	4 094	39 471	12 314
Stockholms läns landsting								
Individuella besök	55 267	33 594	2 718	11 636	18 049	12 120	161 027	274 633
Gruppbesök	1 591	—	—	200	—	110	8 780	64
Summa personbesök								
i gruppbesöksform	8 287	—	—	764	—	519	43 808	572
Hembesök	765	202	—	3	—	—	2 650	2 945
Uppsala läns landsting								
Individuella besök	7 294	9 238	—	163	—	2 432	41 365	17 812
Gruppbesök	140	61	—	23	—	121	540	..
Summa personbesök								
i gruppbesöksform	2 214	630	—	241	—	1 054	3 592	484
Hembesök	833	155	—	—	—	119	860	59
Södermanlands läns landsting								
Individuella besök	12 729	7 175	3 097	694	—	4 586	50 788	8 023
Gruppbesök	109	—	—	—	—	1 192	1 022	411
Summa personbesök								
i gruppbesöksform	303	—	—	—	—	3 193	4 810	1 528
Hembesök	25	17	—	—	—	303	1 323	250
Östergötlands läns landsting								
Individuella besök	3 541	492	—	10 827	4 159	6 336	100 101	24 473
Gruppbesök	—	—	—	—	—	—	74	—
Summa personbesök								
i gruppbesöksform	—	—	—	—	—	—	316	—
Hembesök	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköpings läns landsting								
Individuella besök	3 177	8 851	9 524	2 410	12 534	6 129	56 632	18 396
Gruppbesök	457	48	—	11	—	311	2 343	90
Summa personbesök								
i gruppbesöksform	520	271	—	25	—	766	11 150	388
Hembesök	92	2	—	—	—	452	1 654	103

(English translation,
see table A 14)

Arbets- tera- pevt <i>Occup. therapist</i>	Audio- metris/ Hörselv.- ass.	Banda- gist	Logoped	Oftalmo- logass/ Ortoprist	Psykolog <i>Psycholo- gist</i>	Sjukgymnast <i>Physiothera- pist</i>	Sjukskö- terska <i>Nurse</i>
---	--	----------------	---------	----------------------------------	---------------------------------------	---	------------------------------------

Kronobergs läns landsting

Individuella besök	5 991	573	–	1 740	586	3 060	25 763	6 807
Gruppbesök	–	–	–	–	–	116	–	–
Summa personbesök i gruppbesöksform	–	–	–	–	–	544	–	–
Hembesök	–	–	–	–	–	–	–	–

Kalmar läns landsting

Individuella besök	4 907	8 399	–	1 558	5 277	7 011	35 499	7 669 ¹
Gruppbesök	–	–	–	13	–	529	390	71 ¹
Summa personbesök i gruppbesöksform	–	–	–	21	–	1 631	1 616	178 ¹
Hembesök	2 852	–	–	4	196	287	1 371	1 047 ¹

Gotlands kommun

Individuella besök	–	2 695	–	–	–	–	10 722	–
Gruppbesök	–	–	–	–	–	–	58	–
Summa personbesök i gruppbesöksform	–	–	–	–	–	–	773	–
Hembesök	–	12	–	–	–	–	896	–

Blekinge läns landsting

Individuella besök	250	–	–	–	–	462	26 962	4 215
Gruppbesök	13	–	–	–	–	644	890	46
Summa personbesök i gruppbesöksform	36	–	–	–	–	1 749	1 340	259
Hembesök	1 786	–	–	–	–	281	1 830	2 633

Kristianstads läns landsting

Individuella besök	7 903	4 834	2 097	2 633	–	5 319	28 925	5 766
Gruppbesök	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa personbesök i gruppbesöksform	–	–	–	–	–	–	–	–
Hembesök	–	–	–	–	–	–	–	–

Malmö kommun

Individuella besök								
Gruppbesök								
Summa personbesök i gruppbesöksform								
Hembesök								

¹ Avser norra hälso- och sjukvårdsdistriktet.

(English translation,
see table A 14)

	Arbets- tera- pevt <i>Occup. therapist</i>	Audio- metris/ Hörselv. ass.	Banda- gist	Logoped	Oftalmo- logass/ Ortoprist	Psykolog <i>Psycholo- gist</i>	Sjukgymnäst <i>Physiothera- pist</i>	Sjukskö- terska <i>Nurse</i>
Malmöhus läns landsting								
Individuella besök	5 803	8 236	2 642	8 412	3 775	5 840	43 484	33 092
Gruppbesök	29	—	—	—	—	12	699	..
Summa personbesök i gruppbesöksform	112	—	—	—	—	90	3 262	119
Hembesök	2 714	6	—	—	—	276	2 678	1 291

Hallands läns landsting

Individuella besök	2 511	900	190	3 061	1 523	5 994	25 357	18 571
Gruppbesök	—	—	—	—	—	37	592	—
Summa personbesök i gruppbesöksform	—	—	—	—	—	220	1 949	—
Hembesök	1 861	—	—	—	—	83	1 209	25

Göteborgs kommun

Individuella besök	8 500	500	—	6 300	900	29 000	123 000	357 000
Gruppbesök	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa personbesök i gruppbesöksform	—	—	—	—	—	—	—	—
Hembesök	—	—	—	—	—	—	—	—

Göteborgs och Bohus läns landsting

Individuella besök	2 284	13 796	2 865	3 114	745	4 697	41 504	5 812
Gruppbesök	..	—	—	58	—	1 194	523	..
Summa personbesök i gruppbesöksform	4 824	—	—	64	—	4 033	2 832	505
Hembesök	1 182	37	—	41	—	370	5 355	1

Älvsborgs läns landsting

Individuella besök	3 206	8 081	—	1 653	9 340	9 802	40 585	19 830
Gruppbesök	1	—	—	303	—	193	77	96
Summa personbesök i gruppbesöksform	46	—	—	653	—	1 701	587	229
Hembesök	1 999	223	—	—	—	78	5 771	156

Skaraborgs läns landsting

Individuella besök	7 199	14 512	—	463	—	5 818	24 611	16 577
Gruppbesök	182	—	—	—	—	30	194	18
Summa personbesök i gruppbesöksform	758	—	—	—	—	46	721	84
Hembesök	3 788	—	—	—	—	525	2 325	541

(English translation,
see table A 14)

Arbets- tera- pevt <i>Occup. therapist</i>	Audio- metris/ Hörselv.- ass.	Banda- gist	Logoped	Oftalmo- logass/ Ortoprist	Psykolog <i>Psycholo- gist</i>	Sjukgymnast <i>Physiothera- pist</i>	Sjukskö- terska <i>Nurse</i>
---	--	----------------	---------	----------------------------------	---------------------------------------	---	------------------------------------

Värmlands läns landsting

Individuella besök	3 192	63	–	–	–	16 382	88 164	151 132
Gruppbesök	–	–	–	–	–	–	138	–
Summa personbesök i gruppbesöksform	–	–	–	–	–	–	413	–
Hembesök	–	–	–	–	–	–	623	4

Örebro läns landsting

Individuella besök	54 723	57 782	4 500	5 053	3 916	3 304	25 201	2 717
Gruppbesök	–	–	–	–	–	152	214	–
Summa personbesök i gruppbesöksform	–	–	–	–	–	760	9 344	–
Hembesök	152	183	–	2	–	–	–	–

Västmanlands läns landsting

Individuella besök	3 682	5 348	7 640	4 597	1 056	3 559	53 214	25 251
Gruppbesök	79	–	–	52	–	1 369	2 241	78
Summa personbesök i gruppbesöksform	147	–	–	178	–	3 471	7 566	192
Hembesök	6	6 320	–	16	–	825	1 422	2 829

Kopparbergs läns landsting

Individuella besök	1 538	–	2 650	2 677	1 739	3 409	40 370	4 369
Gruppbesök	–	–	–	–	–	222	160	28
Summa personbesök i gruppbesöksform	66	–	–	–	–	492	680	54
Hembesök	1 254	–	–	–	–	13	30	–

Gävleborgs läns landsting

Individuella besök	11 184	9 439	–	2 767	941	4 311	66 287	7 791
Gruppbesök	26	3	–	3	–	1 218	646	–
Summa personbesök i gruppbesöksform	162	19	–	6	–	3 297	2 347	–
Hembesök	1 102	1 388	–	43	–	103	1 195	55

Västernorrlands läns landsting

Individuella besök	2 757	17 271	8 328	2 924	–	3 063	56 643	8 853
Gruppbesök	40	63	–	23	–	48	432	60
Summa personbesök i gruppbesöksform	795	5 026	–	77	–	403	2 562	295
Hembesök	1 646	17	–	363	–	131	5 216	33

<i>(English translation, see table A 14)</i>	Arbets- tera- pevt <i>Occup. therapist</i>	Audio- metris/ Hörselv. ass.	Banda- gist	Logoped	Offtalmolo- gass/ Ortoprist	Psykolog <i>Psycholo- gist</i>	Sjukgymnast <i>Physiothera- pist</i>	Sjukskö- terska <i>Nurse</i>
Jämtlands läns landsting								
Individuella besök	34	4	—	1 405	1	1 824	30 748	7 245
Gruppbesök	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa personbesök	—	—	—	—	—	—	—	—
i gruppbesöksform	2 380	—	—	—	—	—	—	—
Hembesök	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens läns landsting								
Individuella besök	2 893	3 309	—	2 394	341	4 998	31 820	22 097
Gruppbesök	—	—	—	—	—	—	13	—
Summa personbesök	—	—	—	—	—	—	39	—
i gruppbesöksform	—	—	—	—	—	—	—	—
Hembesök	1 842	—	—	—	—	—	230	—
Norrbottnens läns landsting								
Individuella besök	2 469	3 057	—	3 320	2 893	2 161	73 578	39 748
Gruppbesök	68	—	—	—	—	633	419	222
Summa personbesök	—	—	—	—	—	—	—	—
i gruppbesöksform	219	—	—	—	—	1 619	1 734	689
Hembesök	5	6	—	—	—	248	2 833	342

Tabell A 15. Inom ett flertal sjukvårdsområden har svårigheter uppstått med att redovisa gruppbesök. Personer i gruppbesök har då som regel förts bland individuella besök. Verkliga antalet besök är fler än vad som angivits i tabellen då i vissa fall enbart ersättningsberättigade besök redovisats. Malmö kommun har inte kunnat lämna några uppgifter om besök.

Till tabellens tal skall räknas individuella besök hos andra personalkategorier än de i tabellen nämnda nämligen 571 200 samt 66 800 vid Karolinska sjukhuset som avser samtliga personalkategorier.

Mödra- och barnhälsovården

Mödra- och barnhälsovården är en organisation för kostnadsfri hälsoövervakning av blivande och nyblivna mödrar och av barn i förskoleåldern i landstings- och landstingsfria kommuners regi. Centraler av typ I är knutna till kvinno- eller barnklinik vid lasarett och förestås av överläkare eller bitr överläkare vid kliniken eller av annan läkare med specialistkompetens i kvinnosjukdomar och förlossningar resp barnålderns invärtes sjukdomar. Centraler av typ II förestås av allmänläkare inom primärvården eller av annan som är behörig att utöva läkaryrket. Verksamheten bedrivs fr o m år 1969 i enlighet med Normalreglemente för mödra- och barnhälsovården och består främst av mottagningar hos centralernas läkare, barnmorskor och sjuksköterskor och av besök i hemmet. Mödraundervisning med mödragymnastik anordnas inom mödrahälsovården. Preventivmedelsrådgivning för nyblivna mödrar men även för ungdomar och vuxna utan samband med barnsbörd sker inom mödrahälsovården med huvudsakligen barnmorskor som rådgivare.

Uppgifter om antalet mödra- och barnavårdscentraler och verksamhet vid dessa lämnas i tabellerna A 16–A 21.

Barn räknas som övervakat, om det kontrollerats på barnavårdscentral eller hembesök därifrån gjorts under året.

Barnmorskor i mödrahälsovård och förlossningsvård. Huvudmannen ombesörjer mödrahälsovård och förlossningsvård. Barnmorskornas verksamhet regleras genom Kungl Maj:ts reglemente för barnmorskor (MF 1955:130 – nytryck med intill den 1 juli 1976 gjorda ändringar) och normalinstruktion för distriktsbarnmorska (MF 1963:92) samt normalreglemente för mödra- och barnhälsovården (MF 1969:39).

Antalet yrkesverksamma barnmorskor i slutet av år 1977 var ca 3 350, varav ca 450 enligt tidigare studiegång. Flertalet barnmorskor var verksamma vid sjukhus. I öppen vård utanför sjukhus var ca 900 verksamma vid mödravårdscentraler, inom distriktsvård och skolhälsovård. Beträffande förlossningar m m se i övrigt kap D b.

Tabell A 16 Mödra- och barnavårdscentraler år 1978

Maternal and child health centres

Källa: Förteckning över mödra- och barnavårdscentraler 1979

Huvudman <i>Responsible authority</i>	Antal hälsovårdsorgan <i>Number of services</i>	
	Mödravårdscentraler <i>Maternal Health Centres</i>	Barnavårdscentraler <i>Child Health Centres</i>
Stockholms län	57	288
Uppsala län	18	42
Södermanlands län	11	52
Östergötlands län	29	67
Jönköpings län	15	45
Kronobergs län	20	31
Kalmar län	22	66
Gotlands kommun	11	13
Blekinge län	20	26
Kristianstads län	16	46
Malmö kommun	1	28
Malmöhus län i övrigt	47	92
Hallands län	10	41
Göteborgs kommun	12	69
Göteb o Bohus län i övr	43	76
Älvsborgs län	37	69
Skaraborgs län	19	30
Värmlands län	23	59
Örebro län	18	43
Västmanlands län	8	32
Kopparbergs län	30	44
Gävleborgs län	27	76
Västernorrlands län	18	42
Jämtlands län	27	35
Västerbottens län	39	48
Norrbottnens län	45	52
Summa Total	623	1 512

Tabell A 16.

Uppgifterna i tabellen avser förhållandena vid 1979 års ingång.

Tabell A 17 Mödrahälsovård, utskrivna barnaföderskor år 1978**Maternal health service**

Källa: Sjukvårdsstyrelsernas årsberättelser

Sjukvårdsområde <i>Counties, County boroughs</i>	Antal utskrivna barnaföderskor <i>No. of discharged mothers</i>	Därav med							
		antal läkarbesök gällande förvård <i>No. of visits to physicians concerning pre-delivery care</i>			1 eller fler besök för förvård hos specialist ¹ <i>Visits for pre-delivery care by specialist</i>	första besöket vid en graviditets- tetslängd av 12 veckor eller färre (besök hos läkare eller barn- morska) ²	5 eller fler besök för föräldra- eller mödraunder- visning <i>5 or more visits for parents- teaching</i>	preventivmedelsrådgivning i samband med eftervård hos ³	
		0 besök <i>Visits</i>	1-2 besök <i>Visits</i>	3 eller fler besök <i>Visits</i>				läkare <i>Physician</i>	barnmorska/ sjuksköterska <i>Nurse</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stockholms län	17 267	509	6 965	9 088	9 929	11 043	6 956	12 646	1 305
Uppsala län	3 012	40	1 294	1 594	623	1 791	1 323	2 113	417
Södermanlands län	2 771	18	396	1 832	1 617	1 854	1 535	2 071	60
Östergötlands län	4 507	67	998	3 394	1 710	3 199	2 194	3 811	85
Jönköpings län	3 468	44	527	2 439	2 089	2 343	1 607	2 859	75
Kronobergs län	1 997	37	633	1 487	556	1 408	1 543	1 405	242
Kalmar län	3 101	14	748	982	861	1 351	641	2 046	143
Gotlands kommun	551	2	226	271	422	421	337	540	—
Blekinge län	1 652	29	614	665	1 406	1 128	654	1 313	5
Kristianstads län	3 393	117	404	2 613	2 170	1 740	1 126	2 774	40
Malmö kommun	1 666	85	333	1 248	1 110	330	985	1 628	—
Malmöhus län i övrigt	5 464	615	951	3 811	766	3 151	2 070	3 817	99
Hallands län	3 015	68	284	1 457	1 118	1 171	900	2 147	236
Göteborgs kommun	4 649	—	—	—	4 588	2 999	1 345	4 201	9
Göteborgs o Bohus län i övrigt	3 287	24	1 118	1 796	1 042	2 192	1 273	2 556	180
Älvsborgs län	5 165	126	1 194	2 998	3 120	3 290	1 815	3 478	33
Skaraborgs län	3 091	41	1 608	1 281	720	1 935	1 107	2 224	122
Värmlands län	3 002	112	357	2 533	1 060	1 734	1 355	1 972	57
Örebro län	2 891	15	1 301	1 375	824	2 015	1 338	2 430	50
Västmanlands län	2 909	16	326	2 497	1 881	2 216	1 304	2 445	3
Kopparbergs län	3 172	69	755	2 381	1 490	2 011	1 025	2 274	2
Gävleborgs län	3 058	7	1 031	1 625	1 343	2 189	938	2 646	34
Västernorrlands län	2 886	22	971	1 862	1 852	2 096	1 091	2 265	7
Jämtlands län	1 321	6	511	754	531	775	761	972	39
Västerbottens län	3 211	44	1 138	2 123	1 017	2 209	2 020	1 747	185
Norrbottnens län	3 186	27	780	2 379	1 053	2 039	1 168	2 267	357
Summa Total	93 692	2 154	25 463	54 485	44 898	58 630	38 411	70 647	3 785

¹ Enbart specialist i kvinnosjukdomar och förlossningar. — ² First visits at a length of gestation of 12 weeks or less (visits at physician's or midwife's center). —³ Advice on contraceptives in connexion with after-delivery care by.

Tabell A 18 Mödrahälsovård, besök år 1978

Maternal health service

Källa: Sjukvårdsstyrelsernas årsberättelser

Sjukvårdsområde Counties, county boroughs	Antal besök på mottag- ning under året ¹ Visits at the center	Däruv för									Antal hembesök av barn- morska/ sjuk- sköterska ³
		förvård hos Pre-delivery care by		eftervård hos Post-delivery care by		preventivmedelsrådgiv- ning utan samband med eftervård hos ²		annat hos Other by			
		läkare Physician	barnmors- ka/sjuk- sköterska Nurse	läkare Physician	barnmors- ka/sjuk- sköterska Nurse	läkare Physician	barnmors- ka/sjuk- sköterska Nurse	läkare Physician	barnmors- ka/sjuk- sköterska Nurse	kurator/ psykolog Social worker	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Stockholms län	449 032	72 629	199 066	14 886	2 132	13 442	26 151	3 411	4 279	1 787	535
Uppsala län	50 196	11 048	35 704	2 230	565	2	77	26	656	1	71
Södermanlands län	49 138	9 995	32 588	2 512	129	19	944	456	4 652	36	122
Östergötlands län	86 160	18 945	51 045	4 290	208	4 304	10 457	74	3 347	1 099	1 173
Jönköpings län	69 850	15 389	36 561	3 211	93	–	12 271	51	1 720	554	16
Kronobergs län	40 036	7 876	25 296	1 764	343	151	2 126	827	1 585	109	294
Kalmar län	53 661	10 181	31 302	2 304	99	694	6 289	131	2 661	–	43
Gotlands kommun	14 390	2 103	6 760	543	18	2 165	1 659	133	795	125	36
Blekinge län	31 233	5 657	20 601	1 426	72	97	3 063	10	1 787	73	3
Kristianstads län	53 175	11 373	34 488	2 999	38	1 526	2 084	211	845	–	122
Malmö kommun	23 207	8 307	12 926	1 670	–	–	–	–	–	304	–
Malmöhus län i övrigt	97 868	16 721	58 671	4 199	179	843	13 192	503	3 655	1 539	78
Hallands län	47 914	9 810	27 865	2 371	30	1 189	6 628	101	152	–	27
Göteborgs kommun	93 432	23 769	49 187	4 308	10	2 811	9 177	2 722	1 354	94	–
Göteborgs o Bohus län i övrigt	70 280	12 012	41 454	3 243	302	2 781	9 526	92	745	27	43
Älvsborgs län	113 433	17 283	58 777	4 225	217	4 982	17 057	126	9 781	60	46
Skaraborgs län	61 080	10 078	36 535	2 636	151	182	10 063	230	1 037	168	14
Värmlands län	61 755	9 626	34 477	2 664	88	280	10 103	75	3 486	15	96
Örebro län	71 090	10 773	38 638	2 875	175	397	9 139	87	1 658	417	122
Västmanlands län	60 462	13 258	28 443	2 776	21	525	13 322	35	2 273	39	31
Kopparbergs län	67 079	12 909	34 750	2 793	24	491	12 017	263	3 360	172	113
Gävleborgs län	59 726	11 561	32 693	2 778	113	802	8 911	129	415	–	171
Västernorrlands län	61 156	11 195	31 665	2 768	100	2 686	11 566	147	1 034	6	412
Jämtlands län	27 466	5 150	13 214	1 252	271	730	6 149	197	481	22	626
Västerbottens län	59 506	11 755	35 286	2 629	195	1 289	8 617	101	786	182	751
Norrbottnens län	61 072	12 410	35 058	3 012	632	393	5 572	396	3 599	–	1 138
Summa Total	1 933 397	361 813	1 043 050	82 364	6 205	42 781	216 160	10 534	56 143	6 829	6 083

¹ Avser samtliga besök med undantag för besök enbart för mödra- eller föräldraundervisning varvid inga journalanteckningar gjorts och besök för av barnmorska utförd provtagning i samband med allmän gynekologisk hälsokontroll. – ² Advice on contraceptives by – ³ S k förgävesbesök inräknas. Homevisits from the nurse.

Tabell A 19 Barnhälsovård, övervakade barn år 1978

Child health service. Supervised children

Källa: Sjukvårdsstyrelsernas årsberättelser.

Landsting, landstingsfria kommuner <i>Counties, county boroughs</i>	Antal övervaka- de barn den 31 december ¹	Därav i åldern (den 31 december) <i>Supervised</i>							
		0 år year	1 år year	2 år years	3 år years	4 år years	5 år years	6 år years	7 år years ²
Stockholms läns landsting	133 775	17 261	17 706	17 722	16 115	19 389	16 782	17 567	11 395
Uppsala läns landsting	20 459	2 934	3 071	2 745	2 694	3 513	2 377	2 768	300
Södermanlands läns landsting	23 408	2 748	2 856	2 864	2 886	3 442	3 041	3 238	2 333
Östergötlands läns landsting	32 109	4 792	4 769	4 621	3 228	5 558	3 147	4 363	1 639
Jönköpings läns landsting	24 959	3 405	3 778	3 424	3 145	4 101	2 392	3 660	1 238
Kronobergs läns landsting	14 314	1 969	2 079	1 968	1 457	2 400	1 594	1 924	1 033
Kalmar läns landsting	19 499	2 690	2 839	2 677	2 165	3 155	2 221	2 692	1 060
Gotlands kommun	5 119	623	732	661	667	768	613	774	281
Blekinge läns landsting	12 881	1 653	1 815	1 788	1 494	1 866	1 548	1 721	1 000
Kristianstads läns landsting	24 532	3 218	3 315	3 331	3 110	3 661	2 927	3 293	1 705
Malmö kommun	16 663	2 312	2 215	2 237	2 211	2 259	2 101	2 102	1 226
Malmöhus läns landsting	51 244	6 603	6 919	7 214	6 695 ⁷	7 678	6 260	6 935	2 755
Hallands läns landsting	21 633	2 783	2 826	2 800	2 381	3 345	2 502	2 883	2 113
Göteborgs kommun	31 079	4 642	4 653	4 468	4 077	4 655	4 535	4 034	15
Göteborgs och Bohus läns landsting	27 078	3 277	3 554	3 389	3 416	3 944	3 548	3 855	2 059
Älvsborgs läns landsting	37 574	4 756	4 951	5 080	4 557	5 046	4 697	5 129	3 114
Skaraborgs läns landsting	24 240	3 015	3 144	3 302	2 748	3 651	2 561	3 549	2 450
Värmlands läns landsting	21 949	2 976	3 154	2 987	2 717	3 496	2 761	2 947	911
Örebro läns landsting	21 561	2 722	3 113	2 861	2 573	3 484	2 445	3 090	1 273
Ästmanlands läns landsting	21 542	2 819	2 917	3 050	2 789	3 616	2 589	2 819	1 188
Kopparbergs läns landsting	21 416	3 026	3 091	3 221	2 624	3 583	2 121	3 132	620
Gävleborgs läns landsting	23 582	2 929	3 065	3 099	3 047	3 624	2 861	3 323	1 702
Västernorrlands läns landsting	22 639	2 795	2 959	2 919	2 766	3 269	2 855	3 118	1 958
Jämtlands läns landsting	12 155	1 368	1 426	1 462	1 513	1 712	1 536	1 645	1 491
Västerbottens läns landsting	22 411	3 355	3 098	2 854	2 838	3 095	2 978	2 791	1 402
Norrbottens läns landsting	25 457	3 090	3 305	3 177	3 165	3 783	3 020	3 500	2 417
Summa Total	713 278	93 761	97 350	95 921	87 078	108 093	86 012	96 852	48 678

¹ Number supervised children. – ² Övervakade 7-åringar har inom några sjukvårdsområden inte redovisats fullständigt. Detta gäller barn som utskrivits under året och överförs till skolhälsovården.

Tabell A 19

Antal övervakade barn (totalt och därav i olika åldrar) har för ett flertal sjukvårdsområden angivits för högt vilket till viss del orsakats av dubbelräkningar.

Tabell A 20 Barnhälsovård, besök år 1978

Child health service. Visits

Källa: Sjukvårdsstyrelsernas årsberättelser.

Landsting, landstingsfria kommuner <i>Counties, county boroughs</i>	Antal besök på mottagning under året ¹	Därav hos					Antal hembesök av sjuk-sköterska <i>Homevisits from the nurse</i>	
		läkare med specialist-behörighet i pediatrik ²	annan läkare <i>Other physician</i>	tandläkare <i>dentist</i>	psykiolog <i>psychologist</i>	kurator <i>social worker</i>	enbart sjuk-sköterska <i>nurse</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stockholms läns landsting	531 110	121 343	61 305	29 388	654	362	331 587	70 559
Uppsala läns landsting	71 362	21 544	6 911	2 133	232	31	41 793	7 940
Södermanlands läns landsting	78 638	11 373	19 224	3 899	115	9	47 760	13 784
Östergötlands läns landsting	95 270	28 284	14 774	7 430	406	6	54 286	13 277
Jönköpings läns landsting	71 097	26 772	6 996	5 958	133	9	38 354	14 200
Kronobergs läns landsting	43 669	6 881	13 433	3 162	13	10	23 237	6 520
Kalmar läns landsting	57 048	9 179	18 447	4 539	14	221	27 497	10 724
Gotlands läns landsting	13 855	3 381	3 658	384	—	—	6 714	2 331
Blekinge läns landsting	41 617	16 163	2 918	2 082	2	2	22 530	4 879
Kristianstads läns landsting	73 420	16 355	14 967	4 939	46	—	37 134	10 328
Malmö kommun	72 899	26 463	—	—	181	85	46 436	12 875
Malmöhus läns landsting	179 172	31 187	33 986	14 289	46	18	108 688	17 407
Hallands läns landsting	65 280	22 448	10 005	3 399	27	6	34 109	11 691
Göteborgs kommun	132 873	46 551	1 736	8 445	538	592	74 762	8 756
Göteborgs och Bohus läns landsting	94 327	12 915	19 682	3 985	65	51	64 664	11 589
Älvsborgs läns landsting	113 273	15 267	33 018	6 066	392	70	76 177	15 541
Skaraborgs läns landsting	63 792	22 891	10 411	5 066	904	94	31 267	16 538
Värmlands läns landsting	63 480	10 603	17 739	6 295	1 030	9	33 923	16 495
Örebro läns landsting	65 943	20 443	12 364	7 165	—	—	25 971	14 903
Västmanlands läns landsting	62 979	17 172	14 779	4 280	172	11	31 661	11 360
Kopparbergs läns landsting	63 135	7 627	22 962	4 313	35	8	34 899	13 684
Gävleborgs läns landsting	67 489	15 888	17 283	4 717	207	65	35 002	13 494
Västernorrlands läns landsting	60 202	20 570	13 584	4 508	203	27	24 645	13 584
Jämtlands läns landsting	30 227	8 899	8 670	2 235	14	—	11 920	9 155
Västerbottens läns landsting	59 464	16 124	13 978	4 140	29	141	28 291	17 477
Norrbottnens läns landsting	63 906	6 535	18 039	—	—	—	39 332	31 268
Summa Total	2 335 527	562 858	410 869	142 817	5 458	1 827	1 332 639	390 359

¹ Visits at the center during the year. — ² To physicians with specialist qualifications.

Tabell A 21 Barnhälsovård, ympningar år 1978
 Child health service. Inoculated children
 Källa: Sjukvårdsstyrelsernas årsberättelser

Landsting, landstingsfria kommuner <i>Counties, county boroughs</i>	Antal barn som under året ympats med <i>Number inoculated children</i>				
	smittkopps- vaccin med positiv reaktion ¹	trippel- vaccin 3:e gången <i>PDT 3rd time</i>	poliovaccin 3:e gången <i>Polio 3rd time</i>	difteri- tetenus (DT el dT) 2:a gången ²	mässlings- vaccin <i>measles</i>
1	2	3	4	5	6
Stockholms läns landsting	–	14 159	18 938	2 588	10 125
Uppsala läns landsting	–	2 621	3 025	316	2 852
Södermanlands läns landsting	–	2 542	2 939	177	2 665
Östergötlands läns landsting	–	3 727	4 697	488	4 691
Jönköpings läns landsting	–	2 827	3 831	574	1 901
Kronobergs läns landsting	–	2 073	2 274	–	1 461
Kalmar läns landsting	2	2 237	2 867	501	1 241
Gotlands kommun	–	594	779	27	328
Blekinge läns landsting	–	1 333	1 850	300	1 546
Kristianstads läns landsting	5	2 732	3 270	697	2 023
Malmö kommun	–	1 853	2 106	429	1 205
Malmöhus läns landsting	30	5 609	7 041	1 596	4 106
Hallands läns landsting	2	2 313	2 883	1 191	2 391
Göteborgs kommun	–	3 387	4 481	1 421	3 047
Göteborgs och Bohus läns landsting	–	2 513	3 319	639	2 321
Älvsborgs läns landsting	–	3 871	4 859	670	4 231
Skaraborgs läns landsting	–	2 737	3 382	345	2 715
Värmlands läns landsting	5	2 413	3 013	310	2 769
Örebro läns landsting	–	2 671	3 388	382	2 649
Västmanlands läns landsting	–	2 385	3 050	358	2 983
Kopparbergs läns landsting	–	2 379	3 108	559	1 916
Gävleborgs läns landsting	–	2 946	3 348	157	2 454
Västernorrlands läns landsting	–	2 594	2 967	198	2 807
Jämtlands läns landsting	–	1 228	1 432	140	1 406
Västerbottens läns landsting	2	2 530	2 855	277	2 270
Norrbottnens läns landsting	–	2 878	3 055	280	2 235
Summa Total	46	79 152	98 757	14 620	70 338

¹ Smallpox, with positive reaction. – ² Diphtheria-tetanus 2nd time.

Lungsjukvården

Den slutna vården. En sammanfattning av den slutna vårdens platstillgång vid slutet av år 1978, vad avser lungsjukvård och kirurgisk tuberkulos, ter sig sålunda:

	Antal anstalter	Antal vårdplatser
Lasarettssjukhus för medicinsk lungsjukvård	20	1 116
Thoraxkirurgiska lasarettssjukhus	6	328
Lasarett för lungsjukvård	8	445
Tbc-avdelningar vid lasarett för psykiatrisk vård	3	..
Summa	37	(1 889)

På en del av dessa platser vårdas tillfälligt andra långvarigt kroppssjuka än lungsjuka. I den mån särskilda platser är mera varaktigt avdelade för ändamålet är de dock icke medräknade ovan. De tre lasarettssjukhus för psykiatrisk vård med tuberkulosavdelningar är Ulleråkers, S:t Lars och Umedalens sjukhus. I översikten av vårdformerna i bilaga 3, i tabell A 4, där också intagningar och vård dagar för tuberkulosvården redovisas, och tabell A 3, har dessa avdelningar räknats till den psykiatriska vården. Thoraxkirurgin har förts på »lasarettsvård och liknande» i tabell A 4.

Dispensärerna. Enligt det av socialstyrelsen år 1968 fastställda normalreglementet för dispensärverksamheten skall inom varje sjukvårdsområde (landsting eller landstingsfri kommun) finnas minst en tuberkulosdispensär, i första hand anknuten till lasarettssjukhus för lungsjukdomar eller motsvarande sjukhus. Klinikens (sjukhusets) överläkare eller biträdande överläkare antages i regel också förestå dispensären (vara dispensärläkare).

Vid dispensären undersökes personer misstänkta för eller lidande av tuberkulos kostnadsfritt. Även vård meddelas och hälsoundersökningar med avseende på förekomsten av tuberkulos och BCG-ympningar företages.

Dispensärläkaren skall föra register över alla fall av aktiv tuberkulos inom dispensärens distrikt. Till Nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar skall denne lämna uppgift varje månad om personer som införts i eller avförts ur registret. Jämför tabellerna A 8, A 22 och D 7.

Socialstyrelsens skärmbildsundersökningar. Sedan den 1 oktober 1946 pågick en systematisk undersökning av svenska folket medelst skärmbildsfotografering (röntgenfotografering) i syfte att på ett tidigt stadium upptäcka fall av lungtuberkulos och bringa dessa under behandling. Denna verksamhet, som redovisats i tidigare årgångar av denna publikation, upphörde under år 1969.

Nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar utbetalade år 1978 till vetenskaplig forskning rörande tuberkulos och lungsjukdomar 840 000 kr och till forskning rörande hjärt- och kärlsjukdomar 1 422 000 kr. Nationalföreningen beviljade institutionsanslag för forskning inom hjärt-, kärl- och lungsjukdomarnas områden med ett belopp av 385 000 kr och bidrag till rehabiliteringsverksamhet med 242 300 kr.

Uppgifter om tuberkulosens utbredning återfinns i kapitel D, a.

Tabell A 22 Verksamheten vid tuberkulosdispensärerna år 1978**TB dispensaries**

Källa: Årsberättelser från sjukvårdsstyrelser.

Huvudman <i>Responsible authority</i>	Antal tuberkulos- dispensärer <i>No. of dispensaries</i>	Röntgen- undersök- ningar <i>No. of X-ray examinations</i>	därav skb-undersökningar thereof <i>small film</i>	Mass- undersök- ningar <i>mass radiography</i>	Summa <i>Total</i>	Calmette- vaccinationer <i>No. of BCG vaccinations</i>
Stockholms län	5	33 862	4 318	96 441	130 303	1 654
Uppsala län	1	17 251	10 160	34 471	51 722	511
Södermanlands län	1	9 128	4 239	447	9 575	119
Östergötlands län	2	11 862	5 776	2 361	14 223	133
Jönköpings län	2	4 674	3 014	2 377	7 051	65
Kronobergs län	1	5 717	2 059	987	6 704	108
Kalmar län	1	—	—	—	—	—
Gotlands kommun	1	4 233	3 035	—	4 233	1
Blekinge län	2	2 497	292	2 928	5 425	46
Kristianstads län	1	759	—	3 724	4 483	9
Malmö kommun	1	20 171	13 196	4 294	24 465	287
Malmöhus län i övr	2	15 646	9 456	5 448	21 094	676
Hallands län	1	13 501	2 800	—	13 501	173
Göteborgs kommun	1	18 110	12 842	10 778	28 888	1 191
Göteborgs o Bohus län i övr	2	6 541	—	—	6 541	—
Älvsborgs län	2	11 035	7 063	1 829	12 864	191
Skaraborgs län	1	2 911	1 074	—	2 911	—
Värmlands län	2	9 801	3 753	—	9 801	11
Örebro län	1	8 067	3 895	—	8 067	57
Västmanlands län	1	884	320	5 879	6 763	—
Kopparbergs län	1	4 623	2 373	—	4 623	—
Gävleborgs län	1	5 046	4 354	—	5 046	390
Västernorrlands län	2	8 751	4 293	820	9 571	14
Jämtlands län	1	2 015	1 237	2 086	4 101	15
Västerbottens län	2	12 711	5 460	2 223	14 934	258
Norrbottens län	2	8 717	3 130	6 071	14 788	878
Summa Total 1978¹	40	238 513	108 139	183 164	421 677	6 787
» » 1977	40	240 699	117 727	202 697	443 396	12 247
» » 1976	42	265 591	130 407	245 587	511 178	9 314
» » 1975	42	288 951	146 252	272 631	561 582	9 854
» » 1974	46	340 319	188 124	322 099	662 418	28 579
» » 1973	48	346 971	193 814	368 407	715 378	12 716
» » 1972	50	354 136	212 206	399 026	753 162	13 255
» » 1971	50	354 607	238 987	363 594	718 201	13 868
» » 1970	51	361 678	181 788	404 182	765 860	15 728
» » 1969	51	366 596	186 333	376 977	743 573	11 429
» » 1968	53	..	..	..	708 582	14 103
» » 1965	57	..	..	..	670 462	12 782
» » 1960	62	..	..	..	525 602	17 494
» » 1955	62	..	..	..	573 319	..
» » 1950	58	..	..	..	503 865	..

¹ Uppgifter saknas från Kalmar läns landsting.

Vården av veneriskt sjuka

Kostnadsfri undersökning och behandling av personer lidande av eller misstänkta för venerisk sjukdom i smittsamt skede utföres av vederbörande distriktsläkare på landsbygden och i mindre tätorter. I större tätorter meddelas sådan vård i regel på särskilda polikliniker. Poliklinikerna förestås i regel av specialutbildade läkare. Vid dessa har även ett stort antal personer vårdats som lidit av venerisk sjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdom etc.

Enligt smittskyddslagen (SFS 1968:231 med senare ändringar) är det länsstyrelsen (i kommunen hälsovårdsnämnden) som skall vaka över att smittsamma sjukdomar bekämpas i länet (kommunen) och tillse att lämpliga åtgärder vidtas. Socialstyrelsen har högsta tillsynen över bekämpandet av smittsamma sjukdomar i riket.

Länsläkarnas verksamhet avseende veneriska sjukdomar framgår av nedanstående uppgifter, som hämtats från deras till socialstyrelsen ingivna rapporter.

Antalet personer som år 1978 av länsläkaren anmanats att underkasta sig läkarundersökning var 9 282. I fråga om 3 287 fall kunde smittfrihet styrkas, medan 4 733 påbörjat läkarbehandling.

Antalet personer, som anmälts till länsläkaren på grund av underlåtelse att följa läkares föreskrifter om behandling eller för avbrott i behandlingen var 2 283.

I tillsammans 2 153 fall hade länsläkaren underrättat länsstyrelsen att anmaning icke följts eller att den fått underlåtas.

Uppgifter om de veneriska sjukdomarnas utbredning återfinns i kapitel D, a.

Abortförebyggande verksamhet

Den 1 januari 1975 trädde en ny abortlag (SFS 1974:595; MF 1974:76) i kraft samt i anslutning till denna en särskild lag om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m m (SFS 1974:525; MF 1974:63). I anledning av den nya abortlagen upphörde bl a den Kungl kungörelsen (SFS 1945:863) angående statsbidrag till viss verksamhet för stöd och rådgivning åt havande kvinnor i abortförebyggande syfte.

Abortlagen innebär att abort är tillåten på

kvinnans egen begäran t o m utgången av 18:e havandeskapsveckan. Fram t o m 12:e graviditetsveckan kan abort utföras sedan kvinnan undersökts av en läkare, efter 12:e veckan krävs dessutom i de flesta fall en särskild utredning av kurator. Efter 18:e veckan får abort utföras endast efter tillstånd från socialstyrelsen. Abortrådgivning är frivillig och skall alltid erbjudas den kvinna som överväger abort. Denna rådgivning som kan meddelas av läkare, kurator eller barnmorska är kostnadsfri för den enskilde och huvudmannen ersätts via försäkringskassan med belopp som regeringen bestämmer, under 1978 med 113 kronor per besök då läkare och 50 kr då kurator eller sjuksköterska meddelat rådgivningen. Vården i samband med abort liksom abortrådgivning är ett frivilligt åtagande av sjukvårdshuvudmannen. Abortrådgivningen ges i de flesta fall av kuratorer knutna till de kvinnokliniker eller andra sjukvårdsinstitutioner där abortingrepp utförs.

Under 1978 utfördes 31 918 aborter varav 74 % i öppen vård. Kuratorskontakt för rådgivning och utredning förekom i närmare 1/3 av alla abortärenden.

Beträffande preventivmedelsrådgivning innebär lagen om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m m att landsting eller kommun eller annan, som med socialstyrelsens tillstånd anordnar preventivmedelsrådgivning ersätts av statsverket via försäkringskassan enligt samma principer som abortrådgivningen. Förutsättningen är att rådgivningen är kostnadsfri för den enskilde och att preventivmedel som inprovas eller utlämnas i samband med rådgivningen är gratis. Samtidigt infördes bestämmelser om att p-piller skulle rabatteras som läkemedel.

För att ytterligare stimulera en utbyggnad av preventivmedelsrådgivningen har socialstyrelsen fått speciella anslag för utbildning av läkare och barnmorskor i preventivmedelsrådgivning. Överläkare och biträdande överläkare med ansvar för rådgivningens organisation har deltagit i dessa kurser och barnmorskor har utbildats för att självständigt kunna ge preventivmedelsrådgivning, företrädesvis inom mödrahälsovårdens organisation. Statens kostnader för denna

utbildningsverksamhet uppgick under budgetåret 1978/79 till 69 289 kronor.

Preventivmedelsrådgivningens omfattning under kalenderåret 1978 var 584 880 besök totalt. Därav skedde 458 544 besök i offentlig regi och 122 223 hos privatläkare. 60 % av besöken i offentlig regi skedde hos barnmorska.

Statliga anslag för abortförebyggande information garanterades till nämnden för häl-

soupplysning vid socialstyrelsen i samband med den nya abortlagen med 1 miljon kronor årligen under en femårsperiod från 1974/75. Detta gjorde det möjligt att genomföra ett långsiktigt handlingsprogram för information till sjukvårdshuvudmän, personal inom hälso- och sjukvård, socialvård och skola samt till allmänheten för att motivera för preventiv födelsekontroll.

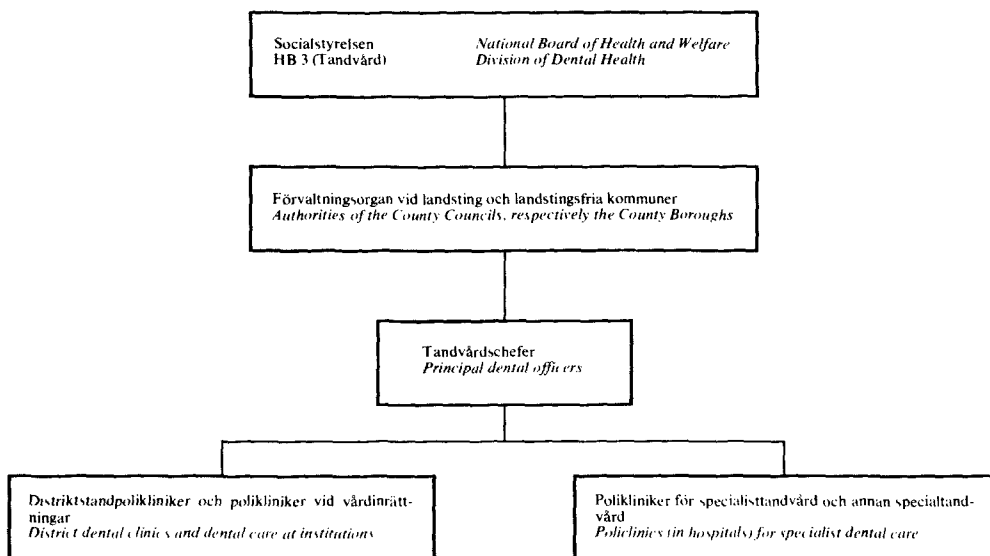
d. Folktandvården

Första kungörelsen angående statsbidrag till folktandvård trädde i kraft den 1 januari 1939. Nu gällande bestämmelser om folktandvården ges i folktandvårdslagen den 25 maj 1973 (1973:457), som trädde i kraft den 1 januari 1974.

Uppgifter rörande verksamhetens omfattning lämnas i tabell A 23. Den 31 december

1978 fanns 30 tandvårdschefer inom landstingskommuner och landstingsfria kommuner. Tabellen innehåller bl a uppgifter om antalet tandläkartjänster inom folktandvården och hur dessa var uppehållna. Tidigare redovisades antalet verksamma tandläkare vid olika slags kliniker.

FOLKTANDVÅRDENS ORGANISATION PUBLIC DENTAL SERVICE

Tabell A 23 Folktandvård. Verksamheten år 1978

Public dental care

 Källa: Årlig rapport från huvudmännen. Personalsituationen inom folktandvården hösten 1978.
 LKELP 79.

Huvudman Responsible authority	Antal tandpoliklini- ker den 31/12 1978 Dental clinics				Antal tandläkartjänster (heltidstjänster) 1/10 1978 ³ Dentists, no. of posts			Antal vid distriktstandpoliklinikerna behandlade Number of patients treated at district dental clinics				Arbetsstimmar av tandläkare i tand- vård (i distr) Hours worked at district polyclinics		
	för oral- kirurgi for oral surgery	dis- trikts ¹ dis- tricts	for tand- regle- ring for ortho- dontics	för annan spec- vård ² for other spec. care	Totalt Total	därav uppehållna		barn children 0-16 år years		vuxna adults		hela antalet ⁴ total	därav i org barn- tandvård thereof org. child dental care	
						till occu- pied 91-100 percent	till occu- pied 50-90 percent	fullständigt complete treatment	partiellt partial treatment	fullständigt complete treatment	partiellt partial treatment			
Stockholms län	7	129	10	12	475	366	77	190 319	60 568	56 248	43 594	675 909	402 681	
Uppsala län	1	25	2	3	89	57	18	36 963	10 144	7 459	12 754	84 932	50 560	
Södermanlands län	1	22	3	3	96	73	13	43 507	9 098	14 952	9 602	107 191	56 091	
Östergötlands län	3	42	3	9	179	118	47	57 798	18 232	13 740	17 583	147 969	81 901	
Jönköpings län	1	40	3	6	183	119	25	56 299	15 902	20 378	17 176	149 556	83 134	
Kronobergs län	1	26	2	2	74	52	9	27 382	8 406	10 512	14 709	79 807	41 622	
Kalmar län	2	31	3	2	106	69	12	33 762	9 390	10 092	17 825	90 581	50 718	
Gotlands kommun	1	10	1	1	25	15	6	8 002	2 561	3 926	3 627	26 073	14 167	
Blekinge län	1	17	2	2	66	42	16	20 901	8 057	10 028	8 456	74 192	39 500	
Kristianstads län	1	37	4	3	109	87	16	43 991	12 868	16 985	15 388	127 926	65 276	
Malmö kommun	1	37	1	4	114	82	22	30 833	10 461	15 507	9 555	137 378	78 144	
Malmöhus län i övrigt	2	54	6	11	201	187	6	87 125	25 457	39 096	30 436	283 747	153 192	
Hallands län	1	30	2	2	78	73	4	45 973	17 348	15 228	11 689	117 088	70 660	
Göteborgs kommun	1	41	3	3	192	148	23	61 705	15 941	19 725	22 928	217 099	148 712	
Göteborgs o Bohus län i övrigt	2	34	3	7	145	133	-	54 202	28 841	25 526	24 369	169 754	90 261	
Älvsborgs län	2	62	2	3	207	147	15	62 328	22 615	22 313	25 651	205 878	117 597	
Skaraborgs län	1	27	3	3	123	88	18	39 648	13 568	11 884	17 784	131 900	78 810	
Värmlands län	1	34	4	3	127	102	10	43 381	6 298	17 300	15 864	152 298	75 181	
Örebro län	1	28	1	6	134	95	21	46 377	10 606	12 808	11 779	127 251	75 721	
Västmanlands län	1	24	3	3	110	56	34	34 260	8 828	7 962	15 209	94 665	52 144	
Kopparbergs län	1	47	1	3	129	89	17	43 739	12 458	23 052	24 012	135 572	64 961	
Gävleborgs län	2	35	3	5	108	84	8	46 425	14 328	18 461	22 539	141 983	67 880	
Västernorrlands län	1	39	3	3	112	89	2	43 555	16 450	28 699	25 668	136 823	65 058	
Jämtlands län	1	35	1	2	62	51	4	19 429	6 226	11 420	9 173	74 202	37 646	
Västerbottens län	-	34	3	1	111	75	13	45 643	17 640	27 560	18 250	126 675	69 374	
Norrbottens län	1	53	3	7	172	150	-	53 231	14 262	26 921	35 897	177 095	81 130	
Summa Total	1978	38	993	75	109	3 527	2 647	436	1 276 778	396 553	487 782	481 517	3 993 544	2 212 121
» »	1977	37	1 024	75	100	3 430	2 525	343	1 247 213	389 684	444 960	476 713	3 869 737	2 183 245

¹ Inkl annextandpolikliniker och tandpolikliniker vid skolor. - ² Polikliniker för barntandvård, rotbehandling, tandlossningssjukdomar och övriga specialtandpolikliniker. - ³ Härtill kommer 496 inrättade deltidstjänster inom folktandvården. - ⁴ Inkl tid för efterutbildning m m.

Kommentar till tabell A 23

Tandpoliklinikerna och tandläkarna. Poliklinikerna för oralkirurgisk vård är förlagda till vissa lasarett, utom Eastmaninstitutet i Stockholm, som är fristående. Det senare är samtidigt utbildningsanstalt och organisatoriskt inlemmat i distriktsvården. Tandpolikliniker på sjukhus, 120 stycken, ingår icke i tabellen.

Antal inrättade *heltidstjänster* för tandläkare inom folktandvården den 1 oktober 1978 utgjorde 3 527 stycken. Av dessa var 2 647 d v s 75 procent uppehållna till mer än 90 procent. Antalet *deltidstjänster* för tandläkare inom distriktstandvården var 496.

Behandlade patienter. De barn (0–16 år) och vuxna som behandlats vid distriktstandpoliklinikerna

har som tidigare år uppdelats på fullständigt och partiellt behandlade. Som nämnts i 1974 års upplaga ingår bland partiellt behandlade de patienter, som erhållit akut behandling, såväl avslutad som avbruten. Akut behandling, som avslutats, inräknas även i kolumnen fullständigt behandlade. Antalet barn och vuxna som erhållit fullständig behandling uppgick till ca 1 765 000. – I tabellens tal ingår ett smärre antal barn som behandlats i organiserad barntandvård vid Eastmaninstitutet och tandläkarhögskolorna i Stockholm, Malmö och Umeå.

Arbetstimmar. Av hela antalet timmar inkl tid för efterutbildning m m vid distriktstandpoliklinikerna utgör de som utförts i organiserad barntandvård 55 %.

Tabell A 24 Antal fullständigt behandlade i folktandvården 1978. Fördelning efter huvudmannaområde och patientens ålder

Number of patients completely treated in the public dental care, by age and county

Källa: Årsrapporter från huvudmännen.

Landstingsområde/kommun Counties, county boroughs	0–2 år years	3–5 år years	6 år years	7–16 år years	17–19 år years	20–> years	Totalt Total
Stockholms län	182	22 398	14 228	153 511	17 676	38 572	246 567
Uppsala län	27	6 262	2 704	27 970	1 918	5 541	44 422
Södermanlands län	7	7 004	3 067	33 429	5 519	9 433	58 459
Östergötlands län	1 093	7 371	4 168	45 166	2 667	11 073	71 538
Jönköpings län	64	9 343	3 796	43 096	7 249	13 129	76 677
Kronobergs län	27	4 999	2 019	20 337	3 372	7 140	37 894
Kalmar län	625	4 011	2 320	26 806	2 773	7 319	43 854
Gotlands kommun	2	1 664	698	5 638	975	2 951	11 928
Blekinge län	25	1 754	1 790	17 332	2 508	7 520	30 929
Kristianstads län	63	6 358	3 198	34 372	3 101	13 884	60 976
Malmö kommun	16	5 656	1 991	23 170	5 243	10 264	46 340
Malmöhus län i övrigt	73	16 359	6 641	64 052	9 553	29 543	126 221
Hallands län	4	9 393	3 310	33 266	4 703	10 525	61 201
Göteborgs kommun ²	15	11 998	4 135	45 557	8 114	11 611	81 430
Göteborgs o Bohus län i övrigt ¹	197	10 189	3 644	40 172	6 793	18 733	79 728
Älvsborgs län	117	5 370	4 517	52 324	6 011	16 302	84 641
Skaraborgs län	175	4 611	2 479	32 383	3 023	8 861	51 532
Värmlands län	237	5 894	2 782	34 468	4 445	12 855	60 681
Örebro län	317	7 403	3 218	35 439	3 330	9 478	59 185
Västmanlands län	727	3 598	1 963	27 972	1 842	6 120	42 222
Kopparbergs län ²	220	7 507	2 632	33 380	6 586	16 466	66 791
Gävleborgs län	338	7 090	3 316	35 681	4 813	13 648	64 886
Västernorrlands län ³	20	8 651	3 209	31 675	8 824	19 875	72 254
Jämtlands län ³	257	3 416	1 255	14 501	3 834	7 586	30 849
Västerbottens län ³	11	9 673	3 192	32 767	9 303	18 257	73 203
Norrbottens län ³	17	10 239	3 545	39 430	10 420	16 501	80 152
Hela riket Total	4 856	198 211	89 817	983 894	144 595	343 187	1 764 560

¹ 17-åringar ingår i den organiserade barn- och ungdomstandvården

² 17–18 åringar ingår i den organiserade barn- och ungdomstandvården

³ 17–19 åringar ingår i den organiserade barntandvården

e. Apoteken, läkemedelsförmåner, läkemedelskontroll

Apoteken drivs av Apoteksbolaget AB, som övertog apoteken från de tidigare ägarna den 1 januari 1971. I bolaget ägs 2/3 av aktierna av staten och 1/3 av en stiftelse, grundad av Apotekarsocieteten, de förutvarande apoteksinnehavarnas centralorganisation.

I avtal med staten den 18 september 1970 har Apoteksbolagets målsättning och arbetsuppgifter fastslagits. Enligt avtalet åligger det Apoteksbolaget att svara för att en god läkemedelsförsörjning upprätthålls i landet. Verksamheten skall därvid bedrivas så att möjligheterna att utnyttja läkemedelsutvecklingens resultat främjas samtidigt som så låga läkemedelskostnader som möjligt upprätthålls.

Apoteksbolaget är indelat i 7 regioner, som sammanfaller med sjukvårdsregionerna. Regionkontor finns i Stockholm, Uppsala, Linköping, Lund, Göteborg, Örebro och Umeå.

Utanför Apoteksbolaget drivs vissa apotek bl a militärapoteket och alla sjukhusapotek inom Stockholms läns landsting (storlandstinget). Inom de flesta landstingsområden finns dessutom till sjukhusen hörande sjukhusapotek (tidigare kallade centralförråd) som drivs av sjukvårdshuvudmannen i likhet med förut nämnda sjukhusapotek. Endast sjukhusapotek drivna av Apoteksbolaget redovisas i tabell A 25.

Som komplement till apoteken finns speciellt på landsbygden apoteksombud som tillhandahåller ett begränsat urval av de vanligaste läkemedlen. Förråden fungerar som utlämningsställen för apotek och förestås av personal utan farmaceutisk examen.

Läkemedelsförmåner. Personer som omfattas av den allmänna sjukförsäkringen åtnjuter sedan den 1 januari 1968 större förmåner än tidigare vid inköp av läkemedel, förskrivna på recept vid sjukdom. Sålunda kan ytterligare några medel erhållas kostnadsfritt, medan för andra rabatt utgår med hälften av det belopp, varmed läkemedlens pris överstiger 5 kronor upp till 25 kronor. Den del av priset som överstiger 25 kronor rabatteras helt. Rabatten beräknas på kostnaden för alla vid ett och samma expeditionstillfälle för samma person inköpta, av samma läkare samtidigt förskrivna läkemedel. Till skillnad från vad som förut gällt omfattar rabatteringen även recept, utfärdade av tandläkare. Fr o m 1 jan 1973 erhåller den, som är omfattad av sjukförsäkringen och vistas i Sverige, kostnadsfritt injektionssprutor, kanyler, katetrar, bandage m m som han fortlöpande behöver på grund av allvarlig sjukdom eller efter behandling för sådan sjukdom. Samhällets kostnader för nu nämnda förmåner har uppgått till:

1955	39,4 milj kr
1960	92,9 » »
1961	109,0 » »
1962	122,3 » »
1963	137,9 » »
1964	157,3 » »
1965	183,0 » »
1966	206,9 » »
1967	239,0 » »
1968	396,0 » »
1969	451,8 » »
1970	516,1 » »
1971	607,2 » »
1972	739,9 » »
1973	901,9 ¹ » »
1974	1 042,0 ¹ » »
1975	1 275,8 ¹ » »
1976	1 415,7 ¹ » »
1977	1 694,2 ¹ » »
1978	1 869,6 ¹ » »

¹ Inkl kostnadsfria hjälpmedel, se texten.

Tabell A 25 Antal apotek, dessas försäljningsbelopp och personal år 1978
Number of pharmacies, their sale and personnel
 Källa: Årliga uppgifter från apoteken jämte uppgifter från Apoteksbolaget.

Län Counties	Antal apotek ¹ No. of pharmacies		Antal apoteks- ombud Medicine supply	Apotekens försäljning i 000 kr Total sale i 000 kr	Antal invånare per apotek (i 1 000- tal) ² Inhab- itants per pharmacy	Läke- medels- förbruk- ning per invånare, kr Sale per inhab- itant	Apotekspersonal (tjänstgörande) Pharmaceutical personnel		
	Själv- ständiga independ- ent	Därav sjukhus- apotek ¹ at hos- pital					Apote- tekare Pharma- cists	Farm kand (receipt) Bachelors	Apoteks elever Pupils
Stockholms län	124	1	52	568 702	12	375,2	144	611	10
Uppsala län	20	3	24	107 144	14	451,0	31	104	5
Södermanlands län	19	1	24	98 547	14	391,1	19	98	—
Östergötlands län	37	2	25	162 374	11	414,5	30	149	2
Jönköpings län	23	1	19	122 818	14	405,7	23	97	2
Kronobergs län	15	1	27	67 667	12	395,1	9	65	1
Kalmar län	17	1	63	99 595	15	412,5	19	75	1
Gotlands kommun	5	—	15	27 096	11	493,9	4	18	—
Blekinge län	9	1	23	63 123	19	408,7	13	47	2
Kristianstads län	24	1	36	119 513	12	432,7	22	96	3
Malmöhus län	47	3	38	349 097	17	470,2	72	319	7
Hallands län	14	2	24	90 177	19	398,8	23	72	2
Göteborgs o Bohus län	59	4	49	326 518	13	457,4	67	292	3
Älvsborgs län	28	1	68	154 416	16	365,7	35	141	2
Skaraborgs län	20	1	24	109 598	14	411,0	23	104	2
Värmlands län	27	1	46	125 818	11	441,8	24	104	1
Örebro län	24	2	25	118 837	12	433,1	27	92	—
Västmanlands län	23	1	14	93 090	13	358,0	21	91	6
Kopparbergs län	26	4	55	113 415	12	399,0	21	97	4
Gävleborgs län	26	2	41	113 678	12	386,2	27	112	—
Västernorrlands län	20	1	39	104 703	14	423,8	19	98	1
Jämtlands län	19	1	65	53 320	18	397,0	13	55	2
Västerbottens län	28	2	80	95 145	7	396,6	20	91	2
Norrbottnens län	22	2	76	97 575	9	366,2	23	84	1
Hela riket Total	1978 676	39	952	3 381 966	13	408,7	729	3 112	59
» » »	1977 677	38	821	3 008 613	13	364,6	771	3 125	43
» » »	1976 677	37	755	2 609 359	13	317,4	758	3 093	48
» » »	1975 674	36	758	2 322 822	13	284,6	737	3 106	49
» » »	1974 669	33	736	1 987 213	13	243,5	732	2 902	76
» » »	1973 662	27	720	1 715 230	13	210,8	701	2 719	114
» » »	1972 647	20	726	1 509 110	13	185,8	749	2 654	152
» » »	1971 635 ³	18 ³	721	1 323 466	13	163,4	788	2 591 ³	243 ³
» » »	1970 665	27	789	1 197 122	13	148,1	812	2 425	278
» » »	1969 655	27	781	1 109 233	13	138,6	817	2 179	353
» » »	1968 639	24	773	1 011 346	13	127,5	811	1 907	430
» » »	1965 594	20	776	701 459	14	90,2	791	1 747	621
» » »	1960 558	15	733	413 881	14	55,2	773	1 436	43
» » »	1955 521	14	572	243 187	14	33,4	863	1 147	24
» » »	1950 493	12	511	149 192	15	21,2	906	962	20

¹ Endast sjukhusapotek drivna av Apoteksbolaget ingår, se texten. — ² Sjukhusapotek ej medräknade. — ³ Reviderat tal.

Tabell A 25

Apotekens försäljning till allmänheten och till sjukhus redovisas dels som recepturförsäljning, d v s utlämnanden av läkemedel enligt av läkare (veterinär, tandläkare) utfärdade recept, dels som s k handköpsförsäljning. I den senare kategorin ingår förutom receptfria läkemedel även försäljning av förbandsartiklar, kosmetika, näringspreparat o dyl. Uppgifter om enbart recepturförsäljningens omfattning föreligger för vissa år enligt följande:

	Antal recipe, milj st	Recepturför- säljningens belopp, mkr
1949	17,6	81,0
1955	20,3	147,5
1960	26,3	280,6
1965	33,4	500,4
1966	33,8	551,2
1967	35,6	633,5
1968	38,1	750,1
1969	39,9	828,2
1970	39,1	901,1
1971	40,0	1 012,7
1972	40,2	1 167,9
1973	41,1	1 310,7
1974	43,3	1 494,2
1975	46,5	1 909,9
1976	45,8	2 149,0
1977	46,0	2 494,2
1978	45,3	2 800,3

Personalen. Antalet farmacie kandidater och receptarier har ökat starkt de senaste årtiondena särskilt i förhållande till apotekarna, men detta är delvis missvisande, om hänsyn icke toges till tjänstgöringens omfattning. Apotekarna fullgör i regel heltidstjänstgöring medan närmare hälften av receptarierna endast har deltidsanställning.

Dessutom tjänstgjorde vid apoteken bl a apotekstekniker, som i likhet med eleverna icke har farmaceutisk examen. Deras antal var vid slutet av år 1978 ca 6 400.

Statlig läkemedelskontroll

Läkemedel (svenska och utländska), som är standardförpackade, måste för att få försäljas

vara registrerade hos läkemedelsnämnden vid socialstyrelsen som farmaceutiska specialiteter.

Tabell A 26 Antal i Sverige registrerade specialiteter

År	Totalt	Index	Utländska	Index
1/1 1960	2 488	100	1 260	100
1/1 1965	2 978	120	1 562	124
1/1 1970	2 784	112	1 712	136
1/1 1975	2 611	105	1 532	122
1/1 1976	2 638	106	1 508	120
1/1 1977	2 547	102	1 541	122
1/1 1978	2 488	100	1 529	121
1/1 1979	2 461	99	1 535	122

Genom kungörelse angående handel med farmaceutiska specialiteter år 1934 påbörjades den offentliga kontrollen av standardförpacka-

de läkemedel. Av tabell A 27 framgår »överlevnadstiden» för preparaten.

Tabell A 27 Antal farmaceutiska specialiteter gällande den 1.1.1979 av dem som registrerats under resp tidsperiod

Registreringsår	Antal nyregistreringar	varav gällande per 1979-01-01		
		Summa	Svenska	Utländska
1934-1939	2 021	48	20	28
1940-1949	1 580	75	33	42
1950-1959	2 423	407	154	253
1960-1969	2 381	1 098	366	732
1970-1971	186	140	49	91
1972	100	81	29	52
1973	181	143	103	40
1974	134	120	55	65
1975	122	112	35	77
1976	83	77	25	52
1977	79	76	28	48
1978	87	84	29	55
Summa		2 461	926	1 535

Ett registreringsärende kräver ingående utredning bl a ur farmaceutisk, farmakologisk och farmakoterapeutisk synpunkt vilket medför att handläggningstiden ofta blir lång.

Av tabell A 28 framgår dels antalet inkomna ansökningar för vissa år, dels av läkemedelsnämnden godkända ansökningar (=nyregistreringar) resp avslag, dels av sökanden återkallade resp av annat skäl avförda ansökningar samt dels totalantalet slutbehandlade och balanserade registreringsärenden per den 1.1.1979.

Tabell A 28 Handläggning per 1.1.1979 av registreringsansökningar inkomna under åren 1970–1978

År	Inkomna ansökningar	Antal nyregistreringar	Avslag	Av sökanden återkallade	Övriga avförda	Slutbehandlade	Balanserade registreringsärenden 1.1.1979
1970–1974	1 049	601	52	263	31	942	107
1975	154	122	5	27	4	114	40
1976	151	83	1	20	–	79	72
1977	147	79	1	9	1	53	94
1978	141	86	–	–	1	5	136

Efter registreringen kontrolleras läkemedlen fortflöpande genom dels farmaceutisk kvalitetskontroll, dels medicinsk och biologisk kontroll. Under budgetåret 1978/79 genomfördes 49 första kontroller av nyregistrerade preparat och 376 efterkontroller av äldre preparat. Till kontrollarbetet hör också att följa biverkningsmönstret för läkemedel.

f. Åtgärder med anledning av läkemedelsbiverkningar

Under år 1978 erhöll biverkningskommittén 2 225 rapporter om läkemedelsbiverkningar. Detta var 223 st fler än föregående år.

Kommittén informerade läkarkåren om sin verksamhet i två meddelanden. Dessa behandlade följande ämnen:

Kan litium ge njurskador?

Hostmediciner och karies hos barn

Nalidixinsyra – psykiska och visuella störningar

Pseudomembranös kolit utlöst av antibiotika

Esofagusskador av läkemedel

Varför anmäls så få interaktioner?

På basis av kommitténs material publiceras dessutom följande artiklar i medicinsk fackpress:

Adverse reactions with methyl dopa—a decade's reports. Epidemiology of adverse drug reactions to phenformin and metformin.

Hydralazine-induced lupus, reported to the Swedish Adverse Drug Reaction Committee.

Lungbiverkningar av nitrofurantoin.

g. Missbildningsregistret

Från april till december 1964 prövades vid 39 sjukhus en särskild, frivillig registrering av

missbildningar bland nyfödda, och från 1965 infördes denna registrering som obligatorisk för alla förlossningsanstalter med tillgång till pediatrik expert. Detta innebär, att 1978 praktiskt taget alla sjukhus rapporterar till missbildningsregistret. Avsikten med missbildningsregistreringen är att denna effektivt skall kunna begränsa omfattningen av en ny missbildningsepidemi framkallad av läkemedel eller andra kemiska substanser. Varje iakttaget fall skall rapporteras med verbal diagnos och rapporteras individuellt, månadsvis till socialstyrelsen. Inkomna rapporter granskas kontinuerligt av experter. Då frekvensen av en viss missbildning visar tendens till stegring föranleder detta åtgärder för utredning av kausalsamband.

Inga säkerställda frekvensändringar av speciell missbildningstyp har noterats under 1978. En fortsatt tendens till minskning av frekvensen barn med slutningsmissbildningar i centralnervsystemet kan ses. Fortfarande föreligger förhöjda registrerade frekvenser för kongenitala hjärtfel och hypospadi, medan frekvensen registrerade fall av syndaktyli igen minskat. En sammanfattning av data för 1978 lämnas i nedanstående sammanställning:

Förlossningsunderlag: 93 156 nyfödda barn.
Totalt antal registrerade missbildade barn: 1 300 (= 1,40 %).

Antal registrerade missbildningar per barn:

1 missbildning: 1 158 barn

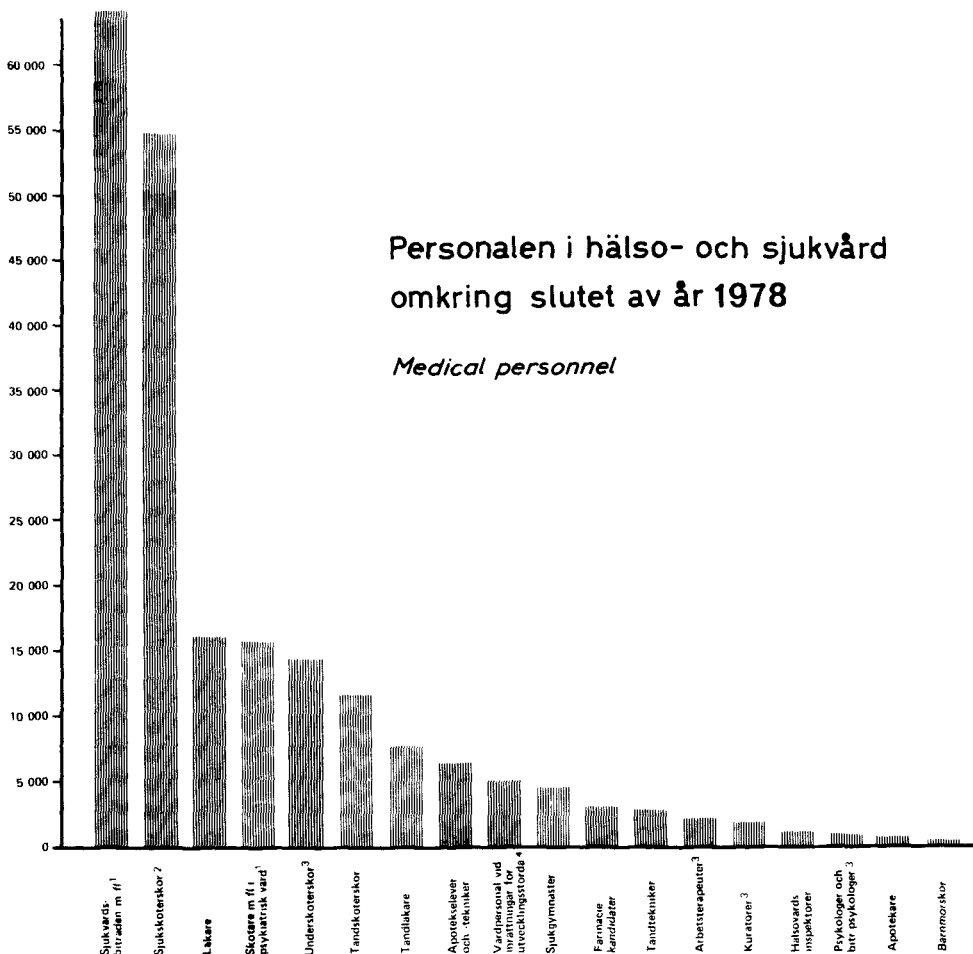
2 missbildningar: 68 barn

3 missbildningar: 14 barn

4–8 missbildningar: 60 barn

Kapitel B

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDENS PERSONAL

¹ Personal vid inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda ingår ej. - ² och sjuksköterskebarnmorskor. - ³ Avser tjänster, se not till tabell B 1. - * För år 1967, senare uppgifter saknas.

Till hälso- och sjukvårdens personal har räknats dels personer, som erhållit en för hälso- och sjukvårdande verksamhet speciell utbildning, såsom läkare, sjuksköterskor o s v, dels också personer som, utan att äga sådan utbild-

ning, är verksamma vid sjukhus som biträdande personal på vårdavdelning. Förvaltningspersonal och ekonomipersonal i övrigt redovisas ej fr o m år 1974.

Naturligtvis är och måste avgränsningen av sjukvårdspersonalen och därvid särskilt den icke sjukvårdsutbildade vara i betydande mån godtycklig. Också i fråga om biträden i direkt hälso- och sjukvård finns godtyckliga luckor. Så t ex har privatpraktiserande läkares mottagningsköterskor icke medräknats, såvida de icke är legitimerade sjuksköterskor eller barnmorskor, och ingått som sådana. Detta, liksom beträffande vissa andra grupper, beror helt enkelt på svårigheten att skaffa uppgifter om dem.

Vad angår den medicinskt utbildade personalen, gäller det att ur totalantalet skilja ut den del, som är yrkesverksam. Detta utgör i en del fall ingen svårighet, emedan årlig anmälningsplikt med angivande av yrkesverksamhet föreligger såsom för läkare, tandläkare, sjuksköterskor, barnmorskor och sjukgymnaster, och vidare emedan de flesta övriga grupper är anställda vid sjukhus eller apotek, från vilka summariska uppgifter kan inhämtas. Som framgår av kommentar till tabell B 1 har för vissa yrkesgrupper lämnats uppgifter om antalet inrättade tjänster från LKELP fr o m år 1975.

I tabell B 1 och B 3 har före 1970 andelen yrkesverksamma schablonmässigt beräknats till 95 % av de i matrikeln upptagna legitimerade

de läkarna. Från uppgifter lämnade i den årliga anmälan till socialstyrelsens läkarregister beräknas fr o m nämnda år det verkliga antalet yrkesverksamma legitimerade läkare. Enligt nämnda anmälan uppgick ej praktiserande eller i utlandet verksamma läkare till ca 1 900 stycken år 1978, vilka frändragits i sammanställningen nedan.

Det i tabell B 1 upptagna antalet yrkesverksamma läkare i slutet av år 1978 har beräknats sålunda:

Legitimerade läkare enligt läkarregister	17 515
Ej legitimerade läkare med utländsk examen utan generell behörighet	c:a 730 ¹
Avgår: ej praktiserande och utomlands	c:a 1 900 ¹
Nettosumma	16 345

¹ Delvis beräknat

Det i tabell B 1 upptagna antalet yrkesverksamma tandläkare i slutet av år 1978 har beräknats sålunda:

Legitimerade tandläkare enligt tandläkarregister	9 600 ¹
Ej legitimerade tandläkare med utländsk examen med tidsbegränsat förordnande i folktandvården	54
Avgår: ej praktiserande och utomlands	1 844
Nettosumma	7 810

¹ Därav 3 214 kvinnor

Utöver tabellens uppgifter kan nämnas, att antalet yrkesverksamma veterinärer år 1978 var ca 1 120.

Tabell B 1 Den yrkesverksamma personalen i hälso- och sjukvård i slutet av åren 1950–78
Active medical personnel at end of year

Källa: Matrikel över läkare och tandläkare, registren över legitimerade läkare och utländska läkare i Sverige, sjuksköterskor, barnmorskor, hälsovårdsinspektörer, undersköterskor och apotekspersonal; Landstingens planer, LKELP 79 (landstingsförbundet, socialstyrelsen).

År Year	1950	1955	1960	1965	1970	1975	1977	1978
Läkare <i>Physicians</i>	4 890	5 700	7 130	8 520	10 560°	14 050	15 410	16 340
Sjuksköterskor <i>Nurses</i>	12 600	16 370	21 410	23 190°	32 700	46 220	50 290 ²	52 350 ³
Sjuksköterskebarnmorskor <i>Nurse-midwives</i>	210	490	640	1 040	1 540	2 160	2 700	2 800 ³
Barnmorskor <i>Midwives</i>	1 350	1 290	1 060	720	620	630	510	490
Hälsovårdsinspektörer <i>Sanitary inspectors</i>	..	..	..	..	..	820	1 080	1 200
Sjukgymnaster <i>Physiotherapists</i>	1 090	1 380	1 790	2 310	2 600	4 030	4 270	4 520
Arbetssterapeuter vid kropps- sjukhus ¹ <i>Occupational therapists at</i> <i>somatic hospitals</i>	50	150	210	420	660	1 810°	2 050°	2 240°
Kuratorer vid kroppssjukhus ¹ <i>Social</i> <i>workers at somatic hospitals</i>	105	150	230	360	720°	1 620°	1 830°	1 950°
Undersköterskor <i>Assistant nurses</i>	..	..	..	..	..	17 270 ²	20 180	14 530°
Psykologer och bitr psykologer <i>Psychologists and assistant</i> <i>psychologists</i>	..	..	..	..	..	700°	900°	1 010°
Sjukvårdsbiträden m fl vid kropps- sjukhus ¹ <i>Auxiliary nursing personnel</i> <i>at somatic hospitals</i>	21 520	25 740	32 860	35 790	53 960	54 400°	62 500°	64 680°
Skötare m fl i psykiatrik vård <i>Nursing personnel at mental</i> <i>hospitals etc</i>	7 890	8 930	11 000	12 870	14 950	14 200°	15 100°	15 860°
Vårdpersonal vid inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda och epileptiker <i>Ditto at homes for</i> <i>mentally retarded</i>	2 220	2 670	3 870	5 430°	..	..	..	..
Förvaltningspersonal vid sjukhus <i>Administrative staff at hospitals</i>	1 350	1 520	1 870	2 730	3 820°	..	..	..
Ekonomipersonal vid sjukhus <i>Domestic staff at hospitals</i>	13 530	14 310	15 200	16 520	18 490°	..	..	..
Tandläkare <i>Dentists</i>	3 430	4 360	5 090	6 080	6 720°	7 060	7 540	7 810
Tandtekniker (uppskattning) <i>Dental technicians</i>	1 500	1 600	1 850	2 300	2 600°	2 700	2 900	2 900
Tandhygienister <i>Dental hygienists</i>	–	–	–	–	–	150	290	400
Tandsköterskor (uppskattning) ⁴ <i>Dental chairside assistants</i>	3 400	4 400	5 090	6 800	7 500°	8 400	11 200 ²	11 700
Apotekare <i>Pharmacists</i>	900	860	770	790	810	740	770	730
Farm kand, receptarier <i>Bachelors of</i> <i>pharmacy</i>	960	1 150	1 440	1 750	2 420	3 100	3 130	3 110
Apotekselever <i>Pupils</i>	20	25	40	620	280	50	40	50
Apotekstekniker <i>Technical personnel</i> <i>in pharmacies</i>	4 180	4 575	4 960	5 800	6 500	6 380	6 400	6 400
Summa <i>Total</i>	81 195	95 670	116 510	134 040	167 650	..	..	..

¹ Se kommentar, sista stycket. – ² Korrigerat tal. – ³ Beräknat tal. – ⁴ Uppgifter för 1977 och senare härrör från socialstyrelsens tandvårdspersonalsutredning.

Tabell B 1

Samtliga tabellens tal är avrundade. Det har icke varit möjligt att bibehålla samma material eller beräkningsmetod under hela perioden från 1950. Där mera avsevärda ändringar vidtagits, har talen försetts med en ring (°). De så markerade talen är alltså icke fullt jämförbara med tidigare år (men väl med efterföljande till dess ny markering angivits). Sålunda ändrades beräkningen av yrkesverksamhet bland sjuksköterskor år 1962 på sätt som beskrivs i kommentaren till tabell B 4. Vårdpersonalen vid inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda och epileptiker beräknades fr o m 1963 på nytt material som gav högre antal; 1968 bortföll uppgifterna för de utvecklingsstörda. Kuratorer redovisades fr o m 1968 både för kroppssjukhus och från lasarett för psykiatrisk vård. Slutligen har yrkesverksamheten bland tandläkare reviderats år 1966 och 1975 samt bland läkare år 1970 vilket givit lägre tal än om tidigare beräknings-sätt tillämpats. Eftersom antalen av tandteknikerna och tandsköterskorna uppskattas i proportion till tandläkarna, har även dessa serier berörts. Beträf-

fande antalet tandsköterskor se not 4 till tabellen. Laboratorie- och röntgenpersonal, avdelningsstäderskor, praktiserande sjuksköterskeelever, undersköterskor, barnsköterskor, läkarsekreterare och skrivbiträden ingår i gruppen »Sjukvårdsbiträden m fl vid kroppssjukhus» t o m år 1974.

Uppgifterna fr o m år 1975 är delvis hämtade från annan källa än tidigare, nämligen från landstingens planer, LKELP och avser tjänster för olika personal-kategorier. Dessa tjänster omfattar den verksamhet som bedrivs av landsting, landstingsfria kommuner och de statliga sjukhusen Karolinska resp Akademiska sjukhuset. I tabellen är de tal som fr o m år 1975 markerats med en ring (°) hämtade från LKELP och avser alltså tjänster. Talet på raden för sjukvårdsbiträden m fl omfattar förutom tjänster för biträdespersonal, baderskor och barnsköterskor även assistenttjänster. Läkarsekreterare och skrivbiträden vid vårdavdelningar och avdelningsstäderskor ingår där- emot ej.

I internationella sammanhang uttryckes stundom relationen läkare–invånare som antalet invånare på en läkare. För Sveriges del blir det med denna metod i genomsnitt 470 invånare år 1978 per legitimerad läkare (även icke yrkesverksamma inräknade), om talet avrundas till närmaste tiotal. År 1950 var motsvarande tal 1 440. Om man som läkare räknar endast de yrkesverksamma men i stället inbegriper utländska läkare enligt uppgifter i tablån (d v s räknar med totalantalet 16 345) får man för år 1978 510.

I Statistical Yearbook 1978, U.N. finner man uppgifter om medicinalpersonal m m i en rad länder och från denna publikation har de senaste uppgifterna hämtats, som ligger till grund för sammanställningen nedan. Ur Nordisk Statistisk Årsbok 1979 har uppgifter hämtats avseende läkare och tandläkare i övriga nordiska länder.

Man bör observera, att talen endast ger en grov bild av verkligheten. Bortsett från att begreppet läkare icke är internationellt entydigt, är metoderna för räkningen av läkarnas antal säkerligen växlande. I en del fall torde man liksom i Sverige ha medräknat endast de yrkesverksamma, i andra fall samtliga läkare med vederbörlig examen. Det är heller icke givet, att endast de läkare medräknats, som är verksamma inom ifrågavarande land. Motsvarande reservationer, som anförts om läkarna, gäller även tandläkarna.

Tabell B 1 (forts)

Antalet invånare per läkare i vissa länder
Inhabitants per physician

Källa: Statistical Yearbook 1978, U.N.
Nordisk statistisk årsbok 1979

Sovjetunionen	(1976)	300
Israel	(1973)	350
Tjeckoslovakien	(1976)	400
Ungern	(1976)	440
Österrike	(1976)	440
Danmark	(1978)	480
Grekland	(1976)	480
Belgien	(1976)	490
Italien	(1973)	500
Västtyskland	(1976)	500
Island	(1978)	490
Sverige	(1978)	510
Sverige	(1977)	540
Sverige	(1976)	560
Schweiz	(1976)	520
Canada	(1976)	570
Finland	(1978)	580
Nederländerna	(1976)	600
Polen	(1976)	620
USA	(1976)	620
Frankrike	(1975)	680
Australien	(1972)	720
England och Wales	(1974)	760
Jugoslavien	(1976)	790
Japan	(1976)	850
Venezuela	(1976)	870

Antal invånare per tandläkare i vissa länder
Inhabitants per dentist

Källa: Statistical Yearbook 1978, U.N.
Nordisk statistisk årsbok 1979

Danmark	(1978)	1 000
Norge	(1978)	1 000
Sverige	(1978)	1 060
Sverige	(1977)	1 090
Sverige	(1976)	1 110
Finland	(1978)	1 300
Island	(1978)	1 430
Schweiz	(1976)	1 760
USA	(1976)	1 920
Västtyskland	(1976)	1 930
Östtyskland	(1976)	2 070
Frankrike	(1975)	2 090
Canada	(1976)	2 440
Sovjetunionen	(1975)	2 520
Nya Zeeland	(1976)	2 920
Nederländerna	(1976)	3 380
England och Wales	(1974)	3 460
Australien	(1971)	3 660
Belgien	(1976)	4 020

**Tabell B 2 Legitimerade läkare fördelade efter kön och tjänstgöringsområde
den 31 december 1978**

Physicians according to sex and station

Källa: Socialstyrelsens läkarregister.

Tjänstgöringsområde (landsting, landstingsfria kommuner) <i>Station (counties, county boroughs)</i>	Läkare			
	Summa <i>Total</i>	Därav Män <i>Male</i>	Kvinnor <i>Female</i>	På 1 000 inv (M+Kv) Per 1 000 inh. (M+F)
Stockholms län	4 285	3 063	1 222	2,8
Uppsala län	878	675	203	3,7
Södermanlands län	382	320	62	1,5
Östergötlands län	753	594	159	1,9
Jönköpings län	463	388	75	1,5
Kronobergs län	260	211	49	1,5
Kalmar län	357	287	70	1,5
Gotlands kommun	89	73	16	1,6
Blekinge län	226	190	36	1,5
Kristianstads län	453	369	84	1,6
Malmö kommun	759	598	161	3,2
Malmöhus län i övrigt	1 330	1 053	277	2,6
Hallands län	333	284	49	1,5
Göteborgs kommun	1 496	1 168	328	3,4
Göteborgs o Bohus län i övrigt	439	343	96	1,6
Älvsborgs län	557	454	103	1,3
Skaraborgs län	370	304	66	1,4
Värmlands län	445	361	84	1,6
Örebro län	463	364	99	1,7
Västmanlands län	383	304	79	1,5
Kopparbergs län	396	327	69	1,4
Gävleborgs län	383	315	68	1,3
Västernorrlands län	402	325	77	1,5
Jämtlands län	192	131	31	1,4
Västerbottens län	506	409	97	2,1
Norrbottens län	352	282	70	1,3
Utomlands <i>Abroad</i>	563	477	86	—
Summa Total	17 515	13 699	3 816	2,1

Tabell B 2.

Uppgifterna innefattar även ej yrkesverksamma.

Dessa redovisas på bostadsorten.

Tabell B 3 Läkarkårens utveckling 1930–78**Physicians**

Källa: Socialstyrelsens läkarregister. Uppgift från universitets- och högskoleämbetet (intagna på nybörjarkurs).

År Year	Intagna på ny- börjar- kurs Admitted to study course	Nyutkomna genom New addition through		Därav nyutill- komna kvinnliga leg läkare Thereof female	Döda Dead	Bestånd den 31/12 (leg + resolution) ¹		Därav yrkes- verk- samma Thereof active (estimated number)	Tillkommer ut- ländska läkare ²		Hela antalet yrkes- verk- samma Total active
		legitime- ring (svenskar) license (Swedes)	Kungl Maj:ts resolution Royal decree			totalt	därav kvinnor Thereof female		utan generell behörig- het ^{3, 4}	därav med tids- begränsad behörig- het ⁵	
1930	..	..	–	..	–	2 540	..	2 400	–	–	2 400
1940	194	119	1	..	42	3 436	..	3 242	..	–	..
1945	185	194	–	30	50	4 089	..	3 850	..	–	..
1950	304	218	47	38	52	4 915	445	4 631	263	–	4 894
1955	363	234	42	44	48	5 840	671	5 508	191	–	5 699
1957	408	293	58	57	56	6 333	782	5 974	258	–	6 232
1958	410	302	36	56	55	6 602	841	6 229	375	94	6 604
1959	408	298	45	62	67	6 870	908	6 484	413	184	6 897
1960	431	252	45	56	67	7 095	967	6 694	433	218	7 127
legitimering											
1961	457	250	130	63	62	7 413	1 024	6 997	380	183	7 377
1962	524	280	98	83	68	7 721	1 108	7 289	342	126	7 631
1963	566	309	88	85	74	8 044	1 188	7 628	339	121	7 967
1964	586	323	75	84	83	8 347	1 267	7 915	306	111	8 221
1965	652	343	72	96	73	8 696	1 332	8 240	274	83	8 514
1966	728	347	73	89	92	9 013	1 418	8 548	287	82	8 835
1967	801	394	70	97	81	9 406	1 530	8 921	317	94	9 238
1968	845	512	99	124	77	9 957	1 627	9 438	403	91	9 841
1969	896	524	120	138	90	10 512	1 765	9 963	413	81	10 376
1970	956	546	157	150	89	11 100	1 862	10 130	428	58	10 558
1971	975	724	196	229	94	11 993	2 124	10 881	365	47	11 246
1972	1 000	776	239	265	100	12 784	2 413	11 588	328	53	11 916
1973	1 026	754	185	283	113	13 582	2 656	12 251	359	137	12 610
1974	1 026	428	187	191	101	14 107	2 863	12 781	477	..	13 258
1975	1 026	710	89	182	97	14 734	3 034	13 450	600	..	14 050
1976	1 026	674	134	233	106	15 494	3 270	13 800	850	..	14 650
1977	999 ⁶	741	316	250	114	16 412	3 487	14 600	800	..	15 400
1978	1 002 ⁷	736	320	300	135	17 515	3 816	15 610	730	..	16 340

¹ Number of physicians (license and decree). – ² Foreign physicians (to be added). – ³ Uppgifterna om utländska läkare, som saknar generell behörighet, är osäkra. – ⁴ Not fully licensed. – ⁵ Thereof temporary license. –

⁶ Budgetåret 1977/78. – ⁷ Budgetåret 1978/79.

Tabell B 3

Utländska läkare, som immigrerat och önskar arbeta i Sverige, kan göra detta på grund av särskilt tidsbegränsat förordnande på viss tjänst eller med på annat sätt begränsad behörighet, såvida de icke genom resolution av Kungl Maj:t erhåller generell behörighet. Från och med år 1961 avskaffades sistnämnda form för tillståndsgivande och därtill kvalificerade läkare erhåller istället legitimation som svenska läkare. Antalet sådana läkare 1978 var 320 vilket framgår av tabellen. Talet 736 till vänster därom motsvarar dem, som samma år legitimerats efter studier i Sverige dels enligt äldre studieordningen och dels enligt nya med fullgjord AT-tjänstgöring efter läkarexamen.

De sålunda legitimerade utländska läkarna förde-
las på examensland som följer:

Danmark	163	Kanada	1
Finland	26	Pakistan	1
Island	17	Polen	18
Norge	16	Portugal	1
Argentina	2	Rumänien	2
Bulgarien	2	Schweiz	6
Chile	5	Sovjet	1
England	5	Spanien	1
Filippinerna	1	Skottland	2
Frankrike	2	Thailand	1
Grekland	1	Tjeckoslovakien	4
Holland	2	Turkiet	1
Indien	1	Ungern	5
Irland	1	Uruguay	1
Italien	1	USA	1
Japan	1	Västtyskland	19
Jugoslavien	5	Österrike	5

Antalet yrkesverksamma läkare har tidigare schablonmässigt beräknats som 95 % av hela antalet legitimerade läkare men från och med 1970 beräknats från uppgifter om yrkesverksamhet, som lämnats i den årliga anmälan till läkarregistret, se texten ovan.

Tabell B 4 Sjuksköterskekårens utveckling 1930–78
Nurses

År Year	Elevplatser Capacity for intake of students	Antagna elever Admitted to study course	Tillskott Addition through		Avgångna på grund av Retired because of			Aktiva sjuksköt med svensk legitimation den 1/9 Active, Swedish license		Utländska utan svensk legi- timation den 31/12 (uppskatt- ning) Foreign
			Nylegiti- merade graduation	Åter- inträdda m fl reinstatement	familje- skäl m m family reasons etc.	pension pension	döden death	Hela antalet Total	Därav sjuksköt- barn- morskor Nurse- midwives	
1930	706	640	556	10	107	60	26	7 077	..	..
1935	654	639	598	6	165	120	24	8 338	..	..
1940	1 024	995	609	27	219	141	40	8 847	..	..
1945	1 172	1 085	889	62	413	213	37	10 293	..	..
1950	1 387	1 382	964	132	347	102	15	12 501	211	314
1951	1 524	1 496	960	115	346	83	19	13 128	257	322
1952	1 549	1 544	1 097	207	282	97	25	14 028	313	305
1953	1 569	1 581	1 243	201	539	81	27	14 825	354	370
1954	1 611	1 596	1 310	227	574	110	18	15 660	410	200
1955	1 593	1 600	1 367	197	376	115	29	16 704	430	160
1956	1 591	1 624	1 499	193	322	154	26	17 894	450	168
1957	1 599	1 618	1 454	502	562	158	31	19 099	525	150
1958	1 611	1 657	1 427	474	739	181	32	20 045	603	168
1959	1 669	1 734	1 476	361	771	192	34	20 885	668	154
1960	1 857	1 872	1 447	793	1 032	179	28	21 886	645	172
1961	2 015	1 999	1 556	797	1 602	218	30	22 389	693	200
1962	2 323	2 185	1 612	868	1 517	228	30	23 094	750	324
legitimering										
1962 ny beräkning	2 323	2 185	1 660	..	..	..	30	20 766	750	324
1963	2 347	2 297	1 823	..	..	..	37	21 614	874	290
1964	2 532	2 486	1 945	..	..	..	28	22 559	941	270
1965	2 604	2 637	2 142	..	..	..	31	23 970	1 040	260
1966	2 699	2 697	2 242	..	..	..	24	24 637	1 126	350
1967	ca 3 000	2 801	2 585	..	..	..	44	26 203	1 250	250
1968	ca 3 000	2 917	2 925	..	..	..	29	28 653	1 210	330
1969	ca 3 000	2 988	3 886	..	..	..	41	31 779	1 306	330
1970	ca 3 000	3 084	2 895	..	..	..	39	33 911	1 543	330
1971	ca 3 000	3 026	3 036	..	..	..	45	36 571	..	..
1972	ca 3 000	2 917	2 866	..	..	..	47	42 253	1 906	..
1973	ca 3 000	2 503	2 838	..	..	..	76	45 609	2 226	..
1974	ca 3 000	2 497	3 005	..	..	..	78	47 798	2 205	..
1975	ca 3 000	2 899	2 893	..	..	..	74	48 378	2 156	..
1976	ca 3 700 ¹	3 209	2 874	..	..	..	80	50 545 ¹	2 505	..
1977	ca 3 900 ²	3 388 ²	3 234	..	..	..	74	52 990 ¹	2 704	..
1978	ca 3 750 ³	3 747 ³	3 674	..	..	..	119	55 150	2 800	..

¹ Korrigerat tal. – ² Budgetåret 1977/78 – ³ Budgetåret 1978/79

Tabell B 4

Definitionen på »aktiv» (yrkesverksam) har ändrats fr o m år 1962 och beräkningen av antalet utförts i enlighet härmed. Med »aktiv» sjuksköterska menas nu sjuksköterska som var yrkesverksam den 1 september (d v s vid tidpunkten för den årliga anmälan) eller som nyexaminerats under kalenderåret, även

om hon icke meddelat, att hon inträtt i yrkeslivet. De som i tabellen angivits som döda avser avlidna bland de aktiva utom för år 1978 då avlidna inom hela sjuksköterskekåren avses.

Socialstyrelsens sjuksköterskeregister upptog den 31 december 1978 70 509 personer.

Kapitel C

KOSTNADER FÖR HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Uppgifterna om *statens* utgifter för hälso- och sjukvårdsändamål har sammanställts efter publikationen Budgetredovisning, utgiven av riksrevisionsverket. Alla poster som kunnat särskiljas som utgifter för hälso- och sjukvård samt för medicinsk forskning och undervisning har medräknats. Poster, som icke kunnat medtagas till följd av redovisningssättet är bl a kostnaderna för de statsanställdas pensionering, för driften av socialdepartementet och landstingens kanslier o dyl, ej heller kostnader för verksläkare och anvisningsläkare eller för byggnadsarbeten vid medicinska fakulteter. Investeringskostnader ingår med hela de belopp, som tagits i anspråk under redovisningsåret, och häruti skiljer sig vår framställning från den eljest brukliga, när det gäller statsutgifterna. Enligt praxis tages nämligen i regel endast en del (vanligen hälften) av de verkliga investeringsutgifterna med bland utgifterna det år medlen tages i anspråk. Genom att ta upp hela beloppet, uppnår man överensstämmelse med landstingens och landstingsfria kommunernas redovisningssätt. Statsbidrag till anläggning och drift av bl a kommunal hälso- och sjukvård ingår bland statens kostnader, men givetvis icke bland landstingens, etc kostnader. I statens utgifter ingår icke statsbidrag till den allmänna sjukförsäkringen. Däremot har i tabell C 1 och C 2 försäkringskassornas utgifter för sjukvård redovisats särskilt, och inbegriper därvid statsbidrag.

Uppgifterna rörande *landsting och landstingsfria kommuner* har för åren 1960–1978 hämtats ur publikationen Kommunernas finanser, utgivare statistiska centralbyrån. I denna redovisning ingår även kostnader för de anställdas pensionering. Investeringskostnaderna avser hela utgiften under redovisningsåret, även om de bestritts med lånemedel. Följaktligen ingår icke avskrivningar, ej heller amorteringar på tidigare upptagna lån bland utgifterna. Endast landstingens och landstingsfria kommuners externa nettoutgifter redovisas. Nettoutgifterna för *övriga primärkommuner*, andra än landstingsfria kommuner, har ej kunnat uppskattas för år 1978.

I tabell C 1 har uppgifter om kostnaderna sammanställts, varvid totalbelopp (netto) för det allmännas drift- och investeringsutgifter för hälso- och sjukvård beräknats för åren 1960–1978.

Som ovan nämnts ingår icke vissa förvaltningskostnader m m i ovanstående belopp, som alltså icke är fullt kompletta. Redovisningen av utgifterna påverkas vidare av tidpunkten, då bidragsposter ställts till förfogande av vederbörande myndighet.

Bryter man ur tabell C 1 ut investeringskostnaderna, erhåller man ett resultat, som framgår av tabell C 3.

Tabell C 1 Statens, allmänna försäkringskassornas, landstingens, städers utom landsting och övriga primärkommuners nettokostnader (drift- och anläggningskostnader) för hälso- och sjukvården åren 1960–1978 (1960/61–1978/79 för staten), milij kr

Net expenses for health and sick care (operation and investments), million kronor

Källa: För staten: Publikationen »Budgetredovisning» (utg av riksrevisionsverket); för landsting och landstingsfria kommuner: »Kommunernas finanser» (SOS).

	1960	1965	1970	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Staten <i>The State</i>	600,8	1 097,6	2 162,8	2 678,7	3 251,8	3 668,7	4 228,7	4 863,2	5 421,2
De allmänna försäkringskassorna <i>Public insurance funds</i>	386,5	624,6	1 425,1	2 336,6	3 280,9	3 949,1	5 004,9	6 017,1	7 264,5
Landstingen <i>Counties</i>	1 002,0	2 285,7	6 212,6	9,876,5 ¹	11 485,8 ¹	14 043,4 ¹	16 516,9 ¹	19 571,2 ¹	22 383,2 ¹
Städer utom landsting <i>County boroughs</i>	384,3	705,5	1 313,6						
Övriga primärkommuner <i>Other local communes</i>	17,7	38,3	59,3	30,0 ²	100,0 ²	100,0 ²	100,0 ²	100,0 ²	..
Summa <i>Total</i>	2 391,3	4 751,7	11 173,4	14 921,8	18 118,5	21 761,2	25 850,5	30 551,5	35 068,9
Medeltal per invånare, kr <i>Mean cost per inhabitant, kr</i>	319,6	614,4	1 389,2	1 833,8	2 220,5	2 656,2	3 143,9	3 702,5	4 237,5

Tabell C 2 Försäkringskassornas utgifter för sjukvård år 1978

Expenses of the insurance funds for care of the sick

Källa: Riksförsäkringsverkets publikation »Allmän försäkring».

	Milj kr	
Läkarvård och tandvård	3 319,5	Kassornas totala utgift var 23 066,0 milij kr. Huvuddelen av skillnaden mot tabellens summa hänför sig till utbetalning av sjukpenning o dyl. Förvaltningsutgifterna är icke medräknade i tabellen. De belöpte sig till 1 659,9 milij kr.
Resor	408,5	
Sjukhusvård	589,3	
Utgifter enligt 2 kap 6 § och 7 § AFL	591,9	
Läkemedel	1 869,6	
Sjukvårdande behandling	485,7	
Summa	7 264,5	

Tabell C 3 Det allmännas nettokostnader för nyanläggning och investering (nybyggnader och nyuppsättning av inventarier) åren 1960–1978 (1960/61–1978/79 för staten) milij kr

Investments for health and sick care, million kronor

	1960	1965	1970	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Staten <i>The State</i>	105,56	99,91	222,4	160,1	194,3	207,6	235,1	213,5	266,2
Landstingen <i>County councils</i>	192,77	477,72	1 179,4	1 206,5 ¹	1 316,7 ¹	1 678,5 ¹	1 742,5 ¹	2 003,0 ¹	2 303,1 ¹
Städer utom landsting <i>County boroughs</i>	39,38	115,51	282,5						
Summa <i>Total</i>	337,71	693,14	1 684,3	1 366,6	1 511,0	1 886,1	1 977,6	2 216,5	2 569,3

¹ Landsting och landstingsfria kommuner. – ² Uppskattning.

Kapitel D

SJUKDOMAR, FÖRLOSSNINGAR M M

a. Smittsamma sjukdomar

De nedan redovisade uppgifterna är grundade på den rapportering enligt smittskyddslagen som sker av läkare till länsläkarna (förste stadsläkarna), hälsovårdsnämnder och Statens bakteriologiska laboratorium.

De anmälningspliktiga sjukdomarna indelas i tre grupper, allmänfarliga, veneriska och övriga smittsamma sjukdomar. Sjukdomar med anmälningsplikt uppräknas i tabell D 1. En historisk översikt av vissa av dessa fr o m år 1875 finns i tabell D 3.

Antalet fall av tyfoidfeber under 1978 var 5 kliniska fall. Antalet rapporterade fall av paratyfoid var 34 kliniska fall och 7 smittbärare.

Av salmonellaenteriter rapporterades 1 928 kliniska fall och 859 smittbärare. De *human-bakteriologiska laboratorierna* rapporterade 4 fall av *Salmonella paratyphi* A, 39 fall av *S. Paratyphi* B och 3 fall av *S. paratyphi* C. Vidare rapporterades 5 fall av *Salmonella typhi* och 3 474 fall av *Salmonellaenteriter* (sjukdomsfall och smittbärare).

Bacillär dysenteri rapporterades i 554 kliniska fall och 74 smittbärare och amöbadysenteri i 74 fall.

Antalet fall av scharlakansfeber utgjorde 4 383.

Meningokockinfektioner förekom i 139 fall.

Av polio rapporterades 0 fall.

Epidemisk gulsot rapporterades i 474 fall. Därtill kom 753 fall av inokulationsgulsot.

Primär icke-varig hjärn- och hjärnhinneinflammation rapporterades i 1 019 fall mot 709 år 1977.

Virologiska laboratorierna rapporterade 121 fall av coxsackievirusinfektioner, därav 35 fall av typ A och 86 fall av typ B. Echo-virus påvisades i 274 fall. Adénovirus rapporterades i 263 fall och cytomegalovirus i 383 fall.

För distriktsläkare föreligger skyldighet att till länsläkaren anmäla (summeriskt) även fall av epidemisk influensa, mässling, påssjuka, kikhosta och röda hund (MF 1968:84). Denne redovisar månadsvis fallen till Statens bakteriologiska laboratorium.

Av röda hund rapporterades 4 600 fall och av påssjuka 8 600; de övriga sjukdomarna framgår av följande:

	Kikhosta	Mässling	Influensa
1950	14 400	6 400	40 000
1955	12 700	42 200	17 400
1960	9 000	11 000	136 000
1965	5 000	30 000	58 000
1969	1 000	13 500	182 000
1970	2 200	12 900	74 000
1971	870	11 700	65 600
1972	800	18 500	25 900
1973	1 300	19 300	49 200
1974	2 700	7 500	74 200
1975	2 200	7 800	62 600
1976	1 200	8 800	47 000
1977	6 500	10 300	14 900
1978	8 600	6 900	23 600

Tabell D 1 Antal fall av anmälningspliktiga smittsamma sjukdomar med undantag av veneriska sjukdomar åren 1955–1978 (kliniska fall)

Cases of notifiable infectious diseases (clinical cases) except venereal

Källa: Sammanställning från Statens bakteriologiska laboratorium.

Nr i den internationella klassifikationen ICD 1965	Diagnosens benämning <i>Diagnoses</i>	1955	1960	1965	1970	1975	1977	1978
Allmänfarliga sjukdomar¹ Infectious diseases of public concern								
Karantänssjukdomar² Quarantinable diseases								
001	Nervfeber (tyfoidfeber) <i>Typhoid fever</i>	18	14	5	11	14	14	5
002	Paratyfoidfeber <i>Paratyphoid fever</i>	685	628	67	33	21	23	34
003	Annan salmonella infektion <i>Other salmonella infections</i>			1 156	1 089	1 325	3 768	1 928
004	Rödsot (dysenteri) <i>Bacillary dysentery</i>	484	123	92	115	561	586	554
006	Amöbadysenteri <i>Amoebic dysentery</i>	—	9	5	45	116	211	233
036	Meningokocksjukdom <i>Meningococcal meningitis</i>	65	64	229	98	233	142	139
040–044	Akut barnförlamning (polio) <i>Acute polio</i>	486	18	1	—	—	4	—
	Primär icke-varig hjärn- och hjärnhinneinflammation <i>Non purulent meningitis and meningoencephalitis</i>	240	427	627	487	863	709	1 019
100	Weils sjukdom och andra leptospiroser <i>Weil's disease and other leptospiroses</i>	5	—	1	—	—	1	—
070	Epidemisk gulst <i>Infectious hepatitis</i>	1 038	873	1 236	1 000	524	514	474
	Inokulationsgulst <i>Inoculation hepatitis</i>	—	—	—	1 098	961	1 056	753
032	Difteri <i>Diphtheria</i>	4	2	—	—	—	—	2
022	Mjältbrand <i>Anthrax</i>	—	—	—	—	—	—	—
073	Papegojsjuka <i>Psittacosis</i>	—	5	14	59	60	108	85
030	Spetälska (lepra) <i>Leprosy</i>	—	—	—	—	—	1	2
080–081	Fläckfeber	—	—	—	1	—	—	—
088	Återfallsfeber	—	—	—	—	—	—	—
Övriga anmälningspliktiga sjukdomar Other infectious diseases with individual notification								
005, 10	Botulism	—	—	—	1	—	1	—
	Elakartad gastroenterit hos barn under 2 år <i>Malignant gastro-enteritis in children under 2 years</i>	2	47	55	32	36	37	8
027, 01–, 09	Listerios <i>Listeriose</i>	—	5	3	1	20	15	6
034, 10–, 19	Scharlakansfeber <i>Scarlet fever</i>	7 581	11 827	4 006	5 040	7 675	5 401	4 383
021	Tularemi <i>Tularaemia</i>	1	229	1	538	24	9	136
023	Undulantfeber <i>Brucellosis</i>	3	2	1	5	1	—	1
037	Stelkramp <i>Tetanus</i>	—	—	—	5	2	5	6
125	Filarios <i>Filariasis</i>	—	—	—	69	21	14	12
120	Schistosomiasis	—	—	—	19	11	14	21
124	Trikinos <i>Trichinosis</i>	—	—	—	5	—	3	—
084	Malaria <i>Malaria</i>	5	10	13	33	59	78	79
130	Toxoplasmos <i>Toxoplasmosis</i>	—	—	—	16	12	13	8
	Summa Total	10 617	14 283	7 512	9 800	12 539	12 727	9 888

¹ Exkl tuberkulos som redovisas i annat sammanhang. — ² 000 Kolera, 020 Pest, 050 Smittkoppor, 060 Gula febern.

Tabell D 2 Insjuknade i smittsamma sjukdomar med individuell anmälningsplikt, med undantag av veneriska sjukdomar, länsvis år 1978 enligt internationell klassifikation

Cases of notifiable infectious diseases (except venereal) reported during the year by county

Källa: Se tabell D 1. (English translation, see table D 1.)

Landsting, landstingsfria kommuner Counties, county boroughs	Alfmänfartiga sjukdomar Karan- 001 Nerv- 002 Para- 003 Annan 004 Dysen- 006 Amöba- 036 Menin- 040-044 Polio Primär icke- 070.09 Epide- Inoku- 032 Difte- 073 Pape- 030 Lepra tans- sjuk- domar feber tyfoid- salmo- teri dysen- dysen- gokock- menin- gitt (epid hjärnhin- neinfl)	domar	feber	feber	nellainf.	(rödsot)	teri	menin-	gitt (epid hjärnhin- neinfl)	gulsot	gulsot	ri	goj- sjuka	Lepra
Stockholms län	-	3	7	369	162	90	31	-	107	154	250	-	12	1
Uppsala län	-	-	2	44	29	17	2	-	32	17	42	1	1	1
Södermanlands län	-	-	4	67	8	1	6	-	30	18	20	-	8	-
Östergötlands län	-	-	-	101	10	3	4	-	110	10	27	-	2	-
Jönköpings län	-	-	3	58	30	5	4	-	22	8	17	-	1	-
Kronobergs län	-	-	-	21	4	7	3	-	25	15	1	-	3	-
Kalmar län	-	-	1	69	6	1	-	-	71	11	3	-	2	-
Gotlands kommun	-	-	-	13	2	-	2	-	14	3	10	-	1	-
Blekinge län	-	-	1	34	2	11	1	-	26	3	17	-	-	-
Kristianstads län	-	-	2	51	5	4	2	-	43	10	16	-	2	-
Malmö kommun	-	-	-	81	41	54	6	-	19	27	58	-	2	-
Malmöhus län i övr	-	-	5	125	22	6	7	-	138	32	59	-	4	-
Hallands län	-	-	-	44	9	2	-	-	65	7	9	-	2	-
Göteborgs kommun	-	1	-	138	69	9	15	-	47	36	55	1	2	-
Göteb o Bohus län i övrigt	-	1	-	56	16	-	7	-	23	11	8	-	3	-
Älvsborgs län	-	-	2	94	12	-	13	-	27	24	17	-	1	-
Skaraborgs län	-	-	1	65	22	2	5	-	36	9	23	-	4	-
Värmlands län	-	-	-	41	9	-	6	-	8	12	11	-	2	-
Örebro län	-	-	-	43	19	1	4	-	15	8	15	-	5	-
Västmanlands län	-	-	2	60	16	2	7	-	57	16	25	-	2	-
Kopparbergs län	-	-	-	63	18	7	6	-	21	6	15	-	1	-
Gävleborgs län	-	-	1	73	14	3	2	-	11	9	16	-	2	-
Västernorrlands län	-	-	2	63	10	3	2	-	19	7	17	-	11	-
Jämtlands län	-	-	-	31	8	-	2	-	5	5	10	-	4	-
Västerbottens län	-	-	-	96	6	3	1	-	22	8	4	-	-	-
Norrbottnens län	-	-	1	28	5	2	1	-	26	8	8	-	8	-
Summa	-	5	34	1 928	554	233	139	-	1 019	474	753	2	85	2

Tabell D 2 (forts)

Landsting, landstingsfria kommuner <i>Counties, county boroughs</i>	Övriga anmälningspliktiga sjukdomar 005, 10 Botulism	Elak- artad gastro- enterit hos barn under 2 år	027, 01 –,09 Liste- rios	034, 10 –,19 Schar- lakans- feber	021 Tular- emi	023 Undu- lant- feber	037 Stel- kramp	125 Fila- rios	120 Schisto- somiasis	124 Triki- nos	084 Mala- ria	130 Toxo- plasmos
Stockholms län	–	5	3	274	5	–	1	3	10	–	24	3
Uppsala län	–	–	–	127	1	–	–	1	2	–	3	1
Södermanlands län	–	–	–	98	–	–	–	2	–	–	6	1
Östergötlands län	–	–	–	590	–	–	1	1	–	–	2	–
Jönköpings län	–	–	–	200	–	1	–	–	1	–	5	–
Kronobergs län	–	–	–	68	–	–	–	–	–	–	4	–
Kalmar län	–	1	1	166	–	–	1	–	–	–	–	–
Gotlands kommun	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	1	–
Blekinge län	–	–	–	220	–	–	–	–	–	–	–	–
Kristianstads län	–	–	–	171	–	–	–	2	–	–	1	–
Malmö kommun	–	–	–	36	–	–	–	–	1	–	2	–
Malmöhus län i övr	–	–	–	96	–	–	–	–	–	–	4	1
Hallands län	–	–	–	65	–	–	1	–	–	–	1	–
Göteborgs kommun	–	–	–	172	–	–	–	–	3	–	5	–
Göteb o Bohus län i övrigt	–	–	–	33	–	–	–	–	–	–	3	–
Älvsborgs län	–	–	–	166	–	–	–	1	–	–	1	–
Skaraborgs län	–	–	–	247	–	–	–	–	1	–	3	–
Värmlands län	–	–	–	106	–	–	–	–	–	–	1	–
Örebro län	–	1	–	277	–	–	–	–	1	–	2	–
Västmanlands län	–	–	1	243	1	–	1	–	1	–	–	2
Kopparbergs län	–	–	1	63	–	–	1	–	–	–	1	–
Gävleborgs län	–	–	–	190	54	–	–	–	–	–	3	–
Västernorrlands län	–	–	–	119	33	–	–	1	–	–	4	–
Jämtlands län	–	–	–	68	2	–	–	–	–	–	1	–
Västerbottens län	–	1	–	369	30	–	–	1	–	–	2	–
Norrbottnens län	–	–	–	218	10	–	–	–	1	–	–	–
Summa	–	8	6	4 383	136	1	6	12	21	–	79	8

Tabell D 3 Vissa smittsamma sjukdomar 1875–1978. Sjukdomar och nummer enligt internationell statistisk klassifikation
 Infectious diseases 1875–1978. Numbering according to the international statistical classification

Källa: Rapporter insända av länsläkare och med dem jämställda förste stadsläkare och sammanställningar från Statens bakteriologiska laboratorium.

År Year	001-003 Salmo- nella- infek- tioner Salmo- nellain- fections	004 Dysen- teri Bacil- lary dysen- tery	034, 10 -, 19 Schar- lakans- feber ¹ Scarlet fever	032 Difteri Diph- theria	036 Me- ningo- kock- menin- git Me- ningo- coccal menin- gitis	040-044 Polio ² Polio	År	Salmo- nella- infek- tioner	Dysen- teri	Schar- lakans- feber ¹	Difteri	Menin- go- kock- menin- git	Polio ²
1875	7 153	812	4 117	2 733	37	..	1925	1 458	108	10 613	3 820	136	517
1876	5 995	405	9 684	4 043	39	..	1926	816	59	8 513	3 561	147	341
1877	5 002	443	16 682	4 116	30	..	1927	417	77	5 289	3 776	127	375
1878	8 282	587	15 655	5 492	47	..	1928	440	60	6 017	2 820	131	482
1879	5 178	245	10 060	5 801	27	..	1929	456	97	8 533	2 630	112	950
1880	6 271	1 014	8 461	7 258	21	..	1930	541	128	8 046	4 178	67	304
1881	4 398	814	6 195	7 732	32	..	1931	337	626	5 922	2 576	62	98
1882	6 288	4 211	6 066	8 020	40	..	1932	597	1 385	5 241	1 933	58	777
1883	5 898	512	13 661	8 581	400	..	1933	294	1 437	7 425	1 708	56	506
1884	6 304	357	14 327	6 901	83	..	1934	382	1 557	10 912	935	48	1 173
1885	4 510	179	14 443	5 386	77	..	1935	429	776	8 081	916	45	1 049
1886	6 045	694	12 900	5 025	94	..	1936	511	464	7 567	781	51	3 112 ³
1887	4 698	254	9 698	6 284	112	..	1937	545	328	14 572	299	51	1 888 ³
1888	3 736	139	6 084	4 798	117	..	1938	447	522	26 113	107	53	1 450 ³
1889	6 866	226	6 991	4 878	196	..	1939	479	228	40 505	181	31	615 ³
1890	4 263	175	12 975	6 848	605	..	1940	456	166	24 373	290	32	450 ³
1891	4 010	697	8 994	5 853	227	..	1941	643	652	12 953	280	104	720 ³
1892	4 194	236	9 628	6 776	102	..	1942	270	1 458	20 684	1 284	110	750 ³
1893	3 949	739	12 046	10 086	111	..	1943	444	1 669	29 812	2 457	77	2 198 ³
1894	3 826	327	9 818	10 196	122	..	1944	258	1 786	29 537	3 868	118	2 716 ³
1895	3 547	330	7 345	8 675	96	..	1945	359	661	15 931	2 620	90	2 446 ³
1896	3 438	692	7 586	8 061	165	..	1946	677	480	12 087	932	130	558 ³
1897	2 751	518	6 487	8 837	118	..	1947	1 206	442	11 111	357	86	1 481 ³
1898	2 351	332	5 745	11 219	89	..	1948	362	123	7 744	206	67	818 ³
1899	2 698	957	9 159	20 446	283	..	1949	212	168	23 960	73	60	2 560 ³
1900	2 200	865	9 428	21 004	255	..	1950	391	180	34 527	71	45	1 704 ³
1901	3 573	873	11 147	21 435	167	..	1951	160	102	13 661	30	46	551 ³
1902	1 440	277	9 180	14 993	99	..	1952	147	94	7 816	30	30	492 ³
1903	1 550	292	7 081	13 933	91	..	1953	8 770	432	5 413	13	30	5 090 ³
1904	1 717	395	8 312	14 994	102	..	1954	812	128	5 545	1	51	1 009
1905	2 313	303	11 473	18 996	113	1 199	1955	703	484	7 581	4	65	486
1906	1 823	225	8 122	15 298	82	429	1956	481	67	9 027	-	72	549
1907	1 732	112	4 918	11 460	81	467	1957	1 035	70	6 422	11	118	250
1908	1 916	321	5 750	8 856	66	316	1958	562	40	10 389	1	79	192
1909	1 130	94	7 617	9 602	52	172	1959	650	66	18 256	-	91	56
1910	1 866	136	9 614	10 460	611	186	1960	642	123	11 827	2	64	18
1911	1 916	113	12 000	12 027	40	3 646	1961	572	93	5 962	2	112	124
1912	1 214	57	9 043	10 294	68	4 112	1962	1 113	147	4 124	1	180	14
1913	1 513	72	10 228	11 927	127	1 220	1963	916	58	3 580	-	138	-
1914	1 940	60	10 204	12 030	70	325	1964	1 016	48	4 983	-	148	1
1915	1 301	68	13 086	11 471	910	214	1965	1 228	92	4 006	-	229	1
1916	1 495	179	10 482	12 385	557	207	1966	1 470	86	5 742	-	164	4
1917	1 836	576	9 490	14 674	224	99	1967	1 393	65	6 046	-	106	-
1918	2 941	89	7 769	27 645	118	122	1968	1 265	109	9 764	-	118	-
1919	3 827	53	9 310	40 514	116	820	1969	1 494	139	6 371	-	107	-
1920	1 266	71	9 750	26 448	102	181	1970	1 133	115	5 040	-	98	-
1921	1 123	125	9 264	15 133	120	141	1971	1 290	385	4 265	-	105	-
1922	896	63	10 718	6 610	79	112	1972	1 103	206	5 147	1 ³	92	-
1923	808	37	10 829	4 840	85	309	1973	1 072	189	7 909	-	100	-
1924	1 401	82	10 882	4 240	115	656	1974	1 596	201	8 916	-	160	1
							1975	1 360	561	7 675	-	233	-
							1976	2 190	470	6 651	1	205	1
							1977	3 805	586	5 401	-	142	4
							1978	1 967	554	4 383	2	139	-

¹ Även puerperal scarlatina (stat klass 670,08). - ² Inkl fall utan förlämning, vilka för vart och ett av åren 1936–1953 utgjorde respektive 517, 246, 163, 70, 56, 170, 121, 258, 265, 610, 133, 416, 182, 717, 540, 212, 129 och 2 061. För åren 1954–1966 hänvisas till tab D 1 i tidigare årgångar av denna publikation. För åren före 1936 är antalet fall utan förlämning okänt. - ³ Korrigerat tal.

Tabell D 4 Fall av venerisk sjukdom år 1978 fördelade efter bostadsort

Cases of venereal diseases according to domicile

Källa: Sammanställning från Statens bakteriologiska laboratorium

Landsting, landstingsfria kommuner <i>Counties, county boroughs</i>	Ärvt syfilis <i>Congenital syphilis</i>		Förvärvat syfilis <i>Acquired syphilis</i>			Gonorré <i>Gonorrhoea</i>		Summa ¹ <i>Total</i>	Ulcus molle <i>Chancroid</i>			På 1 000 av folkmängden <i>Per 1 000 inhabitants</i>
	M	Kv	M	Kv	Summa	M	Kv		M	Kv	Summa	
	M	F	M	F	Total	M	F	Total	M	F	Total	
Bostadsort Patients' domicile												
Stockholms län	—	1	157	23	180	3 111	2 846	5 957	6	—	6	4,1
Uppsala län	—	—	13	2	15	368	391	759	—	—	—	3,3
Södermanlands län	—	—	5	2	7	317	288	605	—	—	—	2,4
Östergötlands län	—	1	6	4	10	488	415	903	—	—	—	2,3
Jönköpings län	1	—	2	2	4	190	189	379	—	—	—	1,3
Kronobergs län	—	—	3	4	7	133	78	211	—	—	—	1,3
Kalmar län	—	—	1	3	4	176	152	328	—	—	—	1,4
Gotlands kommun	—	—	2	—	2	85	44	129	—	—	—	2,4
Blekinge län	—	—	1	2	3	144	140	284	—	—	—	1,9
Kristianstads län	—	—	5	—	5	180	131	311	1	—	1	1,1
Malmö kommun	—	—	15	1	16	470	399	869	—	—	—	3,7
Malmöhus län i övrigt	—	—	12	4	16	448	430	878	1	1	2	1,8
Hallands län	—	—	4	—	4	172	160	332	—	—	—	1,5
Göteborgs kommun	—	—	40	12	52	1 094	907	2 001	1	—	1	4,7
Göteb o Bohus län i övr	—	—	6	1	7	176	157	333	—	—	—	1,2
Älvsborgs län	—	—	3	—	3	377	328	705	—	—	—	1,7
Skaraborgs län	—	—	1	3	4	146	128	274	—	—	—	1,0
Värmlands län	—	—	—	—	—	308	324	632	—	—	—	2,2
Örebro län	—	—	2	—	2	270	303	573	—	—	—	2,1
Västmanlands län	—	—	4	3	7	333	294	627	1	—	1	2,4
Kopparbergs län	—	—	4	4	8	282	288	570	1	—	1	2,0
Gävleborgs län	—	—	5	2	7	512	441	953	—	—	—	3,3
Västernorrlands län	—	—	5	3	8	480	427	907	1	—	1	3,4
Jämtlands län	—	—	1	—	1	185	202	387	—	—	—	2,9
Västerbottens län	1	—	5	—	5	219	168	387	—	—	—	1,6
Norrbottnens län	—	—	4	—	4	346	277	623	—	—	—	2,4
Summa Total 1978	2	2	306	75	381	11 010	9 907	20 917	12	1	13	2,6
1977	7	5	270	61	331	13 064	11 789	24 853	6	—	6	3,1
1976	1	8	242	89	331	13 853	12 541	26 394	1	—	1	3,3
1975	2	1	317	116	433	12 718	11 571	24 289	9	1	10	3,0
1974	1	2	285	89	374	12 521	11 514	24 035	8	1	9	3,0
1973	—	2	337	92	429	13 754	12 672	26 426	10	—	10	3,3
1972	—	2	265	104	369	16 758	14 740	31 498	7	2	9	3,9
1971	2	1	232	97	329	20 479	17 673	38 152	14	3	17	4,8
1970	—	2	218	104	322	21 197	17 866	38 885	15	—	15	4,9
1969	2	—	274	99	373	19 201	15 219	34 420	13	7	20	4,3
1968	—	—	199	79	278	17 291	12 923	30 214	6	—	6	3,8
1967	3	1	215	119	334	14 950	11 024	25 974	5	—	5	3,3
1966	—	5	299	130	429	14 542	10 460	25 002	5	—	5	3,2
1965	4	3	328	156	484	14 393	9 707	24 100	10	1	11	3,2
1960	1	—	66	23	89	11 501	6 972	18 473	6	—	6	2,5
1955	6	3	105	63	168	9 027	4 825	13 852	16	—	16	1,9
1950	8	12	358	250	608	7 005	3 207	10 212	40	3	43	1,5

¹ Tillkommer 7 fall av venerisk lymfogranulom.

Tabell D 5 Gonorré 1950–1978**Gonorrhoea**

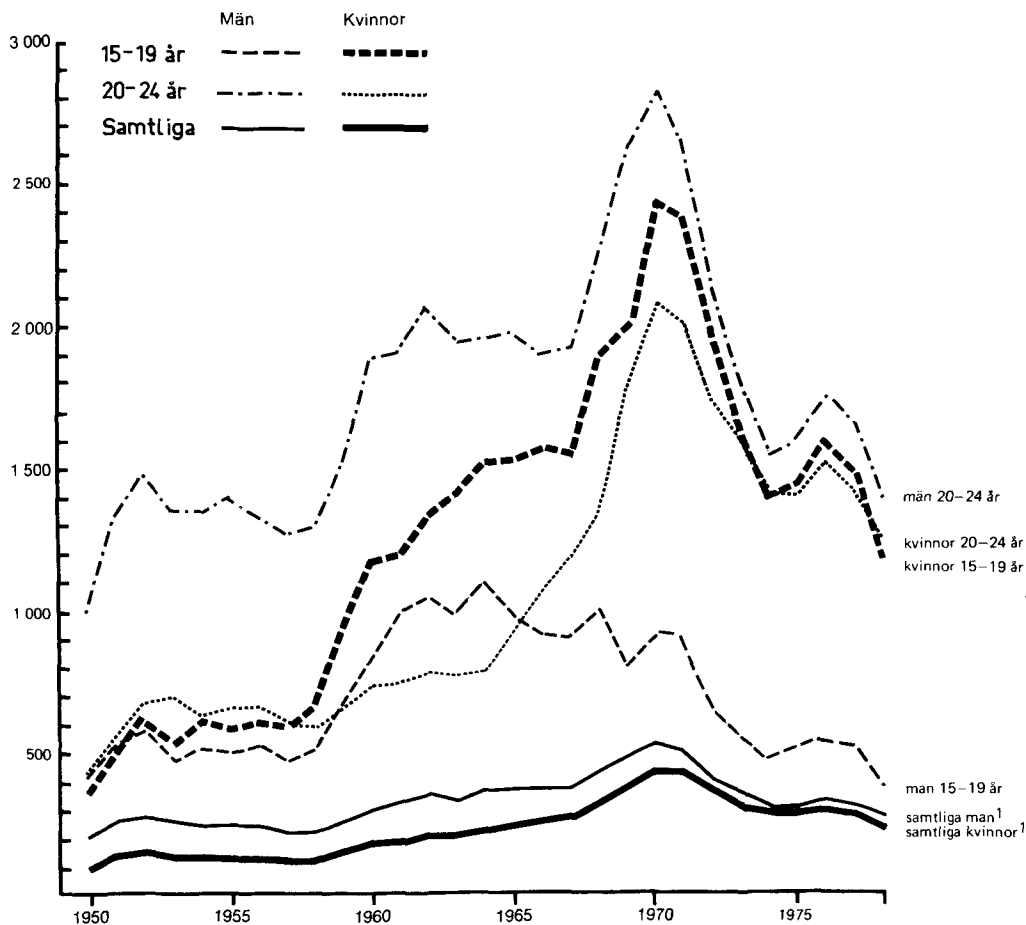
Källa: Sammanställning från Statens bakteriologiska laboratorium

	Rapporterade fall Reported cases						Fall per 100 000 invånare av medelfolkmängden Cases per 100 000 inhabitants					
	Ålder, år Age, years					Summa Total	Ålder år Age, years					Samtliga ² Total
	0-9	10-14	15-19	20-24	25- ¹		0-9	10-14	15-19	20-24	25- ¹	
Män Male												
1950	7	5	872	2 353	3 768	7 005	..	2	412	1 009	170	200
1955	-	6	1 142	2 989	4 890	9 027	..	2	502	1 387	213	249
1960	2	16	2 441	4 348	4 694	11 501	..	5	832	1 868	200	308
1961	-	21	3 091	4 550	4 759	12 421	..	7	993	1 902	202	331
1962	1	14	3 414	5 231	4 824	13 484	..	5	1 044	2 053	204	357
1963	3	11	3 237	5 286	4 349	12 886	..	4	986	1 938	183	339
1964	4	14	3 572	5 745	4 683	14 018	..	5	1 105	1 963	196	365
1965	2	10	3 099	6 228	5 054	14 393	..	4	980	1 968	209	371
1968	1	6	2 885	7 551	6 828	17 271	..	2	998	2 225	276	437
1969	1	10	2 337	8 827	8 026	19 201	..	4	823	2 598	319	480
1970	2	5	2 632	9 606	8 952	21 197	..	2	930	2 840	353	528
1971	2	19	2 535	8 740	9 183	20 479	..	7	902	2 652	358	507
1972	1	9	1 880	6 843	8 025	16 758	..	3	674	2 167	310	414
1973	2	7	1 467	5 328	6 950	13 754	..	3	531	1 756	267	339
1974	4	4	1 184	4 558	6 771	12 521	..	1	430	1 552	258	308
1975	2	5	1 318	4 593	6 799	12 717	..	2	480	1 596	257	312
1976	2	8	1 485	5 012	7 346	13 853	..	3	544	1 749	276	339
1977	1	6	1 401	4 785	6 871	13 064	..	2	514	1 668	257	319
1978	1	6	1 040	3 996	5 967	11 010	..	2	378	1 400	222	268
Kvinnor Female												
1950	15	8	759	959	1 466	3 207	..	4	368	416	64	91
1955	8	31	1 316	1 413	2 057	4 825	..	11	596	656	87	132
1960	15	134	3 317	1 675	1 831	6 972	..	44	1 179	736	76	186
1961	12	198	3 565	1 747	1 769	7 291	..	68	1 194	748	73	193
1962	9	179	4 185	1 946	1 787	8 106	..	64	1 335	782	73	213
1963	6	187	4 428	2 022	1 608	8 251	..	69	1 410	771	65	216
1964	13	215	4 734	2 204	1 752	8 918	..	82	1 524	786	71	231
1965	10	181	4 618	2 866	2 032	9 707	..	69	1 527	960	81	250
1968	7	136	5 203	4 393	3 184	12 923	..	53	1 886	1 349	124	325
1969	6	100	5 505	5 808	3 800	15 219	..	39	2 033	1 784	146	380
1970	4	128	6 594	6 705	4 257	17 688	..	50	2 442	2 073	163	439
1971	9	138	6 422	6 483	4 621	17 673	..	54	2 394	2 054	174	436
1972	8	102	5 159	5 276	4 195	14 740	..	40	1 939	1 735	156	362
1973	4	69	4 106	4 588	3 905	12 672	..	27	1 558	1 566	144	310
1974	6	80	3 680	4 030	3 718	11 514	..	30	1 405	1 423	136	281
1975	3	82	3 823	3 919	3 744	11 571	..	30	1 466	1 415	136	281
1976	11	101	4 180	4 182	4 067	12 541	..	36	1 610	1 522	147	303
1977	5	110	3 880	3 918	3 876	11 789	..	38	1 495	1 427	139	284
1978	3	74	3 102	3 445	3 283	9 907	..	25	1 185	1 258	117	238
Båda könen Both sexes												
1950	22	13	1 631	3 312	5 234	10 212	..	3	390	714	116	146
1955	8	37	2 458	4 402	6 947	13 852	..	7	548	1 022	149	191
1960	17	150	5 758	6 023	6 525	18 473	..	24	1 002	1 309	137	247
1961	12	219	6 656	6 297	6 528	19 712	..	37	1 092	1 332	136	262
1962	10	193	7 599	7 177	6 611	21 590	..	34	1 186	1 425	137	285
1963	9	198	7 665	7 308	5 957	21 137	..	36	1 193	1 366	123	277
1964	17	229	8 306	7 949	6 435	22 936	..	42	1 310	1 387	132	298
1965	12	191	7 717	9 094	7 086	24 100	..	36	1 248	1 479	144	310
1968	8	142	8 088	11 964	10 012	30 214	..	27	1 432	1 797	199	380
1969	7	110	7 842	14 635	11 826	34 420	..	21	1 414	2 200	231	430
1970	6	133	9 226	16 311	13 209	38 885	..	25	1 668	2 465	256	484
1971	11	157	8 957	15 223	13 804	38 152	..	30	1 630	2 359	265	471
1972	9	111	7 039	12 119	12 220	31 498	..	21	1 291	1 955	232	388
1973	6	76	5 573	9 916	10 855	26 426	..	14	1 032	1 663	204	325
1974	10	84	4 864	8 588	10 489	24 035	..	15	905	1 488	196	295
1975	5	87	5 141	8 512	10 543	24 288	..	15	960	1 507	195	296
1976	13	109	5 665	9 194	11 413	26 394	..	19	1 064	1 638	210	321
1977	6	116	5 281	8 703	10 747	24 853	..	19	993	1 550	197	301
1978	4	80	4 142	7 441	9 250	20 917	..	13	772	1 330	168	253

¹ Inkl »okänd ålder». *Incl unknown age.* – ² Beräknat på hela folkmängden.

GONORRÉ 1950-1978

Antal fall på 100 000 män resp kvinnor inom olika åldersgrupper

¹ Av hela folkmängden.

Tabell D 6 Fall av venerisk sjukdom år 1978 efter ålder och kön

Cases of venereal diseases by age and sex

Källa: Sammanställning från Statens bakteriologiska laboratorium

Sjukdom <i>Disease</i>	Summa <i>Total</i>	Den smittades ålder <i>Age of the infected</i>									
		0-9 år <i>years</i>	10-14 år <i>years</i>	15-19 år <i>years</i>	20-24 år <i>years</i>	25-29 år <i>years</i>	30-39 år <i>years</i>	40-49 år <i>years</i>	50-59 år <i>years</i>	60 år och däröver <i>60 years and more</i>	
Syfilis ¹	MM	308	2	—	12	51	64	110	40	20	9
<i>Syphilis</i>	Kv F	77	2	1	6	20	15	17	3	4	9
Summa <i>Total</i>		385	4	1	18	71	79	127	43	24	18
Gonorré	MM	11 010	1	6	1 040	3 996	2 794	2 447	527	162	37
<i>Gonorrhoea</i>	Kv F	9 907 ²	3	74	3 102	3 445	1 547	1 299	352	74	10
Summa <i>Total</i>		20 917 ²	4	80	4 142	7 441	4 341	3 746	879	236	47
Ulcus molle	MM	12	—	—	—	1	4	3	4	—	—
<i>Chancroid</i>	Kv F	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Summa <i>Total</i>		13	—	—	1	1	4	3	4	—	—

¹ Här ingår samtliga fall av syfilis, såväl medfödd som förvärvad. *Congenital and acquired.* —² Här ingår 1 fall med okänd ålder.**Veneriska sjukdomar. (Tabell D 4-D 6)**

Uppgifterna om dessa sjukdomar inkluderar i princip även militärpatienter, men redovisningen av dessa till länsläkarna, vilka i sin tur redovisar till Statens bakteriologiska laboratorium torde vara ofullständig.

En i stort sett riktig bild av åtminstone utvecklingen i tiden och förhållandet mellan olika åldrar och kön torde den föreliggande statistiken trots allt ge.

Utan tvivel är att gonorrén ökat från 1950 i minst den grad som statistiken anger till och

med år 1970. Sålunda har sjukdomen förstnämnda år 10 212 anmälda fall. Antalet fall var 38 885 för år 1970, för år 1975 24 288 och för 1978 20 917. Efter 1970 har alltså antalet anmälda gonorréfall minskat väsentligt.

Frekvensen av rapporterade fall av syfilis har varit relativt oförändrad under perioden 1970-1978, med undantag för år 1973 och 1975, då frekvensen var betydligt högre, som framgår av tabell D 4.

Tabell D 7 Tuberkulossjukligheten och -dödligheten år 1978**Tuberculosis morbidity and mortality**

Källa: Inom Nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar fört register och SCB »Dödsor-saker» (SOS).

Län, kommuner Counties, county boroughs	Tbc-fall kvarstående i Nationalföreningens register den 31/12 Persons in TB registry				Nypupptäckta tbc-fall New findings of TB		Avidna i tbc (alla slag) enligt statis- tiska centralbyråns material Deaths from TB (all forms)		
	Hela antalet All cases	På 1 000 inv Per 1 000 inh.	Därav lungtbc TB of the lungs		Hela antalet All cases	På 1 000 inv Per 1 000 inh.	Antal Number	På 1 000 inv Per 1 000 inh.	
			Hela antalet All cases	På 1 000 inv Per 1 000 inh.					
Stockholms län	1 824	1,2	1 554	1,0	247	0,2	51	0,03	
Uppsala län	151	0,6	120	0,5	33	0,1	9	0,04	
Södermanlands län	133	0,5	104	0,4	30	0,1	5	0,02	
Östergötlands län	252	0,7	199	0,5	27	0,1	7	0,02	
Jönköpings län	157	0,5	113	0,4	37	0,1	5	0,02	
Kronobergs län	160	0,9	128	0,7	17	0,1	1	0,01	
Kalmar län	385	1,6	338	1,4	88	0,4	11	0,05	
Gotlands kommun	83	1,5	67	1,2	7	0,1	3	0,05	
Blekinge län	113	0,7	94	0,6	22	0,1	1	0,01	
Kristianstads län	142	0,5	120	0,4	17	0,1	11	0,04	
Malmö kommun	258	1,1	203	0,9	42	0,2	20	0,03	
Malmöhus län i övrigt	356	0,7	288	0,6	68	0,1			
Hallands län	115	0,5	92	0,4	17	0,1	6	0,03	
Göteborgs kommun	391	0,7	301	0,6	79	0,1	24	0,03	
Göteborgs o Bohus län i övrigt	139		118		16				
Älvsborgs län	175	0,4	134	0,3	41	0,1	10	0,02	
Skaraborgs län	103	0,4	74	0,3	26	0,1	3	0,01	
Värmlands län	209	0,7	180	0,6	21	0,1	8	0,03	
Örebro län	239	0,9	196	0,7	32	0,1	11	0,04	
Västmanlands län	263	1,0	197	0,8	28	0,1	7	0,03	
Kopparbergs län	264	0,9	171	0,6	37	0,1	9	0,03	
Gävleborgs län	132	0,4	102	0,3	34	0,1	12	0,04	
Västernorrlands län	244	0,9	177	0,7	44	0,2	8	0,03	
Jämtlands län	98	0,7	63	0,5	17	0,1	7	0,05	
Västerbottens län	367	1,5	246	1,0	53	0,2	8	0,03	
Norrbottnens län	301	1,1	210	0,8	47	0,2	7	0,03	
Summa Total	1978	7 054	0,9	5 589	0,7	1 127	0,1	244	0,03
» »	1977	7 987	1,0	6 359	0,8	1 105	0,1	295	0,04
» »	1976	9 030	1,1	7 262	0,9	1 307	0,2	330	0,04
» »	1975	9 763	1,2	7 843	1,0	1 446	0,2	351	0,04
» »	1974	12 552	1,5	10 530	1,3	1 625	0,2	373	0,05
» »	1973	19 461	2,4	16 745	2,1 ¹	1 670	0,2	363	0,04
» »	1972	21 640	2,7	18 559	2,3	1 792	0,2	354	0,04
» »	1971	23 231	2,9	19 999	2,5	2 072	0,3	343	0,04
» »	1970	24 947	3,1	21 421	2,7	2 343	0,3	383	0,05
» »	1969	26 602	3,3	22 865	2,9	2 259	0,3	336	0,04
» »	1968	28 141	3,6	23 974	3,0	2 321	0,3	364	0,05
» »	1965	36 153	4,7	30 339	3,9	2 847	0,4	355	0,05
» »	1960	53 981	7,2	45 015	6,0	4 194	0,6	598	0,08
» »	1950	82 542	11,8	59 320	8,5	10 550	1,5	1 553	0,22

¹ Korrigerat tal.

Tabell D 7

Den kraftiga nedgången av antalet kvarstående tbc-fall i Nationalföreningens register under 1974 berodde huvudsakligen på centraldispensärernas stora an-

tal avregistreringar av fall med aktiv tuberkulos under året.

b. Förlossningar

Sedan den 1 januari 1973 erhåller socialstyrelsen kontinuerligt individuell information om förlossningar och födda barn i riket. Detta sker genom det medicinska födelsemeddelandet, MFM, som upprättats i samband med varje förlossning på barnbördsavdelningen och där efter insänds till socialstyrelsen för bearbetning.

MFM är en sammanfattning av relevanta vitala och medicinska fakta om modern, förlossningen, det nyfödda barnet och den tidiga neonatalperioden. Det medicinska födelsemeddelandet ingår som ett sammanfattningsblad i det enhetliga journalsystem som infördes vid samtliga mödravårdscentraler, förlossningsenheter och barnavårdscentraler under andra hälften av år 1972 grundat på rekommendationer och beslut i MF 1972:20. Det meddelande som går till socialstyrelsen är en kopia på detta sammanfattningsblad och genom beslut av Kungl Maj:t uppdrogs åt socialstyrelsen att bearbeta denna kopia för att man på detta sätt skulle erhålla en statistik av medicinsk karaktär över förlossningar och nyfödda som man tidigare ej haft tillgång till. I gengäld har sjukhusen befriats från att lämna redogörelse F till årsberättelsen.

Vid rapportering på det medicinska födelsemeddelandet används genomgående av socialstyrelsen utfärdade klassifikationer och instruktioner. I samband med införandet av MFM utgavs av styrelsen en handbok med generella anvisningar för att på så sätt erhålla likformighet i redovisningen.

De av WHO rekommenderade definitionerna (fastställda i MF 1959:83) används beträffande levande och dödfödda barn. Dessutom följs även WHO:s praxis vid redovisning av åldersfördelningar och sättet att ange graviditetstider (fullbordade veckor).

Med *levande fött* barn avses varje nyfödd som efter födelsen andats eller visat annat livstecken såsom hjärtslag, pulsation i navelsträngen eller tydliga, spontana rörelser av skelettmuskulaturen. Denna definition gäller oberoende av graviditetstidens längd och barnets utvecklingsgrad.

Som *dödfött* barn avses barn som avlidit före eller under förlossningen och efter utgången av 28:e havandeskapsveckan, räknat med utgångspunkt från sista normala menstruationens första dag. Om osäkerhet föreligger angående graviditetens längd bör det framfödda fostrets kroppslängd tillmätas betydelse vid bedömningen. Om längden uppgår till minst 35 cm bör det i regel redovisas som barn.

Vid en jämförelse mellan det av statistiska centralbyrån redovisade antalet födda år 1978 och den i följande tabeller angivna totalsiffran födda framkommer en skillnad (93 703 resp 93 156). Denna differens på 547 födda beror till en mindre del på en underrapportering till socialstyrelsens register rörande barn födda utomlands. Olikheter i kriterier för rapportering av dessa barn råder vid de båda myndigheterna. Ett antal förlossningar har dessutom borttagits vid bearbetning inom socialstyrelsen på grund av kvalitativa brister som ej har kunnat härledas och rättas.

Tabell D 8 Antal födda barn per vårdplats samt perinatalt döda efter sjukvårdsområde år 1978

Newborn per bed and perinatal mortality according to region

Källa: Medicinskt födelsemeddelande 1978

Sjukvårdsområde Counties, county boroughs	Antal födda totalt No. of newborn	Antal födda per fast vård- plats	Dödfödda Stillbirths		Döda inom 7 dygn Deaths within 7 days		Perinatalt döda Perinatal mortality	
			Antal No.	Per 1 000 födda ²	Antal No.	Per 1 000 levande födda ³	Antal No.	Per 1 000 födda ²
Stockholms län	17 670	35,7	85	4,8	95	5,4	180	10,2
Uppsala län	3 049	30,8	15	4,9	11	3,6	26	8,5
Södermanlands län	2 785	30,9	20	7,2	12	4,3	32	11,5
Östergötlands län	4 484	29,7	15	3,4	20	4,5	35	7,8
Jönköpings län	3 472	29,2	18	5,2	15	4,3	33	9,5
Kronobergs län	2 028	25,0	12	5,9	14	6,9	26	12,8
Kalmar län	2 537	30,2	20	7,9	12	4,8	32	12,6
Gotlands kommun	586	27,9	1	1,7	5	8,5	6	10,2
Blekinge län	1 692	30,8	8	4,7	11	6,5	19	11,2
Kristianstads län	3 193	29,0	12	3,8	9	2,8	21	6,6
Malmö kommun	2 402	26,4	12	5,0	14	5,9	26	10,8
Malmöhus län i övrigt	6 031	35,9	25	4,1	19	3,2	44	7,3
Hallands län	2 655	39,6	9	3,4	5	1,9	14	5,3
Göteborgs kommun	4 813	35,9	20	4,2	16	3,3	36	7,5
Göteborgs och Bohus län i övrigt	3 630	39,5	15	4,1	15	4,2	30	8,3
Älvsborgs län	4 497	34,1	19	4,2	18	4,0	37	8,2
Skaraborgs län	2 956	31,8	16	5,4	16	5,4	32	10,8
Värmlands län	2 793	26,1	9	3,2	12	4,3	21	7,5
Örebro län	2 948	29,2	20	6,8	9	3,1	29	9,8
Västmanlands län	2 735	24,6	13	4,6	9	3,3	22	8,0
Kopparbergs län	3 019	28,2	13	4,3	15	5,0	28	9,2
Gävleborgs län	2 925	29,0	15	5,1	6	2,1	21	7,2
Västernorrlands län	2 866	30,2	13	4,5	17	6,0	30	10,5
Jämtlands län	1 326	39,0	6	4,5	1	0,8	7	5,3
Västerbottens län	2 944	31,0	7	2,4	17	5,8	24	8,2
Norrbottnens län	3 115	23,6	18	5,8	19	6,1	37	11,9
Summa Total¹	93 156	31,4	436	4,7	412	4,4	848	9,1

¹ I totalen ingår 5 fall utan uppgift om sjukvårdsområde. – ² Per 1 000 births. – ³ Per 1 000 live births.

Tabell D 9 Antal födda barn år 1978 fördelade efter moderns ålder och bördens ordningsnummer. Relativtal per 100 000

Newborn per 100 000 according to mother's age and birth order.

Källa: (se tab D 8).

Bördens ordningsnummer Birth order	Moderns ålder Mother's age								Summa Total
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-	Okänt	
1	4 808	17 312	13 831	5 082	1 081	150	5	7	42 276
2	501	9 823	17 212	9 291	1 858	182	3	3	38 873
3	19	1 188	5 007	5 684	1 709	221	9	-	13 837
4	2	109	879	1 503	835	152	10	1	3 491
5	-	10	148	378	304	78	6	-	924
6	-	1	33	119	141	51	1	-	346
7 och högre	2	3	15	77	97	51	4	2	251
Okänt	-	1	1	-	-	-	-	-	2
Summa	5 332	28 447	37 126	22 134	6 025	885	38	13	100 000

Tabell D 9.

Tabellen visar antalet födda barn per 100 000 dels i olika åldersklasser hos modern och dels med uppgift om bördens ordningsnummer. Det framgår exempelvis att endast 5,0 % av samtliga barn fötts av mödrar med mer än 3 tidigare förlossningar (5 014 av 100 000) och att 70,9 % av barnen fötts av mödrar under 30 års ålder (70 905 av 100 000).

Tabell D 10 Antal födda barn och perinatalt döda efter barnets födelsevikt

Newborn and perinatal mortality according to weight

Källa: (se tab D 8)

Födelsevikt, gram Weight	Antal födda Totalt No. of newborn	Dödfödda Stillbirths		Döda inom 7 dygn Deaths within 7 days		Perinatalt döda Perinatal mortality	
		Antal No.	Per 1 000 födda Per 1 000 born	Antal No.	Per 1 000 levande födda Per 1 000 live born	Antal No.	Per 1 000 födda Per 1 000 newborn
-1499	579	109	188,3	158	336,2	267	461,1
1500-1999	855	62	72,5	63	79,4	125	146,2
2000-2499	2 565	71	27,7	58	23,3	129	50,1
2500-2999	10 615	80	7,5	40	3,8	120	11,3
3000-3499	31 252	62	2,0	43	1,4	105	3,4
3500-3999	31 855	31	1,0	24	0,8	55	1,7
4000-4499	12 731	15	1,2	7	0,6	22	1,7
4500-4999	2 359	4	1,7	2	0,8	6	2,5
5000-	292	-	-	-	-	-	-
Okänd	53	2	37,3	17	33,3	19	358,5
Summa	93 156	436	4,7	412	4,4	848	9,1

Tabell D 11 Perinatal dödlighet efter bördens ordningsnummer
 Newborn and perinatal mortality according to birth order
 Källa: (se tab D 8)

Bördens ordningsnummer <i>Birth order</i>	Antal födda totalt <i>No. of newborn</i>	Dödfödda <i>Stillbirths</i>		Döda inom 7 dygn <i>Deaths within 7 days</i>		Perinatalt döda <i>Perinatal mortality</i>	
		Antal <i>No.</i>	Per 1 000 födda <i>Per 1 000 born</i>	Antal <i>No.</i>	Per 1 000 levande födda <i>Per 1 000 live births</i>	Antal <i>No.</i>	Per 1 000 födda <i>Per 1 000 newborn</i>
1	39 382	192	4,9	204	5,2	396	10,1
2	36 213	145	4,0	124	3,4	269	7,4
3	12 890	66	5,1	56	4,4	122	9,5
4	3 252	23	7,1	22	6,8	45	13,8
5	861	7	8,1	3	3,5	10	11,6
6	322	2	6,2	1	3,1	3	9,3
7 och högre	234	1	4,3	2	8,6	3	12,8
Okänt	2	–	–	–	–	–	–
Summa Total	93 156	436	4,7	412	4,4	848	9,1

Tabell D 12 Perinatal dödlighet efter bördtyp
 Newborn and perinatal mortality according to type of birth
 Källa: (se tab D 8)

Bördtyp <i>Type of birth</i>	Antal födda totalt	Dödfödda		Döda inom 7 dygn		Perinatalt döda	
		Antal	Per 1 000 födda	Antal	Per 1 000 levande födda	Antal	Per 1 000 födda
Enkelbörd	91 466	405	4,4	362	4,0	767	8,4
Tvillingbörd	1 660	29	17,5	50	31,1	79	47,6
Trillingbörd etc.	29	2	69,0	–	–	2	69,0
Okänt	1	–	–	–	–	–	–
Summa Total	93 156	436	4,7	412	4,4	848	9,1

Tabell D 13 Perinatal dödlighet efter moderns ålder
 Newborn and perinatal mortality according to age
 Källa: (se tab D 8)

Moderns ålder <i>Mother's age</i>	Antal födda totalt	Dödfödda		Döda inom 7 dygn		Perinatalt döda	
		Antal	Per 1 000 födda	Antal	Per 1 000 levande födda	Antal	Per 1 000 födda
–19	4 968	14	2,8	27	5,5	41	8,3
20–24	26 500	111	4,2	125	4,7	236	8,9
25–29	34 585	170	4,9	132	3,8	302	8,7
30–34	20 619	85	4,1	94	4,6	179	8,7
35–39	5 612	42	7,5	27	4,8	69	12,3
40–44	824	13	15,8	6	7,4	19	23,1
45–	36	1	27,8	1	28,6	2	55,6
Okänt	12	–	–	–	–	–	–
Summa Total	93 156	436	4,7	412	4,4	848	9,1

c. Legala aborter, steriliseringar, kastreningar

Den 1 januari 1975 trädde en ny abortlag i kraft. Denna lag ger kvinnan rätt till abort om hon önskar det fram till utgången av adertonde havandeskapsveckan. Efter denna tidpunkt erfordras ansökan om abort hos socialstyrelsen, som kan ge bifall om synnerliga skäl föreligger. Sådant tillstånd får dock ej lämnas om det finns anledning antaga att fostret är livsdugligt. Enligt den gamla lagen kunde, förutom kvinnan själv, vårdnadshavare för rättsinkapabel kvinna ansöka om abort. Detta är inte möjligt enligt den nya abortlagen. Endast kvinnan själv kan begära abort. En kvinna som lider av rubbad själsverksamhet och som på denna grund kan anses sakna rättslig handlingsförmåga behöver inte för den skull fränkännas förmågan att ta ställning till frågan om abort. Det ankommer på vederbörande läkare att avgöra huruvida kvinnans psykiska tillstånd är sådant att

hennes begäran om abort kan tillmätas giltighet. Det avgörande är därvid om hon har insikt om abortingreppets innebörd och konsekvenser.

Enligt den nya abortlagen får abort endast utföras om kvinnan är svensk medborgare eller är bosatt här i riket eller om socialstyrelsen i annat fall av särskilda skäl lämnar kvinnan tillstånd till åtgärden. För att bosättning här i landet skall anses föreligga torde normalt fordras att hon vistas här stadigvarande eller att hon har för avsikt att stanna här under en längre tid. I fråga om här avsedda skäl, som skulle kunna medföra att socialstyrelsen i enskilda fall ändå medger att abort får utföras, nämns i förarbetena till lagen att aborten bedöms nödvändig för att rädda kvinnans liv och hälsa eller att hon i något hänseende har en så nära anknytning till Sverige att det är skäligt att hon skall kunna få abort i samma utsträckning som svenska kvinnor.

Tabell D 14 Antal verkställda aborter 1970–1978 fördelade på de opererades ålder**Number of induced abortions 1970–1978 by age of the operated women**

Källa: Aborter 1975–1978, Socialstyrelsen, Statistiska meddelanden HS 1977:3, HS 1978:2, HS 1979:5 och HS 1980:8

Ålder	1970	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Absoluta tal							
–14	163	242	309	276	309	308	296
15–19	3 425	5 863	7 184	7 471	7 085	6 494	5 969
20–24	3 831	6 318	7 045	7 440	7 323	7 073	6 988
25–29	3 048	5 623	6 721	6 886	6 571	6 554	6 319
30–34	2 449	3 839	4 723	5 251	5 694	5 653	6 266
35–39	1 969	2 689	3 116	3 412	3 568	3 481	4 087
40–44	1 105	1 269	1 391	1 600	1 607	1 688	1 795
45–	110	147	147	190	194	211	198
Summa	16 100	25 990	30 636	32 526	32 351	31 462	31 918
Relativa tal							
–14	1,0	0,9	1,0	0,8	1,0	1,0	0,9
15–19	21,3	22,6	23,4	23,0	21,9	20,6	18,7
20–24	23,8	24,3	23,0	22,9	22,6	22,5	21,9
25–29	18,9	21,6	21,9	21,2	20,3	20,8	19,8
30–34	15,2	14,8	15,4	16,1	17,6	18,0	19,6
35–39	12,2	10,3	10,2	10,5	11,0	11,1	12,8
40–44	6,9	4,9	4,5	4,9	5,0	5,4	5,6
45–	0,7	0,6	0,5	0,6	0,6	0,7	0,6
Summa	100	100	100	100	100	100	100
Index. Per 1 000 kvinnor i resp åldersgrupp							
–14	..	..	..	..	..	..	..
15–19	100	176	216	226	224	197	178
20–24	100	184	212	227	224	216	215
25–29	100	170	205	215	212	217	215
30–34	100	139	162	169	174	167	183
35–39	100	134	151	161	164	153	170
40–44	100	121	134	157	157	165	171
45–	..	..	..	..	..	..	..
Summa ¹	100	163	192	201	200	193	193

¹ Åldersgrupp 15–44 år**Tabell D 15 Antal verkställda aborter 1970–1978 fördelade efter tidpunkt för ingreppet räknat i fullbordade graviditetsveckor****Number of induced abortions 1970–1978 by length of gestation (complete weeks)**

Källa: (se tab D 14)

	1970		1973		1974		1975		1976		1977		1978	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
t o m 12 veckor ¹	9 577	59,5	20 865	80,3	26 566	86,7	30 250	93,0	30 274	93,6	29 579	94,0	30 086	94,3
fr o m 13 t o m 20 veckor ²	6 353	39,5	4 955	19,1	3 938	12,9	2 159	6,6	1 965	6,1	1 760	5,6	1 715	5,4
efter 20 veckor ³	170	1,1	170	0,7	132	0,4	117	0,4	112	0,3	123	0,4	117	0,4
Summa	16 100	100	25 990	100	30 636	100	32 526	100	32 351	100	31 462	100	31 918	100

¹ 12 fullbordade veckor + 6 dagar = 90 dagar. – ² 20 fullbordade veckor + 6 dagar = 146 dagar. – ³ Mer än 146 dagar.

Tabell D 16 Antal verkställda aborter 1973–1978 fördelade efter operationsmetod och vårdform
Number of induced abortions 1973–1978 by method of operation and by type of care (out-patient or in-patient care)
 Källa: (se tab D 14)

Operations- metod		1973	%	1974	%	1975	%	1976	%	1977	%	1978	%
Vakuum- aspiration	öppen och sluten vård	17 414	67,0	23 785	77,6	29 068	89,4	29 394	90,9	29 074	92,4	29 703	93,1
Curettage	öppen och sluten vård	2 944	11,3	1 510	4,9	589	1,8	288	0,9	176	0,6	158	0,5
UNS ¹	öppen och sluten vård	531	2,0	1 113	3,6	–	–	–	–	–	–	–	–
Övrig 1-steps metod	sluten vård	922	3,5	762	2,5	851 ²	2,6	863 ⁴	2,7	708 ⁶	2,3	629 ⁸	2,0
2-stegsmetod	sluten vård	4 159	16,0	3 424	11,2	2 018 ³	6,2	1 806 ⁵	5,6	1 504 ⁷	4,8	428 ⁹	4,5
Okänd	sluten vård	20	0,1	42	0,1	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa		25 990	100	30 636	100	32 526	100	32 351	100	31 462	100	31 918	100
Därav	öppen vård	8 148	31,4	14 450	47,2	20 531	63,1	22 218	68,7	23 141	73,6	23 705	74,3
	sluten vård	17 842	68,6	16 186	52,8	11 995	36,9	10 133	31,3	8 321	26,4	8 213	25,7

¹ Vakuumaspiration eller curettage. – ² Därav 294 i öppen vård. – ³ Därav 37 i öppen vård. – ⁴ Därav 352 i öppen vård. –
⁵ Därav 38 i öppen vård. – ⁶ Därav 320 i öppen vård. – ⁷ Därav 32 i öppen vård. – ⁸ Därav 253 i öppen vård. – ⁹ Därav 34 i öppen vård.

Tabell D 17 Antal verkställda tonårsaborter 1977 och 1978 per åldersklass och i förhållande till antal kvinnor i åldersklassen
Number of induced teenage-abortions
 Källa: (se tab D 14)

Ålder	Antal aborter					
	Absolut 1977	1978	Relativt 1977	1978	Per 1 000 kvinnor 1977	(15–19 år) 1978
15 år	733	631	11,3	10,6	13,9	11,4
16 »	1 145	1 003	17,6	16,8	22,2	18,9
17 »	1 472	1 284	22,7	21,5	28,9	24,8
18 »	1 551	1 466	23,9	24,6	29,9	28,6
19 »	1 593	1 585	24,5	26,6	30,3	30,2
Summa	6 494	5 969	100	100	25,0	22,6

Steriliseringar. Från och med den 1 januari 1976 gäller en ny steriliseringslag (SFS 1975:580). En av utgångspunkterna för den nya steriliseringslagen är tanken att var och en skall ha rätt att själv bestämma, om man vill ha barn och hur många. Med denna grundsyn blir frågan om sterilisering som medel att förebygga havandeskap en personlig angelägenhet för den som ingreppet avser. Det får å andra sidan inte heller råda något tvivel om önskemålet om sterilisering är ett uttryck för den steriliseringsökandes verkliga vilja. Ingen skall sålunda kunna steriliseras mot sin egen önskan.

Ett välgrundat ställningstagande till frågan om sterilisering förutsätter inte bara intellektuell utan även emotionell och sexuell mognad hos den steriliseringssökande. Med hänsyn härtill har i lagen bestämts, att först när man fyllt 25 år skall man äga rätt att få bli steriliserad.

Lagen ger emellertid vissa möjligheter till sterilisering även för personer under 25 år. Den absoluta minimigränsen har satts vid 18 år. Den som fyllt 18 men inte 25 år kan, efter att med skriftlig begäran ha erhållit socialstyrelsens tillstånd till åtgärden, få bli steriliserad, dock endast under vissa förutsättningar.

Kastreringar. Förhållandena på hithörande område regleras genom lagen den 24 mars 1944 (SFS nr 133) om kastrering, ändrad 20 mars 1964 och 16 juni 1966. Ingreppet kan verkställas antingen med tillstånd av socialstyrelsen eller, i vissa fall, på utlåtande av två läkare.

Här följer en sammanställning av under senare år av socialstyrelsen beviljade kastreringar med uppgift om indikationen.

År	1960	1965	1970	1975	1977	1978
Indikation:						
Kriminalpolitisk	10	1	1	—	—	—
Humanitär	2	5	3	12	11	11
Kriminalpolitisk = humanitär	1	3	—	—	—	—
Summa	13	9	4	12	11	11

Tabell D 18 Antal verkställda steriliseringar år 1978 fördelade på ålder och kön

Number of sterilizations 1978 by age and sex

Källa: Rapporter från kliniker/öppenvårdsenheter till socialstyrelsen

Ålder	Absoluta tal			Relativa tal			Per 100 000 inv		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Män + Kvinnor
-19	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20-24	1	22	23	0,1	0,6	0,4	0,4	8,1	4,1
25-29	174	480	654	9,0	12,1	10,9	56,5	163,1	108,6
30-34	486	1 234	1 720	25,1	31,0	29,1	138,3	372,2	251,9
35-39	598	1 402	2 000	30,9	35,2	33,8	210,6	525,9	363,2
40-44	373	745	1 118	19,3	18,7	18,9	161,4	334,0	246,2
45-49	186	91	277	9,6	2,3	4,7	83,9	41,0	62,4
50-54	78	3	81	4,0	0,1	1,4	33,1	1,3	17,1
55-59	29	4	33	1,5	0,1	0,6	11,3	1,5	6,4
60-	10	—	10	0,5	—	0,2	..	—	..
Summa Total	1 935	3 981	5 916	100	100	100	..	..	..

Tabell D 19 Antal verkställda steriliseringar år 1978 fördelade på operationsmetod, ålder och kön

Number of sterilizations 1978 by method of operation, age and sex

Källa: se tabell D 18

Ålder	Operationsmetod						Totalt		
	Laparo- tomi Kvinnor	Laparo- skopi Kvinnor	Vasek- tomi Män	Annan metod			Män	Kvinnor	Summa
				Män	Kvinnor	Summa			
Absoluta tal									
20-24	17	4	1	—	1	1	1	22	23
25-34	877	776	660	—	61	61	660	1 714	2 374
35-44	938	1 129	971	—	80	80	971	2 147	3 118
45- n 2	51	303	—	—	5	5	303	98	401
Summa Total	1 874	1 960	1 935	—	147	147	1 935	3 981	5 916
Relativa tal									
20-24	0,9	0,2	0,1	—	0,7	0,7	0,1	0,6	0,4
25-34	46,8	39,6	34,1	—	41,5	41,5	34,1	43,1	40,1
35-44	50,1	57,6	50,2	—	54,4	54,4	50,2	53,9	52,7
45- n 2	2,2	2,6	15,7	—	3,4	3,4	15,6	2,5	6,8
Summa Total	100	100	100	—	100	100	100	100	100

BILAGOR

Bilaga 1 Vårdplatserna inom den slutna kroppssjukvården fördelade efter vårdform, med individuella uppgifter för de delade lasaretten den 31/12 1978

Annex 1 Beds in somatic hospitals according to type of care, with individual data for the specialized general hospitals on 31st December 1978

Källa: Sjukhusens årsberättelser.

Vårdform Type of care	Summa kroppss- sjukhus Total somatic hospitals	Total- summa lasarett Total (general hospitals)	I. Undervisningslasarett	
			Summa grupp 1	Karolinska sjuk- huset, Stockholm ¹
Huvudman				
Sjukhusets kodnummer Code number of hospital				11 001
Kategori Responsible authority				S
Länsbokstav County, county borough				-
Kliniker med egen specialläkare Departments with a specialist doctor of their own	72 468	68 566	13 716	1 693
Invärtes medicin Internal medicine	10 387	10 322	1 790	160 (*)
Medicinsk barnsjukvård Pediatrics (non-surgical)	2 518	2 518	816	78 (*)
Medicinsk lungsjukvård Non-surgical pulmonary diseases	1 561	1 116	393	75 (*)
Infektionssjukvård Epidemic care and similar	1 982	1 770	530	-
Reumatologi Rheumatology	1 315	349	184	61 *
Hud- och könssjukdomar Dermato-venereology	587	587	280	82 (*)
Neurologi Neurology	541	541	372	90 (*)
Allergologi Allergy ²	8	8	-	-
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka Geriatrics and care of chronic sick	16 463	14 444	939	-
Psykisk Psyche	3 450	3 408	715	75 *
F d mentalsjukhus	7 962	7 962	-	-
Barn- och ungdomspsykiatri Child and adolescent psychiatry	554	554	196	9 (*)
Kirurgi Surgery	9 155	9 069	1 425	120 (*)
Barnkirurgi Child surgery	316	316	226	66 (*)
Ortopedi Orthopedics	2 802	2 802	915	116 (*)
Neurokirurgi Neurosurgery	363	363	309	74 (*)
Thoraxkirurgi Thoracic surgery	328	328	292	67 (*)
Plastikkirurgi Plastic surgery	373	373	306	48 *
Urologi Urology	538	538	337	40 *
Obstetrik Obstetrics	2 582	2 582	631	80 (*)
Gynekologi Gynaecology	2 685	2 685	635	65 (*)
Ögonsjukdomar Ophthalmology	996	996	316	48 (*)
Öron-, näs- och halssjukdomar Oto-rhino-laryngology	1 406	1 406	438	63 (*)
Rehabilitering Rehabilitation	593	526	270	40 (*)
Radiologi Radiology	841	841	626	124 (*)
Övriga kliniker Other departments	2 162	2 162	775	112 (*) ³
Annan sluten vård Other departments without a specialist doctor of their own	30 912	2 939	226	-
Lasarettsvård och liknande General hospital care and similar	2 548	1 464	226	-
Infektionssjukvård Epidemic care	32	32	-	-
Förlossningsvård Maternity care	397	393	-	-
Vård av långvarigt kroppssjuka Care of chronic sick	27 358	1 016	-	-
Vård av lättskötta psykiskt sjuka Light mental cases	577	34	-	-
Summa Total	103 380	71 505	13 942	1 693

* Rikspatser. - (*) Rikspatser ingår. - ¹ Avser den 30/6. - ² Ej särredovisad, ingår i invärtes medicin. -

³ Endokrinologisk klinik på 33 vårdplatser, alkoholklinik på 30 vårdplatser och intensivvård på 49 vårdplatser.

Bilaga 1

Vårdform	Teaching hospitals									
	Serafimerlasarettet, Stockholm	Huddinge Sjukhus	Akademiska sjuk- huset, Uppsala ¹	Linköpings lasarett	Allmänna sjuk- huset, Malmö	Lunds lasarett	Sahlgrenska sjuk- huset, Göteborg	Östra sjukhuset, Göteborg	Umeå lasarett	
Huvudman										
Sjukhusets kodnummer	10 001	11 002	12 001	21 001	30 001	41 001	50 001	50 010	64 001	
Kategori	L	L	S	L	U	L	U	U	L	
Länsbokstav	AB	AB	C	E	MM	M	OG	OG	AC	
Kliniker med egen specialläkare	321	843	1 543	1 850	1 830	1 793	1 577	1 095	1 171	
Invärtes medicin	188	168	141	143	270	125	300	205	90	
Medicinsk barnsjukvård	–	96	70	73	98	135	–	198	68	
Medicinsk lungsjukvård	–	44	73	26	80	45	–	–	50	
Infektionssjukvård	–	–	74	76	126	90	–	128	36	
Reumatologi	–	–	10	16	–	72	–	–	25	
Hud- och könssjukdomar	–	–	42	26	24	30	51	–	25	
Neurologi	–	42	46	42	–	73	49	–	30	
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	–	–	–	458	146	200	–	–	135	
Psykatri	–	62	87	77	130	76	137	–	71	
F d mentalsjukhus	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Barn- och ungdomspsykiatri	–	–	33	34	31	20	–	49	20	
Kirurgi	123	102	128	155	215	116	220	126	120	
Barnkirurgi	–	–	41	–	–	24	–	95	–	
Ortopedi	–	84	94	134	139	109	84	80	75	
Neurokirurgi	–	–	40	48	–	63	59	–	25	
Thoraxkirurgi	–	–	36	–	50	64	75	–	–	
Plastikkirurgi	–	–	67	38	62	–	61	–	30	
Urologi	–	22	41	32	57	58	58	–	29	
Obstetrik	–	54	83	54	91	87	56	78	48	
Gynekologi	–	62	66	77	75	75	76	79	60	
Ögonsjukdomar	–	44	40	30	27	49	48	–	30	
Öron-, näs- och halssjukdomar	–	44	60	50	56	52	68	–	45	
Rehabilitering	–	–	50	113	–	10	43	–	14	
Radiologi	–	–	88	84	52	98	102	–	78	
Övriga kliniker	10 ²	19 ³	133 ⁴	64 ⁵	101 ⁶	122 ⁷	90 ⁸	57 ²	67 ⁹	
Annan sluten vård	11	24	19	22	–	15	92	24	19	
Lasarettsvård och liknande	11	24	19	22	–	15	92	24	19	
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Förlossningsvård	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Vård av långvarigt kroppssjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Vård av lättsköta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Summa	332	867	1 562	1 872	1 830	1 808	1 669	1 119	1 190	

¹ Avser den 30/6. – ² Intensivvård. – ³ Intensivvård 10, kardiologisk klinik 5 och medicinsk njurklinik 4 vårdplatser. – ⁴ Intensivvård 93, kardiologisk klinik 26 och medicinsk njurklinik 14 vårdplatser. – ⁵ Intensivvård 13, kardiologisk klinik 29 och medicinsk njurklinik 22 vårdplatser. – ⁶ Intensivvård 38, medicinsk njurklinik 11, endokrinologisk klinik 32 och handkirurgisk klinik 20 vårdplatser. – ⁷ Intensivvård 36, kardiologisk klinik 34 och medicinsk njurklinik 52 vårdplatser. – ⁸ Intensivvård 60 och handkirurgisk klinik 30 vårdplatser. – ⁹ Intensivvård 7, kardiologisk klinik 30 och medicinsk njurklinik 30 vårdplatser.

Bilaga 1

Vårdform

2. Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner
Other specialized general hospitals

	Summa grupp 2	Sabbatsbergs sjukhus, Stockholm	S:t Eriks sjukhus, Stockholm	S:t Görans sjukhus, Stockholm	Södersjukhuset, Stockholm	Danderyds sjukhus	Löwenströmska sjukhuset, Uppl.-Väsby	Nacka sjukhus
Huvudman								
Sjukhusets kodnummer		10 010	10 012	10 011	10 013	11 010	11 013	11 014
Kategori		L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav		AB	AB	AB	AB	AB	AB	AB
Kliniker med egen specialläkare	54 725	539	508	727	1 212	1 301	441	427
Invärtes medicin	8 532	204	185	105	283	138	78	87
Medicinsk barnsjukvård	1 702	—	—	89	76	63	—	—
Medicinsk lungsjukvård	723	—	—	—	—	—	—	—
Infektionssjukvård	1 240	—	—	—	—	93	—	—
Reumatologi	165	—	31	—	—	—	—	—
Hud- och könssjukdomar	307	—	—	28	26	—	—	—
Neurologi	169	—	—	—	60	—	—	—
Allergologi	8	—	—	—	—	—	—	—
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	13 380	—	—	160	—	381	194	144
Psykiatri	3 057	—	11	74	88	158	—	—
F d mentalsjukhus	7 598	—	—	—	—	—	—	—
Barn- och ungdomspsykiatri	358	—	—	20	—	18	—	—
Kirurgi	7 644	142	91	75	150	89	78	87
Barnkirurgi	90	—	—	90	—	—	—	—
Ortopedi	1 887	—	—	70	158	58	—	—
Neurokirurgi	54	—	—	—	54	—	—	—
Thoraxkirurgi	36	—	—	—	—	—	—	—
Plastikkirurgi	67	38	—	—	—	—	—	—
Urologi	201	—	43	—	—	40	—	—
Obstetrik	1 951	34	38	—	86	71	36	48
Gynekologi	2 050	36	49	—	66	73	36	51
Ögonsjukdomar	680	24	—	—	30	—	—	—
Öron-, näs- och halssjukdomar	968	45	—	—	58	20	—	—
Rehabilitering	256	—	—	—	—	22	—	—
Radiologi	215	—	—	—	30	20	—	—
Övriga kliniker	1 387	16 ¹	60 ²	16 ³	47 ⁴	57 ⁵	19 ³	10 ³
Annan sluten vård	2 079	53	24	60	70	55	6	10
Lasarettsvård och liknande	959	53	24	60	70	55	6	10
Infektionssjukvård	32	—	—	—	—	—	—	—
Förlossningsvård	393	—	—	—	—	—	—	—
Vård av långvarigt kroppssjuka	695	—	—	—	—	—	—	—
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	56 804	592	532	787	1 282	1 356	447	437

¹ Intensivvård 10 och kardiologisk klinik 6 vårdplatser. – ² Intensivvård 7 och medicinsk njurklinik 53 vårdplatser. – ³ Intensivvård. – ⁴ Intensivvård 17 och kardiologisk klinik 30 vårdplatser. – ⁵ Intensivvård 12, medicinsk njurklinik 3 och alkoholklinik 42 vårdplatser.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Norrälje sjukhus	Södertälje sjukhus	Enköpings lasarett	Samariterhemmets sjukhus, Uppsala	Eskilstuna lasarett	Kulbergsska sjukhuset, Katrineholm	Nyköpings lasarett	Finspångs lasarett
Huvudman								
Sjukhusets kodnummer	11 012	11 011	12 010	12 011	13 010	13 012	13 011	21 011
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	AB	AB	C	C	D	D	D	E
Kliniker med egen specialläkare	215	499	360	205	1 235	478	1 016	127
Invärtes medicin	59	88	67	116	145	88	103	63
Medicinsk barnsjukvård	-	-	-	-	56	-	35	-
Medicinsk lungsjukvård	-	-	-	-	60	-	-	-
Infektionssjukvård	-	-	-	-	68	-	-	-
Reumatologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Hud- och könssjukdomar	-	-	-	-	-	-	-	-
Neurologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Allergologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	96	204	220	-	387	234	290	-
Psykiatri	-	-	-	-	76	-	-	-
F d mentalsjukhus	-	-	-	-	-	-	364	-
Barn- och ungdomspsykiatri	-	-	-	-	26	-	-	-
Kirurgi	51	96	68	85	87	90	105	64
Barnkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortopedi	-	-	-	-	89	-	-	-
Neurokirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Thoraxkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Plastikkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Urologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Obstetrik	-	48	-	-	40	23	27	-
Gynekologi	-	59	-	-	50	25	45	-
Ögonsjukdomar	-	-	-	-	22	-	10	-
Öron-, näs- och halssjukdomar	-	-	-	-	30	-	22	-
Rehabilitering	-	-	-	-	48	-	-	-
Radiologi	-	-	-	-	20	-	-	-
Övriga kliniker	9 ¹	4 ¹	5 ¹	4 ¹	31 ¹	18 ¹	15 ¹	-
Annan sluten vård	-	10	16	-	-	-	-	80
Lasarettsvård och liknande	-	10	-	-	-	-	-	-
Infektionssjukvård	-	-	-	-	-	-	-	-
Förlossningsvård	-	-	16	-	-	-	-	8
Vård av långvarigt kroppssjuka	-	-	-	-	-	-	-	72
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	215	509	376	205	1 235	478	1 016	207

¹ Intensivvårdsavdelning.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Motala lasarett	* Norrköpings	* Eksjö-Nässjö	* Jönköpings	* Värnamo	* Ljungby	* Växjö	* Västerviks
Huvudman								
Sjukhusets kodnummer	21 014	21 013	22 011	22 010	22 012	23 011	23 010	24 010
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	E	E	F	F	F	G	G	H
Kliniker med egen specialläkare	564	1 157	629	1 995	612	307	768	1 209
Invärtes medicin	94	123	153	136	84	94	156	107
Medicinsk barnsjukvård	–	61	–	71	–	–	48	27
Medicinsk lungsjukvård	–	–	40	–	–	–	–	–
Infektionssjukvård	–	45	–	62	–	–	51	30
Reumatologi	–	–	–	–	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	–	–	–	14	–	–	12	–
Neurologi	–	–	–	15	–	–	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	295	430	192	371	196	120	128	246
Psykatri	–	184	–	–	177	–	–	–
F d mentalsjukhus	–	–	–	751	–	–	–	569
Barn- och ungdomspsykiatri	–	–	–	12	–	–	–	–
Kirurgi	96	93	175	112	84	84	141	100
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	–	62	–	77	–	–	60	–
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	–	–	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	32	57	30	59	30	–	61	29
Gynekologi	32	42	34	32	33	–	33	32
Ögonsjukdomar	–	15	–	42	–	–	24	13
Öron-, näs- och halssjukdomar	–	30	–	42	–	–	37	14
Rehabilitering	–	–	–	38	–	–	–	–
Radiologi	–	–	–	18	–	–	–	–
Övriga kliniker	15 ¹	15 ²	5 ²	143 ³	8 ²	9 ²	17 ²	42 ⁴
Annan sluten vård	4	20	40	34	–	20	–	–
Lasarettsvård och liknande	4	20	40	34	–	–	–	–
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–
Förlossningsvård	–	–	–	–	–	20	–	–
Vård av långvarigt kroppssjuka	–	–	–	–	–	–	–	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	568	1 177	669	2 029	612	327	768	1 209

¹ Anestesiavdelning. – ² Intensivvårdsavdelning. – ³ Intensivvård 9, medicinsk sjukvård 5, kardiologisk klinik 19, epileptikervård 50 och alkoholklinik 60 vårdplatser. – ⁴ Alkoholklinik.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Kalmar lasarett	* Öskarshamn	* Visby	* Karlshamn	* Karlshamn	* Hälsjöholms	* Kristianstads	* Simrishamn	* Ängelholms
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	25 010	25 011	26 010	27 011	27 010	28 012	28 010	28 013	28 011
Kategori	L	L	U	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	H	H	I	K	K	L	L	L	L
Kliniker med egen specialläkare	883	295	319	246	630	304	1 438	128	613
Invärtes medicin	212	90	82	93	112	79	125	64	90
Medicinsk barnsjukvård	46	–	20	–	42	–	65	–	24
Medicinsk lungsjukvård	44	–	–	–	–	–	–	–	–
Infektionssjukvård	38	–	50	–	40	–	64	–	–
Reumatologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	7	–	–	–	–	–	15	–	–
Neurologi	–	–	–	–	–	–	15	–	–
Allergologi	8	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	148	104	–	60	148	131	274	–	188
Psykatri	31	–	–	–	–	–	472	–	119
F d mentalsjukhus	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Barn- och ungdomspsykiatri	15	–	–	–	–	–	24	–	–
Kirurgi	110	90	82	93	104	94	90	64	95
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	59	–	–	–	47	–	90	–	–
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	39	–	21	–	36	–	52	–	31
Gynekologi	57	–	24	–	46	–	60	–	32
Ögonsjukdomar	19	–	9	–	19	–	30	–	–
Öron-, näs- och halssjukdomar	23	–	13	–	20	–	28	–	20
Rehabilitering	–	–	–	–	–	–	6	–	–
Radiologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Övriga kliniker	27 ¹	11 ²	18 ²	–	16 ²	–	28 ²	–	14 ²
Annan sluten vård	14	16	–	43	–	15	65	94	20
Lasarettsvård och liknande	14	–	–	24	–	–	65	–	20
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Förlossningsvård	–	16	–	19	–	15	–	12	–
Vård av långvarigt kroppssjuka	–	–	–	–	–	–	–	82	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	897	311	319	289	630	319	1 503	222	633

¹ Intensivvård 19 och medicinsk njurklinisk 8 vårdplatser. – ² Intensivvårdsavdelning.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Helsingborgs lasarett	*	*	*	*	*	*	*	*
	Landskrona	Trelleborgs	Ystad	Halmstads	Varbergs	Kungälv	Mölnåls	Uddevalle	
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	41 012	41 010	41 011	41 013	42 010	42 011	51 012	51 011	51 010
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	M	M	M	M	N	N	O	O	O
Kliniker med egen specialläkare	1 632	358	318	317	810	759	219	601	700
Invärtas medicin	129	58	63	65	123	129	90	139	112
Medicinsk barnsjukvård	60	10	–	–	50	–	–	45	50
Medicinsk lungsjukvård	–	–	–	–	44	–	–	–	–
Infektionssjukvård	45	–	–	–	44	–	–	–	50
Reumatologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	–	–	–	–	–	–	–	–	29
Neurologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	390	209	164	160	162	60	30	160	75
Psykatri	–	8	–	–	83	311	–	–	34
F d mentalsjukhus	656	–	–	–	–	–	–	–	–
Barn- och ungdomspsykiatri	10	–	–	–	13	–	–	–	17
Kirurgi	88	49	77	80	112	129	90	79	120
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	66	24	–	–	26	60	–	38	60
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	22	–	–	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	51	–	–	–	34	33	–	58	34
Gynekologi	44	–	–	–	45	37	–	40	50
Ögonsjukdomar	14	–	–	–	21	–	–	–	30
Öron-, näs- och halssjukdomar	26	–	–	–	29	–	–	28	27
Rehabilitering	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Radiologi	–	–	–	–	10	–	–	–	–
Övriga kliniker	31 ¹	–	14 ¹	12 ¹	14 ²	–	9 ³	14 ³	12 ³
Annan sluten vård	30	10	16	14	11	74	–	11	–
Lasarettsvård och liknande	30	–	–	–	11	2	–	11	–
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Förlösningsvård	–	10	16	14	–	–	–	–	–
Vård av långvarigt kroppssjuka	–	–	–	–	–	72	–	–	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	1 662	368	334	331	821	833	219	612	700

¹ Intensivvårdsavdelning. – ² Medicinsk njurklinik 3 och anestesi 11 vårdplatser. – ³ Anestesiavdelning.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Alingsås lasarett	* Borås	Dalslands sjukhus	Skene lasarett	* Vänersborg-Trollhättans	* Falköpings	* Lidköpings	* Skövde
Huvudman								
Sjukhuset kodnummer	52 012	52 011	52 014	52 013	52 016	53 010	53 011	53 013
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	P	P	P	P	P	R	R	R
Kliniker med egen specialläkare	390	1 092	60	178	2 549	982	436	834
Invärtes medicin	90	146	30	89	192	95	109	138
Medicinsk barnsjukvård	–	56	–	–	35	–	23	56
Medicinsk lungsjukvård	–	39	–	–	–	–	–	48
Infektionssjukvård	–	47	–	–	–	–	–	47
Reumatologi	–	20	–	–	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	–	29	–	–	–	–	–	–
Neurologi	–	19	–	–	–	–	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	192	100	–	–	398	60	142	80
Psykatri	–	72	–	–	50	–	–	78
F d mentalsjukhus	–	–	–	–	1 488	692	–	–
Barn- och ungdomspsykiatri	–	24	–	–	20	–	3	5
Kirurgi	90	126	30	89	153	82	91	120
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	–	96	–	–	43	–	–	72
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	–	–	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	–	68	–	–	46	–	29	64
Gynekologi	–	54	–	–	49	–	30	44
Ögonsjukdomar	–	24	–	–	16	–	–	24
Öron-, näs- och halssjukdomar	–	40	–	–	26	–	–	40
Rehabilitering	–	60	–	–	–	–	–	–
Radiologi	–	29	–	–	–	–	–	–
Övriga kliniker	18 ¹	43 ²	–	–	33 ²	53 ¹	9 ²	18 ²
Annan sluten vård	44	18	–	–	–	10	10	32
Lasarettsvård och liknande	26	18	–	–	–	10	10	32
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–
Förlossningsvård	18	–	–	–	–	–	–	–
Vård av långvarigt kroppssjuka	–	–	–	–	–	–	–	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	434	1 110	60	178	2 549	992	446	866

¹ Anestesiavdelning. – ² Intensivvårdsavdelning. – ³ Intensivvård 7 och alkoholklirik 46 vårdplatser.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

		*	*	*	*	*	*	*	*
	Arvika lasarett	Karlstads	Kristinehamns	Säffle	Torsby	Karlskoga	Lindesbergs	Örebro	Fagersta
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	54 012	54 010	54 011	54 013	54 014	55 011	55 012	55 010	56 013
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	S	S	S	S	S	T	T	T	U
Kliniker med egen specialläkare	444	968	1 045	120	121	245	204	1 991	214
Invärtes medicin	87	126	90	60	57	84	61	172	55
Medicinsk barnsjukvård	–	59	–	–	–	–	–	63	–
Medicinsk lungsjukvård	59	–	–	–	–	–	–	57	–
Infektionssjukvård	–	67	–	–	–	–	–	72	–
Reumatologi	–	–	–	–	–	–	–	60	–
Hud- och könssjukdomar	–	20	–	–	–	–	–	24	–
Neurologi	–	–	–	–	–	–	–	60	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	196	120	–	–	–	51	54	350	100
Psykiatri	–	122	–	–	–	–	–	–	–
F d mentalsjukhus	–	–	855	–	–	–	–	415	–
Barn- och ungdomspsykiatri	–	24	–	–	–	–	–	22	–
Kirurgi	90	126	90	60	60	85	89	115	55
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	–	58	–	–	–	25	–	67	–
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	36	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	29	–
Urologi	–	–	–	–	–	–	–	36	–
Obstetrik	–	49	–	–	–	–	–	64	–
Gynekologi	–	78	–	–	–	–	–	68	–
Ögonsjukdomar	–	23	–	–	–	–	–	46	–
Öron-, näs- och halssjukdomar	–	30	–	–	–	–	–	48	–
Rehabilitering	–	–	–	–	–	–	–	41	–
Radiologi	–	13	–	–	–	–	–	48	–
Övriga kliniker	12 ¹	53 ¹	10 ²	–	4 ¹	–	–	98 ³	4 ¹
Annan sluten vård	15	14	15	35	12	202	19	80	–
Lasarettsvård och liknande	–	14	–	19	–	31	4	80	–
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Förlossningsvård	15	–	15	16	12	22	15	–	–
Vård av långvarigt kroppssjuka	–	–	–	–	–	149	–	–	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	459	982	1 060	155	133	447	223	2 071	214

¹ Intensivvårdsavdelning. – ² Anestesiavdelning. – ³ Intensivvård 30, alkoholklänik 59 och handkirurgisk klänik 9 vårdplatser.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Köpings lasarett	*	*	*	*	*	*	Bolnäs sjukhus	Gävle lasarett
	Sala	Västerås	Avesta	Falu	Ludvika	Mora			
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	56 012	56 011	56 010	57 013	57 010	57 012	57 011	61 011	61 010
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	U	U	U	W	W	W	W	X	X
Kliniker med egen specialläkare	589	337	1 526	169	1 160	136	247	1 106	1 077
Invärtes medicin	88	60	144	82	137	60	90	72	105
Medicinsk barnsjukvård	–	–	64	–	45	–	–	–	60
Medicinsk lungsjukvård	–	–	59	–	65	–	–	–	38
Infektionssjukvård	–	–	60	–	74	–	–	–	55
Reumatologi	–	–	–	–	24	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	–	–	22	–	20	–	–	–	15
Neurologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	316	217	564	–	219	–	–	228	399
Psykiatri	–	–	78	–	64	–	–	–	60
F d mentalsjukhus	–	–	–	–	–	–	–	705	–
Barn- och ungdomspsykiatri	–	–	25	–	25	–	–	–	15
Kirurgi	82	60	117	87	140	76	90	101	90
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	–	–	99	–	97	–	–	–	60
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	–	–	30	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	36	–	75	–	63	–	16	–	26
Gynekologi	44	–	53	–	68	–	24	–	59
Ögonsjukdomar	–	–	30	–	37	–	–	–	24
Öron-, näs- och halssjukdomar	6	–	44	–	38	–	20	–	23
Rehabilitering	–	–	41	–	–	–	–	–	–
Radiologi	–	–	–	–	–	–	–	–	27
Övriga kliniker	17 ¹	–	21 ¹	–	44 ²	–	7 ¹	–	21 ¹
Annan sluten vård	–	–	30	130	–	117	120	24	55
Lasarettsvård och liknande	–	–	30	12	–	7	–	–	55
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Förlossningsvård	–	–	–	18	–	10	–	24	–
Vård av långvarigt kroppssjuka	–	–	–	100	–	100	120	–	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	589	337	1 556	299	1 160	253	367	1 130	1 132

¹ Intensivvårdsavdelning. – ² Intensivvård 41 och medicinsk njurklinisk 3 vårdplatser.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Hudiksvalls lasarett	Sandvikens	Söderhamns	Härnösands	Sollefteå	Sundsvalls	Örnsköldsviks	Östersunds sjukhus	Lycksele lasarett
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	61 012	61 013	61 014	62 012	62 013	62 010	62 011	63 010	64 011
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	X	X	X	Y	Y	Y	Y	Z	AC
Kliniker med egen specialläkare	525	189	240	578	392	1 902	619	1 513	221
Invärtas medicin	95	66	63	90	84	164	101	133	56
Medicinsk barnsjukvård	47	–	–	–	20	62	22	43	–
Medicinsk lungsjukvård	–	–	–	–	–	60	–	50	–
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	54	–	43	–
Reumatologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	–	–	–	–	–	26	–	–	–
Neurologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	192	50	116	184	176	406	272	313	112
Psykisk	–	–	–	–	–	–	48	42	–
F d mentalsjukhus	–	–	–	212	–	711	–	544	–
Barn- och ungdomspsykiatri	–	–	–	–	–	10	–	12	–
Kirurgi	100	66	61	75	75	136	110	159	50
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	–	–	–	–	–	90	–	52	–
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	25	–	–	–	17	46	22	34	–
Gynekologi	25	–	–	–	20	60	20	40	–
Ögonsjukdomar	20	–	–	–	–	30	14	20	–
Öron-, näs- och halssjukdomar	10	–	–	–	–	30	10	28	–
Rehabilitering	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Radiologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Övriga kliniker	11 ¹	7 ¹	–	17 ¹	–	17 ¹	–	–	3 ¹
Annan slutenvård	9	16	14	10	12	16	17	–	12
Lasarettsvård och liknande	9	4	–	–	12	16	7	–	–
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	10	–	–
Förlossningsvård	–	12	14	10	–	–	–	–	12
Vård av långvarigt kroppssjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	534	205	254	588	404	1 918	636	1 513	233

¹ Intensivvårdsavdelning.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Skellefteå lasarett	*	*	*	*	*	3. Special- lasarett ² Single clinic hospital	4. Odelade lasarett Non specialized general hospitals		
		Bodens	Gällivare	Kalix	Kiruna	Luleå	Piteå			
Huvudman										
Sjukhusets kodnummer	64 010	65 010	65 012	65 014	65 015	65 011	65 013			
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L		
Länsbokstav	AC	BD	BD	BD	BD	BD	BD			
Kliniker med egen specialläkare	546	894	528	286	222	413	336	125	-	
Invärtes medicin	120	90	60	60	63	87	70	-	-	
Medicinsk barnsjukvård	25	54	30	-	-	-	-	-	-	
Medicinsk lungsjukvård	-	60	-	-	-	-	-	-	-	
Infektionssjukvård	-	41	-	-	-	-	-	-	-	
Reumatologi	-	30	-	-	-	-	-	-	-	
Hud- och könssjukdomar	-	20	-	-	-	-	-	-	-	
Neurologi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Allergologi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	189	142	120	166	83	162	160	125	-	
Psykiatri	-	73	180	-	-	-	-	-	-	
F d mentalsjukhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Barn- och ungdomspsykiatri	-	18	-	-	-	-	-	-	-	
Kirurgi	110	93	60	60	64	87	55	-	-	
Barnkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ortopedi	-	84	-	-	-	-	-	-	-	
Neurokirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Thoraxkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Plastikkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Urologi	-	30	-	-	-	-	-	-	-	
Obstetrik	35	28	21	-	-	29	20	-	-	
Gynekologi	27	46	30	-	-	28	20	-	-	
Ögonsjukdomar	8	27	15	-	-	-	-	-	-	
Öron-, näs- och halssjukdomar	24	39	-	-	-	-	-	-	-	
Rehabilitering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Radiologi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Övriga kliniker	8 ¹	19 ¹	12 ¹	-	12 ¹	20 ¹	11 ¹	-	-	
Annan sluten vård	22	-	-	14	20	-	-	25	613	
Lasarettsvård och liknande	-	-	-	-	-	-	-	25	258	
Infektionssjukvård	22	-	-	-	-	-	-	-	-	
Förlossningsvård	-	-	-	14	20	-	-	-	-	
Vård av långvarigt kroppssjuka	-	-	-	-	-	-	-	-	321	
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	-	-	-	-	-	-	-	-	34	
Summa	568	894	528	300	242	413	336	150	613	

¹ Intensivvårdsavdelning. – ² Mariestads sjukhus.

Bilaga 1

Vårdform	5. Andra sjukhus av lasarettsskaraktär Other hospitals of general hospital character					
	Summa grupp 5	Reumatikersjukhus Hospitals for rheumatics	Riksförsäkringsverkets sjukhus Hope of National Insurance Board	Summa vissa enskilda sjukhus	Ensta sjukhus	Röda korsets sjukhus
Huvudman						
Sjukhusets kodnummer						
Kategori		F	S	P	10 481 P AB	10 482 P AB
Länsväst						
Kliniker med egen specialläkare	1 339	365	601	373	373	-
Invärtes medicin	65	-	-	65	65	-
Medicinsk barnsjukvård	-	-	-	-	-	-
Medicinsk lungsjukvård	-	-	-	-	-	-
Infektionssjukvård	-	-	-	-	-	-
Reumatologi	966	365 ¹	601 ²	-	-	-
Hud- och könssjukdomar	-	-	-	-	-	-
Neurologi	-	-	-	-	-	-
Allergologi	-	-	-	-	-	-
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	180	-	-	180	180	-
Psykiatri	42	-	-	42	42	-
F d mentalsjukhus	-	-	-	-	-	-
Barn- och ungdomspsykiatri	-	-	-	-	-	-
Kirurgi	86	-	-	86	86	-
Barnkirurgi	-	-	-	-	-	-
Ortopedi	-	-	-	-	-	-
Neurokirurgi	-	-	-	-	-	-
Thoraxkirurgi	-	-	-	-	-	-
Plastikkirurgi	-	-	-	-	-	-
Urologi	-	-	-	-	-	-
Obstetrik	-	-	-	-	-	-
Gynekologi	-	-	-	-	-	-
Ögonsjukdomar	-	-	-	-	-	-
Öron-, näs- och halssjukdomar	-	-	-	-	-	-
Rehabilitering	-	-	-	-	-	-
Radiologi	-	-	-	-	-	-
Övriga kliniker	-	-	-	-	-	-
Annan sluten vård	285	-	-	285	-	103
Lasarettsvård och liknande	268	-	-	268	-	103
Infektionssjukvård	-	-	-	-	-	-
Förlossningsvård	-	-	-	-	-	-
Vård av långvarigt kroppssjuka	17	-	-	17	-	-
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	-	-	-	-	-	-
Summa	1 624	365	601	658	373	103
* Rikspatser						
1 Strängnäs	97					
Spenshult	152					
Östersund	116					
2 Nynäshamn	244					
Tranås	217					
Åre	140					
3 Vasa sjukhus	1 802					
Kungärdets sjukhus,						
K1-platser	37					
4 Lasarett för lungsjukvård						
Uttran	180					
Kolmårdssjukhuset						126
Follingbo						112
Fur						130
Orup						205
Renströmska						141
Svenshögen						114
Sjö-Gunnarsbo						76
5 Lasarett för infektionssjukvård						
Roslagstulls sjukhus						231

Bilaga 1

Vårdform	Private hospitals				6.	7.	8.	9.	10
	Sophiahemmet sjukhus	Björbo sjukhus	Carlanderska sjukhemmet	Sjukstugor Cottage hospitals	Lasarett för lungsjukvård Sanatoria for TB of the lungs	Lasarett för infektions- sjukvård Epidemic hospital	Sjukhus och sjukhem/ vårdhem för långvarigt kroppssjuka Homes for chronic sick	Sjukhem för lättvård Small nursing centres	
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	10 483	11 480	50 480						
Kategori	P	P	P	L	L,U	L	L,U,P	U	
Länsbokstav	AB	AB	OG						
Kliniker med egen specialläkare	-	-	-	-	512	212	1 839	-	
Invärtes medicin	-	-	-	-	-	-	-	-	
Medicinsk barnsjukvård	-	-	-	-	-	-	-	-	
Medicinsk lungsjukvård	-	-	-	-	445	-	-	-	
Infektionssjukvård	-	-	-	-	-	212	-	-	
Reumatologi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hud- och könssjukdomar	-	-	-	-	-	-	-	-	
Neurologi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Allergologi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	-	-	-	-	-	-	1 839 ³	-	
Psykiatri	-	-	-	-	-	-	-	-	
F d mentalsjukhus	-	-	-	-	-	-	-	-	
Barn- och ungdomspsykiatri	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Barnkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ortopedi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Neurokirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Thoraxkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Plastikkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Urologi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Obstetrik	-	-	-	-	-	-	-	-	
Gynekologi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ögonsjukdomar	-	-	-	-	-	-	-	-	
Öron- näs och halssjukdomar	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rehabilitering	-	-	-	-	67	-	-	-	
Radiologi	-	-	-	-	-	-	-	-	
Övriga kliniker	-	-	-	-	-	-	-	-	
Annan sluten vård	97	36	49	724	572	19	26 285	88	
Lasarettsvård och liknande	80	36	49	172	40	-	516	88	
Infektionssjukvård	-	-	-	-	-	-	-	-	
Förlossningsvård	-	-	-	-	-	-	4	-	
Vård av långvarigt kroppssjuka	17	-	-	552	532	19	25 222	-	
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	-	-	-	-	-	-	543	-	
Summa	97	36	49	724	1 084⁴	231⁵	28 124	88	

Bilaga 2 Specifikation av landstingens och landstingsfria kommuners lasarett för psykiatrisk vård och psykiatriska kliniker vid övriga lasarett år 1978

Annex 2. Detailed information on the mental hospitals of the counties and the communes outside county councils and psychiatric departments at general hospitals.

Källa: Sjukhusens årsberättelser och enkät.

		Total summa för psykiat- risk vård	Summa för psykiatriska kliniker ¹	Summa lasa- rett för psykiatrisk vård ³	Rålambshovs sjukhus, Stockholm	Långbro sjukhus Stockholm	Beckomberga sjuk- hus, Stockholm
1	Antal vårdplatser den 31/12 Beds	24 740	3 408	21 332	176	1 162	1 240
2	Antal intagningar Admissions	70 337	24 497	45 840	139	1 391	1 790
3		41 396	16 920	24 476	162	1 353	1 279
4	Summa Total	111 733	41 417	70 316	301	2 744	3 069
därav thereof							
5	frivillig vård <i>Voluntary</i>	92 184	40 104	52 080	144	1 541	1 538
6	vård enl §§4-5, 7 ² <i>Compulsive</i>	9 640	662	8 978	67	639	879
7	domstolsförordnande enl § 12 ² <i>Compulsive</i>	279	13	266	3	17	19
8	förflyttade från annan psykiatrisk klinik <i>transferred</i>	1 002	132	870	11	66	71
9	åter från försöksutskrivning <i>re-admitted after</i>	8 628	506	8 122	76	481	562
10	Antal utskrivningar Discharges	70 675	24 324	46 351	161	1 432	1 766
11		41 683	16 586	25 097	162	1 428	1 311
12	Summa Total	112 358	40 910	71 448	323	2 860	3 077
därav thereof							
13	egna sjukhuset ⁴	93 679	38 572	55 107	140	1 868	1 855
14	försöksutskrivningar <i>probationary discharged</i>	13 653	829	12 824	140	858	965
15	förflyttade till annan psykiatrisk klinik <i>transferred</i>	2 346	1 355	991	28	60	94
16	avlidna <i>deaths</i>	2 680	154	2 526	15	74	163
Inneliggande patienter den 31/12 (exkl försöks-							
17	utskrivna)	9 776	953	8 823	50	331	554
18	<i>Hospital population</i>	9 450	1 054	8 396	89	377	549
19	Summa Total	19 226	2 007	17 219	139	708	1 103
därav thereof							
20	inneliggande med stöd av ² <i>detained under provi-</i>	5 237	108	5 129	37	339	432
21	<i>sions of the mental care act</i>	4 186	70	4 116	61	172	298
22	Summa Total	9 423	178	9 245	98	511	730
inneliggande sedan mer än 1 år							
23	<i>hospitalized more than one year</i>	4 687	117	4 570	21	138	273
24		4 928	175	4 753	46	201	309
25	Summa Total	9 615	292	9 323	67	339	582

¹ På lasarett för huvudsakligen somatisk vård. Barn- och ungdomspsykiatri ingår ej. – ² Lagen om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall. – ³ Fristående eller tidigare fristående lasarett. – ⁴ Discharges except line 14-16.

Norrullis sjukhus Stockholm	Ulleråkers sjukhus Uppsala	Sundby sjukhus Strängnäs	Karsuddens sjukhus Katrineholm	Birgittas sjukhus Vadstena	S:t Sigfrids sjukhus Växjö	S:t Olofs sjukhus Visby	Gulberna sjukhus Karlskrona	Malmö östra sjuk- hus, Malmö	S:t Lars sjukhus Lund	
202	1 042	620	245	808	647	280	534	876	798	1
13	2 582	613	182	1 043	1 335	517	1 295	675	1 674	2
31	1 571	468	—	640	777	211	715	372	719	3
44	4 153	1 081	182	1 683	2 112	728	2 010	1 047	2 393	4
8	3 066	535	—	1 120	1 459	660	1 494	614	1 696	5
—	608	282	9	332	299	38	390	291	336	6
—	21	42	45	—	19	1	3	2	8	7
36	75	1	48	6	28	1	7	20	21	8
—	383	221	80	225	307	28	116	120	332	9
8	2 568	537	175	1 044	1 346	529	1 288	675	1 799	10
19	1 569	528	—	640	783	227	704	385	786	11
27	4 137	1 065	175	1 684	2 129	756	1 992	1 060	2 585	12
8	3 226	612	27	1 233	1 535	689	1 651	676	1 862	13
2	740	363	126	330	436	47	254	320	614	14
1	53	6	22	29	49	4	20	16	36	15
16	118	84	—	92	109	16	67	48	73	16
5	498	312	114	348	324	75	205	258	300	17
162	493	243	—	365	249	61	258	262	295	18
167	991	555	114	713	573	136	463	520	595	19
4	307	193	114	229	257	48	154	152	172	20
120	272	99	—	220	183	35	176	162	173	21
124	579	292	114	449	440	83	330	314	345	22
—	312	179	7	219	191	57	124	154	107	23
123	321	124	—	232	154	50	147	183	140	24
123	633	303	7	451	345	107	271	337	247	25

Bilaga 2

		Liljehagens sjukhus Hälsings Backa	S:t Jörgens sjukhus Hälsings Backa	Säters sjukhus Säters	Umeå Umeå	Furuvikens sjukhus Furuvik	Summa vård kliniker för psykiatrisk vård ¹
1	Antal vårdplatser den 31/12 Beds	1 469	617	1 096	718	587	8 215
2	Antal intagningar Admissions	M M 7 917	2 160	1 471	981	874	19 188
3		Kv F 2 812	1 298	841	429	408	10 390
4	Summa Total	10 729	3 458	2 312	1 410	1 282	29 578
därav thereof							
5	frivillig vård <i>Voluntary</i>	9 006	3 022	1 793	774	802	22 808
6	vård enl §§ 4–5, 7 ² <i>Compulsive</i>	691	268	266	240	247	3 096
7	domstolsförordnande enl § 12 ² <i>Compulsive</i>	–	8	6	6	1	65
8	förflyttade från annan psykiatrisk klinik <i>transferred</i>	–	15	22	46	1	395
9	åter från försöksutskrivning <i>re-admitted after</i>	1 032	145	225	344	231	3 214
10	Antal utskrivningar Discharges	M M 7 986	2 147	1 494	1 019	891	19 486
11		Kv F 2 818	1 293	875	415	415	10 739
12	Summa Total	10 804	3 440	2 369	1 434	1 306	30 225
därav thereof							
13	utskrivningar, exkl avlidna, försöksutskrivna och förflyttade till annan psykiatrisk klinik utanför det egna sjukhuset ⁴	9 279	3 048	1 805	869	946	23 778
14	försöksutskrivningar <i>probationary discharged</i>	1 388	310	365	476	338	4 752
15	förflyttade till annan psykiatrisk klinik <i>transferred</i>	5	10	26	27	1	504
16	avlidna <i>deaths</i>	132	72	173	62	21	1 191
Inneliggande patienter den 31/12 (exkl försöks-utskrivna)							
17		M M 665	295	548	316	197	3 428
18	Hospital population	Kv F 584	241	399	271	159	3 339
19	Summa Total	1 249	536	947	587	356	6 767
därav thereof							
20	inneliggande med stöd av ² <i>detained under provisions of the mental care act</i>	M M 236	114	264	193	138	1 746
21		Kv F 167	46	133	118	97	1 584
22	Summa Total	403	160	397	311	235	3 330
inneliggande sedan mer än 1 år							
23	<i>hospitalized more than one year</i>	M M 266	127	372	206	115	1 702
24		Kv F 299	106	254	152	72	1 840
25	Summa Total	565	233	626	358	187	3 542

¹ Tidigare fristående lasarett för psykiatrisk vård.

Nyköpings lasarett, psyk. klin.	Jönköpings lasarett, psyk. klin.	Västerviks sjukhus, psyk. klin.	Helsingborgs lasarett, psyk. klin.	Vänersborg-Trollhättans lasarett Östra klinikerna	Vänersborg-Trollhättans lasarett Norra klinikerna	Falköpings sjukhus, psyk. klin.	Kristinehamns sjukhus, psyk. klin.	Regionsjukhuset, Örebro, psyk. klin.	Bolinäs sjukhus, psyk. klin.	Sundsvalls sjukhus, psyk. klin.	Härnösands sjukhus, psyk. klin.	Östersunds sjukhus psyk. klin.	
364	811	611	656	1 129	405	738	855	474	705	711	212	544	1
999	2 317	2 029	2 003	1 762	463	2 062	1 262	2 427	980	1 190	356	1 338	2
462	1 137	1 037	1 060	993	96	932	516	1 569	652	739	284	913	3
1 461	3 454	3 066	3 063	2 755	559	2 994	1 778	3 996	1 632	1 929	640	2 251	4
1 301	2 721	2 156	2 485	1 767	388	2 388	1 320	3 649	898	1 503	474	1 758	5
58	379	459	368	361	34	288	196	176	328	245	75	129	6
1	—	3	8	6	—	13	3	8	5	14	—	4	7
3	3	20	66	215	36	5	7	11	2	24	2	1	8
98	351	428	136	406	101	300	252	152	399	143	89	359	9
1 018	2 311	2 039	2 202	1 722	487	2 072	1 301	2 396	976	1 206	394	1 362	10
477	1 165	1 051	1 209	1 034	97	946	559	1 523	657	746	313	962	11
1 495	3 476	3 090	3 411	2 756	584	3 018	1 860	3 919	1 633	1 952	707	2 324	12
1 323	2 821	2 179	2 805	1 842	449	2 475	1 414	3 477	1 044	1 600	563	1 786	13
137	494	747	246	663	120	441	311	249	556	226	127	435	14
17	2	19	262	72	5	5	9	52	10	37	4	10	15
18	159	145	98	179	10	97	126	141	23	89	13	93	16
97	358	338	236	462	106	307	315	255	296	296	109	253	17
96	426	197	323	478	83	339	280	274	237	295	75	236	18
193	784	535	559	940	189	646	595	529	533	591	184	489	19
16	141	227	36	289	56	168	140	70	254	190	43	116	20
9	139	138	24	349	43	210	136	77	173	178	46	62	21
25	280	365	60	638	99	378	276	147	427	368	89	178	22
39	170	134	23	244	76	171	192	104	177	129	66	177	23
49	266	63	11	356	56	192	213	138	107	175	55	159	24
88	436	197	34	600	132	363	405	242	284	304	121	336	25

Kommentar till bilaga 2

Intagningar i sluten psykiatrisk vård sker från och med 1967 antingen med stöd av sjukvårdslagen (frivillig vård) eller med stöd av lag om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall vilken lag får tillämpas endast då vissa klart definierade indikationer kan påvisas. Denna senare lag och lag om ändring i sjukvårdslagen trädde i kraft den 1/1 1967. Alltjämt gäller beträffande *intagningar* av psykiskt sjuka att däri också inräknas patienter, som återintagits efter försöksutskrivning och beträffande *utskrivningar* av psykiskt sjuka att däri inräknas försöksutskrivning. Observeras bör att försöksutskrivning endast kan gälla sådana som intagits med stöd av lag om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall. Hela antalet in- och utskrivningar har starkt ökat efter de nya lagarnas tillkomst.

Bilagan omfattar fristående lasarett för psykiatrisk vård och psykiatriska kliniker som tidigare varit fristående lasarett. För psykiatriska kliniker på lasarett för huvudsakligen somatisk vård finns en summakolumn i tabellen.

I antalet intagningar (rad 2 och 3) ingår ej överflyttningar mellan ett sjukhus olika kliniker till skillnad från i tabellerna A 1, A 3 och A 4 där de ingår.

Sekundärvårdskliniker finns på: Sundby sjukhus (61 platser i Rosöga, Härad); Sätters sjukhus (120 platser i Pärby, Grangärde och 100 i Olofsfors, Avesta); Bollnäs sjukhus (45 platser i Järvsö). Somatiska vårdavdelningar har inrättats på ett flertal sjukhus.

Rättspsykiatrisk undersökning i brottmål efter beslut i domstol av misstänkt som är häktad utföres vid statens rättspsykiatriska kliniker i Uppsala, Lund, Stockholm och Göteborg och vid rättspsykiatriska kliniken vid kriminalvårdsanstalten i Härnösand. Sådan undersökning av misstänkt som ej är häktad utföres dels vid statens rättspsykiatriska kliniker i Uppsala, Lund, Stockholm och Göteborg och dels vid statens rättspsykiatriska stationer i Linköping, Växjö, Örebro, Sundsvall och Umeå. Jfr lagen om rättspsykiatrisk undersökning i brottmål den 16 juni 1966 (MF 124) och socialstyrelsens kungörelse den 18 oktober 1974 (MF 91) om upptagningsområden för statens rättspsykiatriska kliniker och stationer.¹

¹ K Maj:ts instruktion för statens rättspsykiatriska kliniker och stationer (MF 48/1969) med senare ändringar.

Bilaga 3

Sjukvårdsområde och sjukhustyp <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser <i>Number of beds</i>									Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epi- demic care</i>	Förloss- nings- vård <i>Mater- nity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>		
Södermanlands län	22	60	68	90	1 323	1 231	1 470	—	433	4 675	
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	60	68	40	387	578	102	—	—	1 235	
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	2	—	—	50	524	556	364	—	—	1 494	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar character</i>	1	—	—	—	—	97	—	—	—	97	
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	2	—	—	—	—	—	865	—	—	865	
4 Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och landstingsfria kommuner under health authority	5	—	—	—	412	—	—	—	—	412	
2 Kommuns socialnämnd under social authority	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Enskilda <i>Private</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och landstingsfria kommuner under health authority	2	—	—	—	—	—	77	—	—	77	
2 Enskilda <i>Private</i>	3	—	—	—	—	—	62	—	—	62	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	6	—	—	—	—	—	—	—	433	433	

[illegible]

[illegible]

Sjukvårdsområde och sjukhus <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser <i>Number of beds</i>									Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epi- de-mic care</i>	Förlös- nings- vård <i>Mater- nity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lingsstörda <i>Care of mentally retarded</i>		
Blekinge län	14	14	40	55	724	656	762	-	199	2 450	
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	3	14	40	55	284	656	-	-	-	1 049	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar character</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	1	-	-	-	-	-	534	-	-	534	
4 Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	6	-	-	-	440	-	-	-	-	440	
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3 Enskilda <i>Private</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	1	-	-	-	-	-	202	-	-	202	
2 Enskilda <i>Private</i>	1	-	-	-	-	-	26	-	-	26	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	2	-	-	-	-	-	-	-	199	199	

Bilaga 3

Sjukvårdsområde och sjukhus Counties, county boroughs and type of hospital	Antal sjukhus No. of hospitals	Antal vårdplatser <i>Number of beds</i>								Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidemic care</i>	Förloss- nings- vård <i>Maternity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>	
Malmöhus län i övr	57	117	135	178	2 228	2 319	2 339	—	941	8 257
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	1	45	90	87	200	1 290	96	—	—	1 808
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	—	45	51	390	510	666	—	—	1 662
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	4	72	—	40	599	519	8	—	—	1 238
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar char- acter</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	1	—	—	—	—	—	798	—	—	798
4 Sjukstugor och sjukhem/ vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>										
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	13	—	—	—	777	—	—	—	—	777
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	3	—	—	—	87	—	—	—	—	87
3 Enskilda <i>Private</i>	3	—	—	—	175	—	—	—	—	175
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>										
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	7	—	—	—	—	—	501	—	—	501
2 Enskilda <i>Private</i>	13	—	—	—	—	—	270	—	—	270
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>										
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	1	—	—	—	—	—	—	—	300	300
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	10	—	—	—	—	—	—	—	641	641

Bilaga 3

[illegible]

Sjukvårdsområde och sjukhustyp <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser <i>Number of beds</i>									Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidem- ic care</i>	Förlös- nings- vård <i>Matern- ity care</i>	Vård av lång- varigt kropp- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>		
Skaraborgs län	24	48	47	93	1 278	1 035	1 116	—	460	4 077	
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	48	47	64	80	544	83	—	—	866	
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	3	—	—	29	327	491	741	—	—	1 588	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar character</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4 Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	7	—	—	—	773	—	—	—	—	773	
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Enskilda <i>Private</i>	1	—	—	—	38	—	—	—	—	38	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	2	—	—	—	60	—	151	—	—	211	
2 Enskilda <i>Private</i>	6	—	—	—	—	—	141	—	—	141	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	4	—	—	—	—	—	—	—	460	460	

Bilaga 3

[illegible]

Bilaga 3

Sjukvårdsområde och sjukhustyp <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser <i>Number of beds</i>								Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidemic care</i>	Förel- snings- vård <i>Maternity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>	
Västmanlands län	15	59	60	111	1 242	1 166	370	—	570	3 578
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	59	60	75	564	695	103	—	—	1 556
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	3	—	—	36	633	471	—	—	—	1 140
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar char- acter</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 Sjukstugor och sjukhem/ vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>										
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	1	—	—	—	15	—	—	—	—	15
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Enskilda <i>Private</i>	2	—	—	—	30	—	—	—	—	30
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>										
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	3	—	—	—	—	—	247	—	—	247
2 Enskilda <i>Private</i>	1	—	—	—	—	—	20	—	—	20
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>										
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	1	—	—	—	—	—	—	—	286	286
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	3	—	—	—	—	—	—	—	284	284

Bilaga 3

Sjukvårdsområde och sjukhustyp Counties, county boroughs and type of hospital	Antal sjukhus No. of hospitals	Antal vårdplatser Number of beds									Summa Total
		Lung- sjuk- vård Care of lung- diseases	Infek- tions- sjuk- vård Epidem- ic care	Förlös- nings- vård Mater- nity care	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka Care of chronic sick	Övrig somatisk vård Other somatic care	Psykiat- risk vård Care of mental diseases	Vård av epilep- tiker Care of epileptics	Vård av psykiskt utveck- lings- störda Care of mentally retarded		
Kopparbergs län	36	65	74	107	1 447	1 304	1 459	—	336	4 792	
1 Lasarett typ 1 Gen. hosp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lasarett typ 2 Gen. hosp.	1	65	74	63	219	650	89	—	—	1 160	
Lasarett m fl typ 3 General hospitals etc.	3	—	—	44	320	555	—	—	—	919	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär Other hospitals of similar char- acter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Lasarett för psykiatrisk vård Mental hospitals	1	—	—	—	—	—	1 096	—	—	1 096	
4 Sjukstugor och sjukhem/ vårdhem för somatisk vård drivna av: Cottage hospitals and somatic nursing homes											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner under health authority	21	—	—	—	908	99	—	—	—	1 007	
2 Kommuns socialnämnd under social authority	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Enskilda Private	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: Mental nursing homes											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner under health authority	2	—	—	—	—	—	156	—	—	156	
2 Enskilda Private	6	—	—	—	—	—	118	—	—	118	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda Institutions for mentally retarded											
1 Specialsjukhus Hospitals	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2 Vårdhem Residential homes	2	—	—	—	—	—	—	—	336	336	

Sjukvårdsområde och sjukhustyp Counties, county boroughs and type of hospital	Antal sjukhus No. of hospitals	Antal vårdplatser Number of beds									Summa Total
		Lung- sjuk- vård Care of lung- diseases	Infek- tions- sjuk- vård Epidem- ic care	Förlös- nings- vård Matern- ity care	Vård av lång- varigt kropps- sjuka Care of chronic sick	Övrig somatisk vård Other somatic care	Psykiat- risk vård Care of mental diseases	Vård av epilep- tiker Care of epileptics	Vård av psykiskt utveck- lings- störda Care of mentally retarded		
Västernorrlands län	23	60	64	95	1 642	1 308	1 267	—	387	4 823	
1 Lasarett typ 1 Gen. hosp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lasarett typ 2 Gen. hosp.	1	60	54	46	406	631	721	—	—	1 918	
Lasarett m fl typ 3 General hospitals etc.	3	—	10	49	632	677	260	—	—	1 628	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär Other hospitals of similar char- acter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Lasarett för psykiatrisk vård Mental hospitals	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4 Sjukstugor och sjukhem/ vårdhem för somatisk vård drivna av: Cottage hospitals and somatic nursing homes											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner under health authority	8	—	—	—	561	—	—	—	—	561	
2 Kommuns socialnämnd under social authority	1	—	—	—	15	—	—	—	—	15	
3 Enskilda Private	1	—	—	—	28	—	—	—	—	28	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: Mental nursing homes											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner under health authority	2	—	—	—	—	—	286	—	—	286	
2 Enskilda Private	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda Institutions for mentally retarded											
1 Specialsjukhus Hospitals	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2 Vårdhem Residential homes	7	—	—	—	—	—	—	—	387	387	

Sjukvårdsområde och sjukhus Counties, county boroughs and type of hospital	Antal sjukhus No. of hospitals	Antal vårdplatser Number of beds									Summa Total
		Lung- sjuk- vård Care of lung- diseases	Infek- tions- sjuk- vård Epidem- ic care	Förlös- nings- vård Matern- ity care	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka Care of chronic sick	Övrig somatisk vård Other somatic care	Psykiat- risk vård Care of mental diseases	Vård av epilep- tiker Care of epileptics	Vård av psykiskt utveck- lings- störda Care of mentally retarded		
Västerbottens län	31	50	58	99	1 241	1 370	945	—	315	4 078	
1 Lasarett typ 1 Gen. hosp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lasarett typ 2 Gen. hosp.	1	50	36	48	135	830	91	—	—	1 190	
Lasarett m fl typ 3 General hospitals etc.	2	—	22	47	301	431	—	—	—	801	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär Other hospitals of similar char- acter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Lasarett för psykiatrisk vård Mental hospitals	1	—	—	—	—	—	718	—	—	718	
4 Sjukstugor och sjukhem/ vårdhem för somatisk vård drivna av: Cottage hospitals and somatic nursing homes											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner under health authority	19	—	—	4	730	109	—	—	—	843	
2 Kommuns socialnämnd under social authority	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Enskilda Private	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: Mental nursing homes											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner under health authority	2	—	—	—	75	—	136	—	—	211	
2 Enskilda Private	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda Institutions for mentally retarded											
1 Specialsjukhus Hospitals	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2 Vårdhem Residential homes	6	—	—	—	—	—	—	—	315	315	

Kommentar till bilaga 3

Lasaretten (grupp 1) omfattar:

Typ 1 = Lasarett med 1 000 eller fler vårdplatser för somatisk akutvård (d v s vårdplatser för psykiatri och långvarigt kroppssjuka medräknas ej vid typindelningen; de ingår dock i de redovisade platsantalen).

Typ 2 = Lasarett med 500–999 sådana vårdplatser.

Typ 3 = Lasarett med mindre än 500 sådana vårdplatser. I typ 3 har också inräknats lasarett för lungsjukvård och infektionssjukvård jämte Vasa sjukhus för långvarigt kroppssjuka.

De vårdformer som specificeras i tabellhuvudet är sådana, för vilka särskilda sjukhus eller sjukhem alltså förekommer. »Övrig somatisk vård» omfattar bland annat invärtesmedicinska och kirurgiska kliniker och de flesta övriga av lasarettens specialkliniker, men även allmän sjukavdelning på lasarett och sjukhem ingår där.

Bilagan omfattar samtliga vårdplatser i riket.

Den geografiska indelningsgrunden är sjukvårdsområdena (se karta 1).

Sjukhus för vilket staten är huvudman, primärkommunala och enskilda anstalter har förts till det sjukvårdsområde där de är belägna.

Omsorgsstyrelsernas sjukvårdsområden för psykiskt utvecklingsstörda skiljer sig från kroppssjukvårdens och psykiatriska vårdens sjukvårdsområden vad beträffar Göteborgs kommun och Göteborgs och Bohus läns landsting som bildar särskilt sjukvårdsområde. Vårdplatserna för psykiskt utvecklingsstörda inom detta område har dock förts till de sjukvårdsområden där de varit belägna.

Hänsyn har inte tagits till separatavtal mellan huvudmän om rätt för den ena att disponera den andras vårdplatser.

Bilaga 4 Läkare och tandläkare med specialistbehörighet**Annex 4. Physicians and dentists with specialist qualifications****1. Antalet läkare med specialistbehörighet 31/12 1977 och 31/12 1978***Number of physicians with specialist qualifications*

Källa: Register hos socialstyrelsens nämnd för läkares vidareutbildning.

Specialiteter <i>Specialities</i>	1977	1978	Netto- skillnad
A) I kungörelsen angivna specialiteter According to official decree			
00 Allmänläkarkompetens <i>General qualifications</i>	1 151	1 319	+168
01 Anestesiologi <i>Anesthesiology</i>	426	458	+ 32
05 Barnålderns invärtes sjukdomar <i>Pediatrics</i>	797	848	+ 51
08 Hudsjukdomar och veneriska sjukdomar <i>Dermato-Venereology</i>	209	221	+ 12
10 Allmän internmedicin <i>Internal medicine</i>	2 020	2 098	+ 78
11 Endokrina sjukdomar <i>Metabolic diseases</i>	129	130	+ 1
12 Hjärtsjukdomar <i>Cardiovascular diseases</i>	482	489	+ 7
13 Akuta infektionssjukdomar <i>Infectious diseases</i>	167	190	+ 23
14 Lungsjukdomar <i>Pulmonary diseases</i>	272	270	- 2
15 Matsmältningsorganens medicinska sjukdomar <i>Gastro-intestinal diseases</i>	92	94	+ 2
16 Medicinska njursjukdomar <i>Kidney medicine</i>	41	47	+ 6
17 Reumatiska sjukdomar <i>Rheumatology</i>	56	66	+ 10
18 Långvårdsmedicin <i>Geriatrics</i>	134	150	+ 16
19 Yrkesmedicin <i>Professional medicine</i>	13	16	+ 3
20 Allmän kirurgi <i>Surgery</i>	1 374	1 427	+ 53
21 Barnkirurgi <i>Child surgery</i>	65	70	+ 5
22 Handkirurgi <i>Hand surgery</i>	33	36	+ 3
23 Neurokirurgi <i>Neuro-surgery</i>	57	61	+ 4
24 Ortopedisk kirurgi <i>Orthopedics</i>	359	398	+ 39
25 Plastikkirurgi <i>Plastic surgery</i>	59	65	+ 6
26 Thoraxkirurgi <i>Thoracic surgery</i>	45	49	+ 4
27 Urologisk kirurgi <i>Urologic surgery</i>	85	95	+ 10
30 Blodgruppsserologi <i>Bloodgroup serology</i>	23	25	+ 2
31 Klinisk bakteriologi <i>Clinical bacteriology</i>	90	93	+ 3
32 Klinisk fysiologi <i>Clinical physiology</i>	92	96	+ 4
33 Klinisk kemi <i>Clinical chemistry</i>	111	116	+ 5
34 Klinisk neurofysiologi <i>Clinical neuro-physiology</i>	31	35	+ 4
35 Klinisk patologi <i>Clinical pathology</i>	150	159	+ 9
36 Klinisk virologi <i>Clinical virology</i>	20	22	+ 2
37 Klinisk immunologi <i>Clinical immunology</i>	6	11	+ 5
40 Kvinnosjukdomar och förlossningar <i>Gynaecology and obstetrics</i>	755	812	+ 57
45 Nervsjukdomar <i>Neurology</i>	162	173	+ 11
50 Allmän psykiatri <i>Psychiatry (adult)</i>	766	807	+ 41
51 Barn- och ungdomspsykiatri <i>Child and adolescent psychiatry</i>	162	176	+ 14
52 Rättsspsykiatri <i>Forensic psychiatry</i>	27	29	+ 2
54 Socialmedicin <i>Social medicine</i>	20	26	+ 6
60 Röntgendiagnostik <i>X-ray diagnostics</i>	624	651	+ 27
61 Allmän radioterapi <i>Radiotherapy, X-ray therapy</i>	220	222	+ 2
62 Gynekologisk radioterapi <i>Gynaecological radiotherapy</i>	21	24	+ 3
65 Ögonsjukdomar <i>Ophthalmology</i>	342	383	+ 41
70 Öron-, näs- och halssjukdomar <i>Oto-rhino-laryngology</i>	415	437	+ 22
71 Hörselrubbingar <i>Audiology</i>	9	10	+ 1
72 Röst- och talrubbingar <i>Phoniatrics</i>	14	14	0
75 Medicinsk rehabilitering <i>Rehabilitation (medicine)</i>	45	51	+ 6
80 Tandernas sjukdomar <i>Stomatology</i>	27	25	- 2
B) Enligt övergångsbestämmelserna medgivna specialiteter			
<i>Transitionaly licensed</i>			
81 Massage och sjukgymnastik <i>Physiotherapy</i>	3	3	0
82 Radiumbehandling, endast hudsjukdomar <i>Dermato radiotherapy</i>	1	1	0
83 Röntgenbehandling, endast hudsjukdomar <i>Dermato X-ray therapy</i>	1	1	0
84 Röntgenbehandling, endast kvinnosjukdomar <i>Gynaecological X-ray therapy</i>	7	7	0
85 Röntgenundersökning, endast lungsjukdomar <i>Pulmonary X-ray diagnostics</i>	9	8	- 1
86 Röntgenundersökning, endast ortopedi <i>Orthopedic X-ray diagnostics</i>	4	4	0
Summa Total	12 223	13 018	+795

Bilaga 4.**2. Antalet tandläkare med specialistbehörighet 1968–1978***Number of dentists with specialist qualifications*

Källa: Register hos socialstyrelsens nämnd för tandläkares specialistbehörighet.

Specialiteter <i>Specialities</i>	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978
1 Barntandvård <i>Pedodontics</i>	38	47	56	59	65	73	79	85	90	97	102
2 Tandreglering <i>Orthodontics</i>	101	107	128	143	149	166	176	193	212	224	238
3 Tandlossningssjukdomar <i>Periodontics</i>	17	18	27	34	40	52	60	69	83	93	98
4 Tandsystemets kirurgiska sjukdomar <i>Oral surgery</i>	45	53	68	70	80	90	106	117	124	138	144
5 Rotbehandling <i>Endodontics</i>	9	10	12	14	14	19	21	23	27	29	33
Summa <i>Total</i>	210	235	291	320	348	400	442	487	536	581	615

Kommentar till bilaga 4.

Från och med år 1961 har läkares rätt att beteckna sig som specialist blivit föremål för författningsreglering; se 2 § o f kungörelsen den 25 november 1960 (SFS 1960:653) med tillämpningsföreskrifter till lagen om behörighet att utöva läkaryrket.

Specialistbehörighet meddelas av en särskilt för ändamålet inrättad nämnd inom socialstyrelsen, kallad *nämnden för läkares vidareutbildning*.

Tidigare hade inom Sveriges läkarförbund funnits en motsvarande reglering för dess medlemmar. Enligt kungörelsen skall de, som före 1961 års ingång av läkarförbundet erhållit rätt att beteckna sig som specialister, bibehållas vid denna rätt, även sedan den nya ordningen trätt i kraft.

Antalet meddelade behörigheter som specialist är icke liktydigt med det totala antalet läkare med specialistbehörighet. Det är nämligen vanligt, att en och samma läkare förvärvar behörighet i flera specialite-

ter. Här redovisas antalet meddelade specialistbehörigheter vid utgången av år 1977 och 1978. Dessa fördelar sig på 9 550 resp ca 10 200 läkare. De anförda siffrorna innebär, att antalet specialiteter per läkare vid slutet av år 1978 uppgick till 1,28.

Från och med år 1964 kan tandläkare förvärva bevis om specialistkompetens. I medicinalstyrelsens anvisningar till kungl kungörelse och cirkulär den 26 februari 1965 (MF nr 24 och 25) har vissa riktlinjer meddelats rörande fullgörande av utbildning för att uppnå specialistbehörighet.

Arenden angående specialistkompetens handlägges av en särskild nämnd inom socialstyrelsen, kallad *nämnden för tandläkares specialistbehörighet*. Legitimerad tandläkare, som före 1964 års ingång erhållit tillstånd av Sveriges tandläkarförbund att tillkännage viss specialitet har rätt att beteckna sig som specialist även efter den nya ordningens ikraftträdande.

Bilaga 5. Befolkningsstatistik**Annex 5. Vital statistics****Folkmägd år 1978 Population 1978**

Källa: SCB »Folkmägd» 31 dec 1978, del 3 (SOS).

Sjukvårdsområden Counties, county boroughs	Rikets folkmägd No. inhabitants	
	den 31/12 on 31st Dec.	medelfolk- mägd mean popula- tion
Stockholms län	1 519 114	1 515 646
Uppsala län	239 090	237 590
Södermanlands län	252 067	252 000
Östergötlands län	392 057	391 697
Jönköpings län	302 407	302 711
Kronobergs län	171 434	171 254
Kalmar län	241 340	241 438
Gotlands kommun	54 935	54 863
Blekinge län	154 368	154 466
Kristianstads län	276 983	276 185
Malmö kommun	236 716	237 585
Malmöhus län i övrigt	506 022	504 842
Hallands län	227 175	226 104
Göteborgs kommun	436 985	438 534
Göteb o Bohus län i övr	276 484	275 379
Älvsborgs län	422 828	422 240
Skaraborgs län	267 342	266 656
Värmlands län	284 892	284 801
Örebro län	274 268	274 238
Västmanlands län	259 692	260 011
Kopparbergs län	284 490	284 262
Gävleborgs län	294 288	294 350
Västernorrlands län	268 110	268 234
Jämtlands län	134 420	134 304
Västerbottens län	240 601	239 924
Norrbottnens län	266 329	266 464
Summa Total	1978 8 284 437	8 275 778
» »	1977 8 267 116	8 251 648
» »	1976 8 236 179	8 222 310
» »	1975 8 208 442	8 192 566
» »	1974 8 176 691	8 160 559
» »	1973 8 144 428	8 136 774
» »	1972 8 129 160	8 122 293
» »	1971 8 115 426	8 098 328
» »	1970 8 081 229	8 042 797
» »	1969 8 004 377	7 968 018
» »	1968 7 931 659	7 912 216
» »	1967 7 892 774	7 867 931
» »	1965 7 772 506	7 733 853
» »	1960 7 497 967	7 480 395
» »	1955 7 290 112	7 262 388
» »	1950 7 041 829	7 014 005

Folkmälden efter kön och ålder den 31/12 1978**Population according to sex and age**

Källa: SCB Befolkningsförändringar 1978, del 3 (SOS).

Ålder Age	Män Males	Kvinnor Females	Summa Total
0 år years	47 585	45 395	92 980
1 »	49 622	46 969	96 591
2 »	50 940	48 547	99 487
3 »	53 710	51 356	105 066
4 »	57 133	54 445	111 578
0- 4 »	258 990	246 712	505 702
5- 9 »	284 838	271 001	555 839
10-14 »	310 750	295 361	606 111
15-19 »	277 162	263 784	540 946
20-24 »	284 552	273 054	557 606
25-29 »	308 105	294 236	602 341
30-34 »	351 306	331 572	682 878
35-39 »	284 020	266 594	550 614
40-44 »	231 107	223 067	454 174
45-49 »	221 828	221 979	443 807
50-54 »	235 352	238 933	474 285
55-59 »	256 706	263 102	519 808
60-64 »	226 777	239 683	466 460
65-69 »	213 031	235 142	448 173
70-74 »	164 714	202 266	366 980
75-79 »	109 248	152 634	261 882
80-84 »	59 182	94 483	153 665
85-89 »	23 941	44 654	68 595
90-94 »	6 854	14 083	20 937
95- »	1 041	2 593	3 634
Summa Total	4 109 504	4 174 933	8 284 437

På 1 000 av medel- folkmängden <i>Per 1 000 of mean population</i>	Vigda par <i>Marri- ages</i>	Levande födda <i>Live births rate</i>	Döda (utom död- födda) <i>Crude death rate</i>	Späd- barns- dödlig- het ¹ <i>Infant mortal- ity¹</i>
Sverige				
1901/05	5,90	26,12	15,48	91,0
1921/25	6,34	19,14	12,06	59,9
1931/35	7,31	14,10	11,64	50,1
1941/45	9,64	18,75	10,64	31,0
1950	7,73	16,45	10,02	21,0
1955	7,19	14,78	9,45	17,4
1960	6,70	13,66	10,04	16,6
1961	6,97	13,89	9,78	15,8
1962	7,13	14,19	10,16	15,3
1963	7,03	14,85	10,05	15,0
1964	7,63	16,01	10,01	14,2
1965	7,75	15,88	10,11	13,3
1966	7,83	15,80	10,05	12,6
1967	7,19	15,42	10,14	12,9
1968	6,61	14,29	10,42	13,1
1969	6,07	13,51	10,46	11,7
1970	5,38	13,70	9,95	11,0
1971	4,93	14,14	10,21	11,1
1972	4,76	13,82	10,35	10,8
1973	4,70	13,48	10,52	9,9
1974	5,50	13,46	10,58	9,6
1975	5,38	12,65	10,77	8,6
1976	5,45	11,96	11,03	8,3
1977	4,89	11,64	10,69	8,0
1978	4,57	11,27	10,84	7,8
Danmark (1978)	5,6	13,5	10,4	8,8
Finland (1978)	6,3	13,5	9,2	7,6
Island (1978)	7,9	18,6	6,4	11,3
Norge (1978)	5,8	12,8	10,0	8,6
Nederländerna (1977)	6,7	12,5	7,9	9,5
Frankrike (1977)	6,9	14,0	10,1	11,4
Schweiz (1977)	5,2	11,5	8,7	10,7 ²
England och Wales (1976)	7,3	11,6	11,7	13,7
Västtyskland (1977)	5,8	9,5	11,5	15,5
USA (1977)	8,8	15,3	8,8	14,0
Japan (1977)	7,3	15,5	6,1	8,9
Nya Zeeland (1976)	7,8	17,8	8,2	13,9
Östtyskland (1977)	8,8	13,3	13,4	13,1
Sovjetunionen (1977)	9,7	18,1	9,6	27,7 ³

¹ Döda i första levnadsåret av 1 000 levande födda.
Dead during first year of life per 1 000 live births.

² År 1976. – ³ År 1974.

Sveriges folkmängd framgår av tabellerna sidan 147. Uppgifterna i dessa liksom nedanstående uppgifter för år 1978 är definitiva. Under år 1978 föddes 93 703 barn, varav 93 248 levande, avled 89 681 personer, varav 727 i första levnadsåret, ingicks 37 844 äktenskap och noterades en total folkökning, inklusive invandringsöverskott, på 17 216 personer. Vissa relationstal, som kan beräknas på dylika tal, ställer sig för Sverige och vissa andra stater som framgår av tablån ovan som i huvudsak hämtats ur »Statistical Yearbook» (UN) och »Statistisk årsbok» (statistiska centralbyrån).

Av de levande födda (år 1978) var 35,9 % födda utom äktenskap.

Den återstående medellivslängden vid födelsen var i Sverige för män resp kvinnor under perioden (1751/90) 33,72 och 36,64, (1901/10) 54,53 och 56,98 och (1974/78) 72,23 och 78,14.

Sistnämnda tal hävdar sig väl vid jämförelsen med dem i andra länder, även om man väljer de högsta, vilket antyder av följande uppgifter för män resp kvinnor.

Danmark (1975–76) 71,1 och 76,8
Finland (1975) 67,4 och 75,1
Norge (1975/76) 71,9 och 78,1
England och Wales (1970/72) 69,6 och 75,8
Nederländerna (1971/75) 71,2 och 77,2
Västtyskland (1974/76) 68,3 och 74,8
USA (1975) 68,7 och 76,5
Japan (1976) 72,2 och 77,4

Bilaga 5.

Antal döda per 100 000 invånare *Annual number of deaths per 100 000 inhabitants*

Dödsorsak (huvudgrupper enligt internationell klassifikation) <i>Cause of death (International Classification)</i>	Årligen 1941/45	Årligen 1946/50	Årligen 1951/55	Årligen 1956/60	År 1965	År 1970	År 1975	År 1977	År 1978
Tuberkulos <i>Tuberculosis</i>	69	39	16	8	5	5	4	4	3
Andra infektionssjukdomar; parasitära sjukdomar <i>Other Infectious and Parasitic Diseases</i>	19	10	5	4	4	4	4	4	4
Tumörer <i>Neoplasms</i>	160	164	169	182	195	208	241	244	244
Endokrina systemets sjukdomar, nutritions- rubbingar och ämnesomsättnings- sjukdomar <i>Endocrine Nutritional and Metabolic Diseases¹</i>	11	10	17	17	24	17	20	20	18
Blodbildande organens och blodets sjuk- domar <i>Diseases of the Blood and Bloodforming Organs</i>	6	6	4	4	4	2	2	2	1
Mentala rubbningar <i>Mental disorders</i>	3	3	4	4	3	5	5	5	6
Nervsystemets och sinnesorganens sjuk- domar <i>Diseases of the Nervous System and Sense Organs</i>	121	128	147	148	130	10 ¹	14 ¹	13 ¹	12 ¹
Cirkulationsorganens sjukdomar <i>Diseases of the Circulatory System</i>	303	355	337	367	411	526 ¹	577 ¹	568 ¹	586 ¹
Respirationsorganens sjukdomar <i>Diseases of the Respiratory System</i>	75	53	52	58	68	60	51	54	60
Matsmältningsorganens sjukdomar <i>Dis- eases of the Digestive System</i>	43	37	40	38	42	40	45	42	40
Uro-genitalorganens sjukdomar <i>Diseases of the Genito-urinary System</i>	40	35	25	27	27	22	20	17	16
Komplikationer vid graviditet, förlossning och i puerperiet <i>Complications of Pregnancy, Childbirth and the Puerperium</i>	3	1	1	1	0	0	0	0	0
Hudens och underhudens sjukdomar <i>Dis- eases of the Skin and Cellular Tissue</i>	1	1	1	1	1	1	0	0	0
Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv <i>Diseases of the Musculoskeletal System and Connective Tissue</i>	4	4	5	3	3	3	6	7	6
Medfödda missbildningar <i>Congenital Malformations</i>	8	9	7	7	7	7	6	6	5
Vissa orsaker till perinatal dödlighet <i>Certain causes of Perinatal Mortality</i>	30	24	18	15	13	9	5	4	4
Symptom och ofullständigt preciserade fall (inkl senilitet) <i>Symptoms and Ill-defined Conditions</i>	109	91	58	29	10	6	5	5	5
Skador genom yttre våld och förgiftning (utom självmord) <i>Accidents, Poisoning and Violence (except suicide)</i>	44	38	40	42	45	47	56	55	55
Självmord och självtillfogad skada <i>Suicide</i>	15	15	17	19	19	22	20	20	19
Summa <i>Total</i>	1 064	1 023	963	974	1 011	995	1 081	1 070	1 084

¹ I den från 1969 gällande klassifikationen (8:e revisionen) har kapitelindelningen ändrats i några fall. Sålunda har bl a centrala nervsystemets kärlsjukdomar flyttats till kapitlet om »cirkulationsorganens sjukdomar» från »nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar». I kapitlet »endokrina systemets sjukdomar» etc ingår i tabellen allergiska sjukdomar t o m år 1965. För de därefter redovisade åren har dessa sjukdomar delats upp och redovisats på andra kapitel.

TABELLER

Tab. A 1	Översikt av den slutna vården år 1978
Tab. A 2	Översikt av sjukhus och vårdplatser för slutna sjukvård den ³¹ / ₁₂ 1978 fördelade efter huvudmannakategori
Tab. A 3	Sjukhusen år 1978, deras vårdplatser, intagningar, vård dagar och beläggning
Tab. A 4	Översikt av den slutna vårdens utveckling åren 1930-1978
Tab. A 5	Vårdplatsantalets förändringar vid samtliga sjukhus åren 1950-1978
Tab. A 6	Utvecklingsstörda barn och ungdomar fördelade efter boende- och skolform ¹ / ₁₁ -78
Tab. A 7	Utvecklingsstörda vuxna fördelade efter boende- och verksamhetsform ¹ / ₁₁ -78
Tab. A 8	Antal läkarbesök i öppen vård och röntgenarbeten i öppen och slutna vård år 1978
Tab. A 9	Läkarbesök i öppen vård inom läkardistrikt år 1978
Tab. A 10	Anställd landstingspersonal den 1 mars 1979
Tab. A 11	Länsläkare och 1:e stadsläkare år 1978
Tab. A 12	Tjänster för vidareutbildade läkare inom öppen vård den ¹ / ₁ 1979
Tab. A 13	Distriktssköterskornas verksamhet
Tab. A 14	Redogörelse för besök hos eller av distriktssköterska år 1978
Tab. A 15	Besök i öppen vård hos eller av vissa personalkategorier år 1978
Tab. A 16	Mödra- och barnavårdscentraler år 1978
Tab. A 17	Mödrahälsovård, utskrivna barnaföderskor år 1978
Tab. A 18	Mödrahälsovård, besök år 1978
Tab. A 19	Barnhälsovård, övervakade barn år 1978
Tab. A 20	Barnhälsovård, besök år 1978
Tab. A 21	Barnhälsovård, ympningar år 1978
Tab. A 22	Verksamheten vid tuberkulosdispensärerna år 1978
Tab. A 23	Folktandvård. Verksamheten år 1978
Tab. A 24	Antal fullständigt behandlade i folktandvården 1978. Fördelning efter huvudmannaområde och patientens ålder
Tab. A 25	Antal apotek, dessas försäljningsbelopp och personal år 1978
Tab. A 26	Antal i Sverige registrerade specialiteter
Tab. A 27	Antal farmaceutiska specialiteter gällande den 1.1.1979 av dem som registrerats under resp tidsperiod
Tab. A 28	Handläggning per 1.1.1979 av registreringsansökningar inkomna under åren 1970-1978
Tab. B 1	Den yrkesverksamma personalen i hälso- och sjukvård i slutet av åren 1950-78
Tab. B 2	Legitimerade läkare fördelade efter kön och tjänstgöringsområde den 31 december 1978

Tab. B 3	Läkarkårens utveckling 1930-78
Tab. B 4	Sjuksköterskekårens utveckling 1930-78
Tab. C 1	Statens, allmänna försäkringskassornas, landstingens, städers utom landsting och övriga primärkommuners nettokostnader (drift- och anläggningskostnader) för hälso- och sjukvården åren 1960-1978 (1960/61-1978/79 för staten), milj kr
Tab. C 2	Försäkringskassornas utgifter för sjukvård år 1978
Tab. C 3	Det allmännas nettokostnader för nyanläggning och investering (nybyggnader och nyuppsättning av inventarier) åren 1960-1978 (1960/61-1978/79 för staten) milj kr
Tab. D 1	Antal fall av anmälningspliktiga smittsamma sjukdomar med undantag av veneriska sjukdomar åren 1955-1978 (kliniska fall)
Tab. D 2	Insjuknade i smittsamma sjukdomar med individuell anmälningsplikt, med undantag av veneriska sjukdomar, länsvis år 1978 enligt internationell klassifikation
Tab. D 3	Vissa smittsamma sjukdomar 1875-1978. Sjukdomar och nummer enligt internationell statistisk klassifikation
Tab. D 4	Fall av venerisk sjukdom år 1978 fördelade efter bostadsort
Tab. D 5	Gonorré 1950-1978
Tab. D 6	Fall av venerisk sjukdom år 1978 efter ålder och kön
Tab. D 7	Tuberkulossjukligheten och -dödligheten år 1978
Tab. D 8	Antal födda barn per vårdplats samt perinatalt döda efter sjukvårdsområde år 1978
Tab. D 9	Antal födda barn år 1978 fördelade efter moderns ålder och bördens ordningsnummer. Relativtal per 100000
Tab. D 10	Antal födda barn och perinatalt döda efter barnets födelsevikt
Tab. D 11	Perinatal dödlighet efter bördens ordningsnummer
Tab. D 12	Perinatal dödlighet efter bördtyp
Tab. D 13	Perinatal dödlighet efter moderns ålder
Tab. D 14	Antal verkställda aborter 1970-1978 fördelade på de opererades ålder
Tab. D 15	Antal verkställda aborter 1970-1978 fördelade efter tidpunkt för Ingreppet räknat i fullbordade graviditetsveckor
Tab. D 16	Antal verkställda aborter 1973-1978 fördelade efter operationsmetod och vårdform
Tab. D 17	Antal verkställda tonårsaborter 1977 och 1978 per åldersklass och i förhållande till antal kvinnor i åldersklassen
Tab. D 18	Antal verkställda steriliseringar år 1978 fördelade på ålder och kön
Tab. D 19	Antal verkställda steriliseringar år 1978 fördelade på operationsmetod, ålder och kön